

I PLA COMARCAL D'IGUALTAT DE GÈNERE D'OSONA (2016-2020)

Diagnosi

Pla d'acció

Març 2016

Consell
Comarcal
d'Osona

Ajuntament de Vic

*I Pla Comarcal d'Igualtat de
Gènere d'Osona (2016-2020)*

Coordinació del treball:

Oficina de Polítiques d'Igualtat i Drets Civils

Autores:

Amanda Alexanian
Laura Cañadell i Castellà
Surt. Fundació de dones

Amb el suport de:

Alba Magrinyà Calaf
Marina Loza
Alba Elvira Guiral

Amb la col·laboració de:

Consell Comarcal d'Osona
Ajuntament de Vic

Diputació
Barcelona

Àrea d'Igualtat
i Ciutadania

FUNDACIÓ

surt

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ.....	5
2. MARC CONCEPTUAL DE LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE	7
2.1 Evolució històrica: de les reivindicacions feministes a l'agenda política	7
2.2 Els Plans d'Igualtat de Gènere	8
3. MARC LEGAL I NORMATIU DE LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE.....	10
3.1 Àmbit internacional	10
3.2 Àmbit comunitari.....	11
3.3 Àmbit estatal, autonòmic i local.....	12
4. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA D'IGUALTAT DE GÈNERE: OBJECTIUS, CONTINGUTS, METODOLOGIA I FASES DEL PROCÉS.....	18
4.1 Objectius.....	18
4.2 Continguts.....	20
4.3 Metodologia i fases del procés.....	21
4.3.1. Fase de Tast.	22
4.3.2. Diagnosi	23
4.3.3. Pla d'acció	26
5. DIAGNOSI.....	28
5.1 CONTEXT TERRITORIAL I DEMOGRÀFIC.....	30
5.1.2 El territori.....	30
5.1.3 La població.....	33
5.2 COMPROMÍS AMB LA IGUALTAT DE GÈNERE.....	45
5.2.1 Estructura i pressupost de les polítiques d'igualtat de gènere.....	45
5.2.2 VicDones-SIAD Osona	49
5.3 VIOLÈNCIES MASCLISTES	60
5.3.1 La situació a la comarca.....	60
5.3.2 L'atenció a dones víctimes de violències masclistes	65
5.3.3 Altres iniciatives de prevenció i abordatge de les violències masclistes	68

5.4 EDUCACIÓ I CULTURA.....	69
5.4.1 La situació a la comarca.....	69
5.4.2 Educació i sensibilització en gènere	75
5.4.3 Foment de la cultura	77
5.5 SALUT I ESPORT	78
5.5.1 Salut sexual i reproductiva	78
5.5.2 Ús dels serveis de salut.....	82
5.5.3 Esports	82
5.5 MERCAT DEL TREBALL I CURA	83
5.5.1 El mercat laboral a la comarca	83
5.5.2 La cura i gestió del temps	91
5.6 PARTICIPACIÓ DE LES DONES	92
6. PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES.....	96
6.1 Punts forts i febles del Consell Comarcal d'Osona i el VicDones-SIAD Osona	96
6.2 Punts forts febles de les diferents àmbits de la Diagnosi	97
7. PLA D'ACCIÓ.....	99
7.1 Línies estratègiques i objectius.....	99
7.2 Actuacions	113
8. GLOSSARI	151
9. ÍNDEX DE FIGURES, TAULES I GRÀFICS	154
10. ANNEXOS	158
10.1 Annex 1	158
10.2 Annex 2	161
10.3 Annex 3	165

1. PRESENTACIÓ

Les desigualtats de gènere presents a la nostra societat responen a l'existència d'atribucions de rols o funcions socials diferenciades segons el sexe de les persones. És a dir, es dona una certa construcció social i cultural del masculí i el femení que situa les dones en una posició de major desigualtat en l'accés als espais socials, econòmics, polítics i culturals més valorats, i que són reservats en exclusiva, o de manera preponderant, als homes.

Les desigualtats de gènere poden observar-se directament fent atenció a les relacions entre homes i dones en els múltiples àmbits de la vida social, econòmica i política. Tanmateix és possible i necessari anar més enllà, entenent que la construcció social del gènere dona lloc a una multiplicitat de desigualtats i discriminacions per raó de gènere que poden afectar tant a homes com a dones.

Així, la discriminació per raó de gènere és un fet inqüestionable. En l'àmbit del treball, per exemple, des de les majors dificultats per accedir i mantenir-se en el mercat, fins a les diferències salarials o la desigual distribució de les tasques de cura i reproducció domèstica, les dones es troben –pel sol fet de ser dones– en una posició objectiva de major desigualtat.

És en aquest sentit que les polítiques públiques per la igualtat han d'atendre la qüestió de l'equitat de gènere, plantejant-se actuacions més enllà de la promoció de les dones en un món masculí o del reconeixement de les diferències de gènere. És a dir, les polítiques per la igualtat tenen actualment el repte de transformar les relacions entre homes i dones i promoure una veritable igualtat i inclusió social d'ambdós gèneres en tots els àmbits.

En el transcurs de l'última dècada, l'àmbit local havia experimentat un salt qualitatiu molt important en l'àmbit de les polítiques de gènere. Així, les polítiques per la igualtat havien passat a ser un valor en alça en els ajuntaments catalans, i el compromís en la defensa de l'equitat des de l'àmbit local i de proximitat s'havia fet visible en la posada en marxa de polítiques, organismes i serveis orientats a garantir aquest principi, així com a reduir les desigualtats entre homes i dones.

Amb tot, amb l'arribada de la crisi econòmica i el seu impacte en els pressupostos de les administracions públiques, l'actuació local en matèria d'igualtat de gènere s'ha vist fortament qüestionada. En aquest sentit, l'anàlisi de les conseqüències de la crisi ha invisibilitzat sistemàticament el gènere, obviant les desigualtats estructurals a les quals

es feia referència anteriorment i equiparant les condicions de partida d'homes i dones. Tanmateix, i en termes d'ocupació, per exemple, si la qualitat d'aquesta ja era inferior per les dones abans de la crisi, també ho és la qualitat de l'atur ja que no és el mateix perdre un lloc de treball estable, a jornada completa, que perdre una feina temporal, a temps parcial amb un salari inferior. És a dir, la crisi no ha fet sinó que augmentar unes desigualtats de gènere ja existents i, en canvi, existeix un discurs molt generalitzat que posa les polítiques d'igualtat en un segon terme de les prioritats públiques. En aquest sentit, el gènere, ara més important que mai, perd molt de pes en l'actuació dels governs per posar l'accent en les, d'altra banda, també molt necessàries polítiques d'ocupació, i de protecció social de les persones que es troben en situacions de molta vulnerabilitat o, directament, d'exclusió social.

Malgrat tot, les polítiques d'igualtat de homes i dones i les polítiques d'ocupació i de protecció social no haurien de ser excloents entre sí si no fos perquè la crisi també ha comportat importants retallades en els pressupostos de les administracions públiques. Aquestes han tingut un fort impacte en l'administració local que, pel fet de ser la de major proximitat a la ciutadania, és la que ha de fer front en primera instància a la cobertura de les necessitats més bàsiques d'homes i dones: habitatge, alimentació, etc. És en aquest marc, doncs es fa necessari establir i desenvolupar el compromís del Consell Comarcal d'Osona amb la lluita contra les discriminacions de gènere. En aquest document es presenta el Primer Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona que s'ha elaborat en el transcurs dels mesos de setembre de 2015 a març de 2016.

2. MARC CONCEPTUAL DE LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE

La igualtat de dones i homes és un principi jurídic universal reconegut a diversos textos internacionals i europeus, així com a la Constitució Espanyola de 1978. Aquest principi constitueix un pilar bàsic de les societats democràtiques modernes i vertebrava el reconeixement de drets i llibertats de les dones en diferents àmbits de la vida.

Aquest reconeixement formal ha permès un progrés en el cos legislatiu i també en el context institucional, amb el desenvolupament de polítiques públiques d'igualtat i d'estructures i organitzacions específiques.

Tot i haver estat un pas decisiu, a l'actualitat continuen presents diverses formes de desigualtats i discriminacions vers les dones com per exemple les violències masclistes, un major índex d'atur, la segregació laboral, la menor representació en càrrecs de responsabilitat política, social, cultural i/o econòmica o els problemes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que són, entre molts d'altres, indicadors que la igualtat plena i efectiva és encara una fita a assolir.

2.1 Evolució històrica: de les reivindicacions feministes a l'agenda política

Les polítiques públiques d'igualtat de gènere sorgeixen per donar resposta a les demandes i necessitats de les dones i tenen com a finalitat eradicar les desigualtats existents entre dones i homes en els diferents àmbits de la vida social, política, econòmica i cultural.

La seva incorporació a l'agenda pública, gràcies a les reivindicacions feministes i als moviments de dones que han tingut lloc al llarg de la nostra història, ha estat fonamental pel progrés dels drets de les dones i pel desenvolupament de la igualtat i la justícia en les nostres societats contemporànies.

Tot i que es té coneixement de reivindicacions expressades per dones que es remunten a l'Edat Mitjana, la majoria de pensadores feministes coincideixen en dir que el feminisme, com a moviment social i cos teòric, apareix vinculat a la Il·lustració. Durant els segles XVIII i XIX, les demandes se centraven principalment en els drets civils, l'accés a l'educació, al treball remunerat, al sufragi femení i, en definitiva, en la defensa i el reconeixement de la plena ciutadania de les dones.

Els anys 60 i 70 representen una època d'intensa agitació política per al feminisme que busca noves formes d'organització per produir transformacions culturals i socials més

profundes. Denuncien l'exclusió de les dones de l'esfera pública i reclamen la igualtat de tracte.

La presència del feminisme en la política formal es dona en els anys posteriors, en els quals comença l'etapa de reconeixement normatiu, es creen els primers organismes específics i s'impulsen les primeres estratègies polítiques formals de cara a augmentar la participació i visibilització de les dones a l'esfera pública, establint mecanismes d'acció positiva.

Sens dubte, la intervenció de la comunitat internacional ha estat decisiva en el recorregut de les polítiques d'igualtat de gènere i, en concret, el reconeixement de la necessitat d'introduir l'estratègia del *gender mainstreaming* o transversalitat de gènere que, tal i com defineix el Consell d'Europa, resulta una eina clau per l'organització (reorganització), la millora, el desenvolupament, i l'avaluació dels processos polítics, de manera que la perspectiva d'igualtat de gènere s'incorpori a totes les polítiques, a tots els nivells i en totes les etapes, pels agents normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques.

A partir d'aquí, les polítiques d'igualtat de gènere s'articulen en base a l'anomenada estratègia dual que combina aquesta perspectiva transversal amb les accions positives que continuen, en molts casos, essent necessàries per equilibrar determinades condicions de desigualtat que persisteixen a la nostra societat.

2.2 Els Plans d'Igualtat de Gènere

Entre els principals instruments de planificació i implementació de les polítiques públiques de gènere cal destacar els Plans d'Igualtat. Els plans constitueixen un conjunt ordenat d'objectius i mesures que permeten desenvolupar una estratègia integral orientada a millorar i equilibrar la situació de dones i homes en un territori i/o organització, a partir d'una anàlisi de diagnòstic prèvia d'aquesta situació.

El seu impuls sorgeix del reconeixement de les desigualtats i discriminacions existents per raó de gènere i de la voluntat per transformar aquesta realitat. Les actuacions s'encaminen a afavorir la igualtat de dones i homes en tots els àmbits de la societat, i a propiciar un model de ciutadania més igualitari, basat en el respecte i l'equitat.

Amb aquest objectiu, els governs locals de la demarcació de Barcelona, en el marc de les seves competències, dissenyen i implementen els Plans Locals d'Igualtat. Concebut com una eina de treball transversal, els plans incorporen totes o diverses àrees del

Consistori per tal d'introduir el principi d'igualtat en totes les actuacions municipals. Aquest necessari plantejament transversal requereix de l'adquisició de compromisos polítics i també de la sensibilitat, la voluntat i la implicació de tot el personal municipal. El Pla d'Igualtat és, doncs, un document clau que, a més de servir per a la planificació i la posada en marxa d'actuacions concretes, ha de preveure el seguiment i l'avaluació posterior del camí recorregut en aquesta matèria i ha de poder mesurar l'impacte o els efectes del mateix en les condicions de vida de la ciutadania a la que s'adreça i, especialment, en la millora de la situació de les dones.

3. MARC LEGAL I NORMATIU DE LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT DE GÈNERE

L'evolució de les polítiques d'igualtat, així com les estratègies per la seva implementació, han estat fortament determinades per un important desplegament normatiu que s'ha donat en l'àmbit comunitari, estatal, autonòmic i local, com a resultat, en gran part, dels instruments jurídics, polítics i tècnics impulsats des de Nacions Unides. Així doncs, avui disposem d'un marc legal en els diferents nivells institucionals que propugna el respecte al principi d'igualtat de homes i dones i fonamenta la implementació de les polítiques d'igualtat en tots els àmbits socials.

3.1 Àmbit internacional

En l'àmbit internacional, el paper de les Nacions Unides ha estat fonamental en el desenvolupament de les polítiques de gènere. A partir de l'aprovació de la Declaració Universal dels Drets Humans, l'any 1948, per part de l'Assemblea General de les Nacions Unides, la comunitat internacional adquireix una nova consciència en relació a la situació mundial de les dones i adopta el compromís de portar a terme conferències mundials periòdiques per elaborar estratègies i plans d'acció. Aquestes conferències han contribuït enormement a situar la igualtat de gènere en el centre de l'agenda política mundial.

Així, l'any 1975 se celebra a Mèxic la I Conferència Mundial de la Dona i, quatre anys després, s'aprova la Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW). Ratificada per Espanya l'any 1984, és considerada la carta internacional dels drets humans de les dones, amb 30 articles que recullen aquests drets en diversos àmbits socials i estableixen les mesures a adoptar pels governs. La II i III Conferència Mundial de la Dona (Copenhaguen, 1980 i Nairobi, 1985) van permetre adoptar importants plans d'acció amb mesures en l'àmbit laboral i educatiu i promoure la creació d'oficines de la dona de caràcter estatal.

Però, sens dubte, serà la IV Conferència de Beijing de 1995 la que marcarà un punt d'inflexió en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, amb l'aprovació per unanimitat de la Plataforma d'Acció i la incorporació del *mainstreaming* de gènere o transversalitat de gènere com a mecanisme d'actuació.

Així, s'obre una etapa en la qual es busca analitzar els fonaments, les causes i les estructures que es troben a la base de les desigualtats existents. Per tant, a banda de les

accions encaminades a garantir la condició jurídica i social de les dones, també es planteja la necessitat de reorganitzar les institucions i d'adquirir compromisos polítics i econòmics que puguin transformar la societat en el seu conjunt.

Posteriorment, i per tal de realitzar un seguiment del compliment dels compromisos adquirits a Beijing, s'han realitzat tres conferències més, però ja no han suposat un avenç tan significatiu com va representar Beijing, tot i que han permès reafirmar els compromisos contrets l'any 1995.

3.2 Àmbit comunitari

A nivell europeu, les primeres directrius i disposicions jurídiques a favor de la igualtat de tracte entre les dones i els homes queden recollides al Tractat de Roma, de 1975, que imposa l'obligació als Estat Membres de garantir l'aplicació del principi d'igualtat salarial per un mateix treball o un treball d'igual valor. Des d'aleshores, la igualtat de gènere s'ha anat consolidant en el dret comunitari fins a convertir-se en un dels principis fonamentals.

Així es constata amb l'aprovació al 1997 del Tractat d'Amsterdam, el qual articula la igualtat de homes i dones, l'antidiscriminació i les mesures d'acció positiva. El text normatiu comunitari situa la igualtat de gènere com a principal objectiu de la Unió Europea i com a element estructural de la seva política social. El tractat d'Amsterdam reforça també la idea d'incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques públiques, és a dir, d'aplicar el *mainstreaming* o transversalitat de gènere. Aquest principi adquireix una rellevància definitiva amb el IV Programa d'Acció Comunitari 1996-2000 i amb l'aprovació l'any 2000 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i es consagra amb el Tractat de Lisboa del 2007.

Pel que fa a la participació equilibrada de dones i homes en els processos de presa de decisions, el punt de partida fou la Declaració d'Atenes, el 1992, en què, per primera vegada, es parla de la infrarepresentació de les dones en els càrrecs de decisió com a problema polític i de la "democràcia paritària". El Consell recomana als Estats membres adoptar una estratègia global per a promoure la participació equilibrada.

La legislació europea compta amb diverses directives principalment referides a l'àmbit del treball, igualtat salarial, permisos laborals i qüestions relatives a la seguretat social. És important destacar l'efecte que ha tingut aquest marc legal europeu a l'Estat espanyol, donant lloc a la *Ley Orgánica para la igualdad efectiva de mujeres y hombres* (2007).

3.3 Àmbit estatal, autonòmic i local

A l'Estat espanyol, el tractament legislatiu que fa referència a la igualtat no arriba fins la Constitució Espanyola del 1978, que en el seu article 14 proclama que tots els espanyols som iguals davant la llei sense que pugui prevaldre discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Igualment, a través de l'art 9.2, compromet als poders públics a què garanteixin la igualtat i la llibertat de tot els individus.

Pel que fa al tractament de la violència vers les dones, la Llei Orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones víctimes de violència. La llei preveu el dret de les dones víctimes de violència de gènere a rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, incloent-hi també l'atenció als i a les menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

En relació al tractament dels diferents àmbits de discriminació i amb l'objectiu de construir una societat més justa i igualitària, s'aprova la *Ley Orgánica 3/2007 para la igualdad efectiva de mujeres y hombres (LO3/2007)*.

Aquesta llei suposa un reconeixement explícit de les desigualtats existents a la nostra societat i, per tant, la necessitat d'implicar tots els poders públics per combatre-les i promoure la igualtat real. La llei posa l'accent en la importància de les accions preventives i en la consideració de la dimensió transversal de la igualtat com a principi fonamental del text normatiu, tot i que reconeix també la necessitat d'adoptar accions positives per part dels poders públics a l'empareda de la licitud constitucional.

Tot i que el text normatiu abasta tots els àmbits socials i té en compte els diferents aspectes de la desigualtat, podríem dir que és en l'àmbit de les relacions laborals en què s'introdueixen les novetats més substancials. A continuació es presenten de manera resumida les principals mesures i àmbits d'actuació previstes en la llei estatal.

Pel que fa a l'àmbit competencial de les Administracions Públiques, la LO3/2007, de 22 de març, estableix com a criteris d'actuació :

- Garantir la igualtat efectiva en l'accés a l'ocupació pública i en el desenvolupament de la carrera professional.

- Facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, sense que afecti a la promoció professional.
- Fomentar la formació en igualtat.
- Presència equilibrada en els òrgans de selecció i valoració.
- Mesures efectives de protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe.
- Eliminar qualsevol discriminació retributiva directa o indirecta.

Les principals mesures i àmbits d'actuació de la Llei 3/2007 són:

a). Pautes generals d'actuació dels poders públics

- Principi de transversalitat.
- Principi de presència equilibrada a les llistes electorals i en els nomenaments.
- Elaboració de Pla estratègic Igualtat d'oportunitats per part de l'administració General de l'Estat que inclogui un informe d'impacte de gènere.
- Les entitats locals integraran el dret d'igualtat en l'exercici de les seves competències.

b). Foment de la igualtat en el principals àmbits socials

- Incorporació de la perspectiva de gènere en:
- Educació, cultura, salut, societat de la informació, esports, desenvolupament rural, polítiques d'ordenació del territori i habitatge, cooperació per al desenvolupament.
- Mesures de foment de la igualtat en els mitjans de comunicació i instruments de control per la publicitat no sexista.

c). Garantia del dret al treball en igualtat d'oportunitats

- Mesures d'acció positiva a través de la negociació col·lectiva.
- Discriminació directa/ indirecta i mesures de tutela judicial efectiva.
- Accés a l'ocupació: dones com a grup prioritari en les polítiques actives d'ocupació.
- Formació i promoció professional.
- Protecció davant l'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe.
- Obligació per les empreses de més de 250 treballadors/es d'aprovar Plans d'igualtat.
- Conciliació de la vida personal, familiar i laboral:
- Ampliació del permís de maternitat (a fer ús qualsevol dels progenitors) en cas de fill/a amb discapacitat.

- Permís de paternitat de 13 setmanes
- Reconeixement de treballadors/es autònoms/es i altres règims de la seguretat social.
- Reducció de jornada: s'amplia l'edat del menor a 8 anys i es redueix a 1/8 de la jornada el límit mínim de reducció.
- Excedència voluntària: es redueix 4 mesos durada mínima.
- Excedència per cura de familiars: s'amplia 2 anys durada màxima i es reconeix el gaudiment de forma fraccionada.
- Modificacions de la Seguretat Social:
 - Flexibilització cotització prèvia per accedir prestació maternitat.
 - Nou subsidi pel cas de que no es compleixin els requisits mínims.
 - Prestació econòmica paternitat.
 - Ocupació pública: Presència equilibrada d'homes i dones en òrgans de selecció i valoració, eliminar la discriminació retributiva directa o indirecta per raó de sexe i altres mesures en sentit anàleg amb el sector privat.

d). Creació d'organismes específics

- Creació d'una Comissió Inter ministerial d'Igualtat de dones i homes i Unitats d'Igualtat en cada Ministeri.
- Constitució d'un Consell de participació de les dones, com a òrgan col·legiat que ha de servir de via per a la participació institucional en aquestes matèries.

A Catalunya, el reconeixement legal de la igualtat el trobem a la Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que reconeix a la Generalitat de Catalunya, d'acord amb les competències conferides per la Constitució Espanyola, competència exclusiva en matèria de polítiques de gènere (art.153).

L'àmbit competencial preveu:

- a) La planificació, el disseny, l'execució, l'avaluació i el control de les normes, plans i directrius generals en matèria de polítiques de dones, així com establir accions positives.
- b) La promoció de l'associacionisme de dones.
- c) La regulació de les mesures i els instruments per a la sensibilització, detecció i prevenció de la violència masclista així com els serveis i recursos destinats a una protecció integral.

El nou Estatut regula els drets civils i socials de les dones i reconeix el respecte a la vida, la dignitat, la seguretat i la seva autonomia, així com el dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats amb els homes en tots els àmbits públics i privats (art. 19).

Pel que fa als principis d'actuació dels poder públics, l'article 41 de l'Estatut, estableix que aquests hauran de respectar el principi d'igualtat i hauran de:

- Garantir el compliment en l'accés a l'ocupació, la formació, la promoció professional, les condicions del treball, incloent-hi la retribució, i en totes les altres situacions, així com garantir que les dones no siguin discriminades per raó d'embaràs o maternitat.
- Garantir la incorporació per part dels poder públics de la transversalitat en totes les polítiques públiques per tal d'aconseguir la igualtat i la paritat de gènere.
- Afrontar de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori.
- Fomentar el reconeixement del paper de les dones en tots els àmbits i promoure la participació dels grups i les associacions de dones en l'elaboració i avaluació d'aquestes polítiques.
- Reconèixer el valor econòmic del treball de cura i atenció dins l'àmbit domèstic i familiar en el marc de les polítiques econòmiques i socials
- Vetllar perquè la lliure decisió de la dona sigui determinant en tots els casos que puguin afectar la seva dignitat, integritat i benestar físic i mental, particularment respecte del propi cos i de la seva salut reproductiva i sexual.

L'Estatut també incorpora la paritat en la composició i règim electoral del Parlament (article 56).

Pel que fa al tractament de la violència masclista, el Govern de Catalunya aprova la Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'eradicació de la violència masclista, la qual introdueix importants novetats conceptuals i situa la lluita contra aquesta xacra social en l'agenda política prioritària.

La Llei defineix la violència com aquella que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. A més, fa visibles gran part de les formes en què s'exerceix aquesta violència (física, psicològica, sexual i econòmica) i tots els àmbits en què es pot produir (en la parella, context familiar, laboral, social o comunitari).

Els principals objectius de la Llei són:

- Eradicar la violència masclista i remoure les estructures socials i els estereotips culturals que la perpetuen.
- Establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització amb la finalitat d'eradicar-la de la societat.
- Reconèixer els drets de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

16

La Llei també defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, formada per tots els agents socials i serveis directament implicats, i reconeix als municipis una sèrie de competències, que es concreten en:

- a) Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes especificats per aquesta llei.
- b) Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'administració de la Generalitat de Catalunya.
- c) Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions que aquesta llei estableix.
- d) Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, en raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.

Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar llurs competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

Com ja hem dit, l'administració pública local es troba en una posició idònia per desenvolupar un paper actiu en el marc de les polítiques d'igualtat. Així ho reconeix la Carta Europea d'Autonomia Local i també la Carta Europea per la igualtat de dones i homes en la vida local.

Pel que fa a l'ocupació pública que implica a treballadors/es de les Administracions Locals, la Llei 7/2007 de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, estableix que les administracions públiques estan obligades a respectar la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral i, amb aquesta finalitat, han d'adoptar mesures dirigides a evitar qualsevol tipus de discriminació laboral entre dones i homes.

En relació a la igualtat efectiva de dones i homes a Catalunya s'aprova la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes. Aquesta s'impregna i veu dels principis de la Carta europea per a la igualtat de dones i homes incloent la obligatorietat dels poder públics d'eliminar qualsevol forma de discriminació, sigui aquesta directa o indirecta. Els capítols de la Llei fan referència a:

17

- Capítol I: determina l'objecte i les finalitats generals, alhora que estableix també els mecanismes per garantir la integració de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques, l'avaluació d'impacte i el reconeixement de les associacions.
- Capítol II: determina les competències de l'Administració de la Generalitat i de l'administració local en matèria de polítiques d'igualtat.
- Capítol III: se centra en els mecanismes per garantir el dret a la igualtat efectiva per mitjà de les polítiques de contractació, subvencions, ajuts, beques, llicències administratives, nomenament paritari i els plans d'igualtat per al personal al servei de les administracions públiques de Catalunya.
- Capítol IV: Defineix les polítiques públiques en diferents àmbits d'actuació: participació política; formació educativa basada en coeducació, drets al treball; reorganització dels temps, habitatge i medi ambient; i estadístiques i estudis amb perspectiva de gènere.
- Capítol V: estableix mesures per garantir l'aplicació de la Llei.

4. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA D'IGUALTAT DE GÈNERE: OBJECTIUS, CONTINGUTS, METODOLOGIA I FASES DEL PROCÉS

4.1 Objectius

L'**objectiu general** del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona (PCIGO) és definir un conjunt integrat i sistemàtic de polítiques i mesures que possibilitin que les dones i els homes dels municipis que conformen el Consell Comarcal puguin assolir el seu màxim potencial i participar en tant que ciutadans i ciutadanes sense que es doni cap discriminació per raó de gènere.

18

Es tracta, doncs, de **desenvolupar un marc de referència que orienti els continguts i les actuacions del conjunt de l'organització comarcal** i que s'adreci al ple assoliment de la igualtat de gènere. És a dir, a la incorporació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits de les polítiques socials, econòmiques, culturals, etc., per tal d'assolir la igualtat real i efectiva, afavorint l'empoderament de les dones i el ple exercici dels seus drets de ciutadania.

A partir d'aquest objectiu general es defineixen els següents **objectius específics**:

1	Elaborar un diagnòstic de la situació de les polítiques comarcals des de la perspectiva de gènere.
----------	---

Les polítiques d'igualtat portades a terme pel Consell Comarcal d'Osona (a partir del VicDones-SIAD Osona) han permès avançar cap a la igualtat de gènere a nivell comarcal. Es tracta ara de conèixer quin ha estat el seu impacte i quina és la situació actual per tal de fixar un nou punt de partida que permeti continuar avançant i millorant les condicions de vida de les dones.

2	Aprofundir en el compromís polític per impulsar polítiques d'igualtat de gènere des del Consell Comarcal
----------	---

Treballar per fer evident el compromís del Consell Comarcal en el desenvolupament d'aquestes polítiques. Així, cal que Presidència i els consellers i conselleres, i el VicDones-SIAD Osona exerceixin un fort lideratge del seu procés d'elaboració i, sobretot,

impulsin la participació activa de la ciutadania. En especial, de les dones del territori per tal de garantir que les seves necessitats, demandes, interessos i realitats són recollides i assumides en el I PCIGO.

3

Promoure la transversalització de les polítiques de gènere.

19

L'elaboració del I PCIGO ha de suposar una oportunitat per aproximar i promoure la interacció de les diferents àrees del Consell Comarcal. Es tracta, en definitiva, d'assenyar les bases per avançar cap a nous models de treball, de caràcter transversal, que permetin la incorporació efectiva de la perspectiva de gènere en el conjunt de polítiques comarcals.

Les dones estan presents en tots els àmbits de la vida i tenen unes necessitats diferents dels homes. Partint d'aquestes premisses es fa evident que totes les decisions i actuacions polítiques afecten a homes i dones i ho fan, en molts casos, de manera diferent per a cada col·lectiu.

L'objectiu és, doncs, que totes les persones que participen dels processos d'elaboració i implementació de les actuacions comarcals interioritzin aquest fet, per tal d'incorporar-lo com una variable a l'hora de definir les polítiques públiques, independentment de l'àmbit d'actuació.

4

Plantejar una proposta integrada i sistemàtica de polítiques i actuacions comarcals orientades a l'assoliment de la igualtat de gènere.

Crear un full de ruta que indiqui clarament quin és el camí a seguir i quins són els passos que s'han de realitzar per facilitar arribar a l'objectiu.

4.2 Continguts

1. LE1. Articular el compromís institucional i transversal amb la igualtat de gènere del Consell Comarcal d'Osona
2. LE2. Reforçar i ampliar l'acció contra les violències masclistes
3. LE3. Promoure un treball conjunt amb la Comunitat Educativa de la comarca per desenvolupar formacions i actuacions de sensibilització en gènere des d'una perspectiva coeducativa
4. LE4. Promoure la coresponsabilitat i la conciliació, alhora que contribuir a eradicar les desigualtats de gènere al mercat laboral
5. LE5. Reconeixement del lideratge i la participació política, social i cultural de les dones
6. LE6. Promoure els drets la qualitat de vida a partir de l'esport i des d'una perspectiva de salut integral

Aquestes 6 Línies Estratègiques (consensuades amb la voluntat política i tècnica del Consell Comarcal d'Osona) són un bon **reflex de les temàtiques i prioritats fixades** en relació a les desigualtats existents entre dones i homes. Amb tot, no es pot oblidar que les desigualtats socials són conseqüència d'una estructura social en la que s'acumulen altres eixos de diferenciació i desigualtat tant rellevants com són el nivell d'ingressos, l'edat, l'origen geogràfic o ètnic, la religió, la orientació sexual, la discapacitat, l'estructura familiar, entre altres. Aquests, articulats amb les desigualtats de gènere, reforcen la situació de vulnerabilitat o exclusió social en que es troben moltes dones en els diversos àmbits apuntats.

Així, si s'atén la importància de considerar la **intersecció entre la desigualtat de gènere i la resta d'eixos de desigualtat existents**, es podrà, de forma aproximada però eficient, plantejar actuacions específicament dirigides a col·lectius que requereixen un tractament especial que els garanteixi la igualtat d'oportunitats entesa com a base per assolir la igualtat de gènere.

Des d'aquest informe de diagnosi s'ha tingut en compte els col·lectius més desfavorits en termes de desigualtat de gènere a la comarca. Aquest és, per exemple, el cas de les dones joves en situació d'atur o inactivitat, les famílies monoparentals, les dones en situació de violència masclista, les dones migrades, les dones amb una discapacitat, les dones pertanyents a minories ètniques, etc. En aquest sentit, el diagnòstic és

fonamental per determinar les prioritats que convé atendre i, d'aquesta manera, es garanteix que en cadascun dels àmbits de treball es faci esment específic als col·lectius amb major dificultat.

4.3 Metodologia i fases del procés.

21

L'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona es realitza en **tres fases**. Són les següents:

Figura 1. Fases de l'elaboració del Pla d'Igualtat de Gènere d'Osona (2016-2020).

A cada una d'aquestes fases s'han combinat eines metodològiques diverses amb el doble objectiu de fer una anàlisi acurada i basada en un procés participatiu.

És per això que s'han combinat diferents **estratègies i tècniques de treball**:

- **Anàlisi documental** d'informes, estadístiques, memòries, material de difusió i altra documentació disponible.
- **Entrevistes en profunditat** amb persones clau de la comarca.
- **Grups de Participació** de persones vinculades tant a l'àmbit comarcal com municipal; personal tècnic comarcal i municipal, persones participants a diferents associacions de dones i feministes. La participació activa de les persones treballadores i de les dones de les entitats té, a més, un doble objectiu doncs, a banda d'aportar informació necessària per a la diagnosi, el mateix procés és descobridor i formador al permetre la presa de consciència de les desigualtats

De forma transversal i al llarg de tot el procés s'ha comptat amb un **grup de lideratge**, format per persones referents tant a nivell tècnic com polític en l'impuls del PCIGO i amb les quals s'ha establert un contacte continuat. Aquestes persones són, concretament:

- Anna Rufí i Vila - Directora tècnica de l'Àrea Serveis Socials del Consell Comarcal d'Osona.
- Núria Muñoz i Carreras - Tècnica del VicDones-SIAD Osona.
- Montserrat Juvanteny i Canal - Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona del Consell Comarcal d'Osona.
- Antoni Serrat i Callís - Regidor d'Igualtat, Ciutadania i Cooperació de l'Ajuntament de Vic.

A continuació es descriu cada una de les fases acomplertes explicant amb detall les estratègies i tècniques metodològiques utilitzades.

4.3.1. Fase de Tast.

La Fase de Tast **proporciona informació sobre la situació de partida** per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona, per a acabar de dissenyar el procés de treball de les fases següents i, a la vegada, conèixer d'entrada els principals punts d'interès per al desenvolupament de la diagnosi i l'elaboració del pla d'acció.

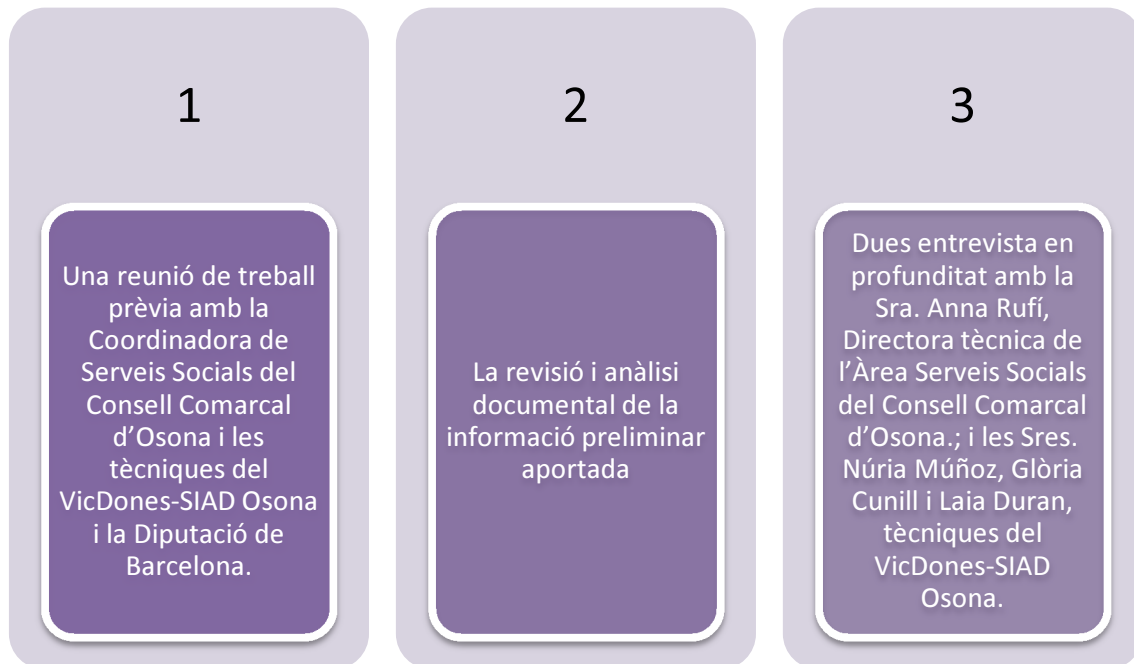
Establir aquesta situació de partida significa conèixer:

- Expectatives del Consell Comarcal en relació al procés d'elaboració i als continguts del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona.
- Organització i funcionament de les polítiques d'igualtat de gènere que s'estan duent a terme als diferents municipis i dins el propi Consell Comarcal i preparació de la fase diagnòstica.
- Sensibilització de l'organització en relació a la igualtat de gènere.
- Lideratges, responsabilitats i posicionament en relació al I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona.

L'obtenció d'aquesta informació s'ha realitzat mitjançant:

Figura 2. Obtenció d'informació en la fase de tast.

Els resultats d'aquesta fase no s'inclouen separatament com a conclusions de la diagnosi, però sí queden recollides en l'anàlisi global en tant que han aportat informació rellevant sobre la situació de la igualtat de gènere en cada un dels àmbits del PCIGO.

4.3.2. Diagnosi

En aquesta fase l'**objectiu** és conèixer la situació de la igualtat de gènere a la comarca, per tal d'identificar els obstacles per a la seva consecució i definir quin són els aspectes a millorar. L'obtenció d'aquesta informació s'ha realitzat, en primer lloc, mitjançant un **anàlisi documental** d'informes, estadístiques locals i comarcals, memòries, material de difusió i informació editats pel Consell Comarcal d'Osona; així com altres materials, útils per establir comparatives i ampliar el marc d'anàlisi, produïts per la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, etc.

Així mateix, s'ha **entrevistat a dues persones amb responsabilitats polítiques i una psicòloga del VicDones-SIAD Osona** tal i com es recull a la taula següent:

Taula 1. Entrevistes realitzades en la fase de diagnosi.

Nom i cognoms	Perfil	Data
Montserrat Juvanteny Canal	Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona del Consell Comarcal d'Osona	17/12/2015
Antoni Serrat i Callís	Regidor d'Igualtat, Ciutadania i Cooperació de l'Ajuntament de Vic	17/12/2015
Assumpta Muns Altarriba	Psicòloga VicDones –SIAD Osona	22/12/2015

Per últim, s'han realitzat sessions de treball amb **2 Grups de Participació**, en els que han participat un total de **19 persones**, 17 dones i 2 homes. Els 2 Grups de Participació que es constituïren foren els següents:

Figura 3. Grups de participació en la fase de diagnosi.

Les sessions de treball dels Grups de Participació han estat de dues hores de durada, estructurades en una única sessió per grup. El primer grup es va convocar en horari laboral, un matí, i en una única sessió i el segon en horari de tarda per facilitar la conciliació de les dones que van assistir.

A continuació s'aporta el llistat de persones que ha participat a cada Grup.

Grup A: Personal Tècnic i polític del Consell Comarcal d'Osona i dels municipis

2 de febrer de 2016, de 12:30 a 14:30.

Hi ha participat 11 persones (10 dones i 1 home)

Taula 2. Participants al grup de discussió de personal tècnic i polític. Fase diagnosi.

Nom i cognoms	Perfil
Silvia Madrid i Alejos	Coordinadora de l'àrea de pobresa i inclusió social – Consell Comarcal
Anna Rufí Vila	Directora Tècnica De l'Àrea Serveis Socials – Consell Comarcal
Serena Brunells i Mercadé	Coordinadora de Serveis Socials Bàsics – Consell Comarcal
Jordi Valldeoriola i Roquet	Tècnic d'educació i esport – Consell Comarcal
Sonia Alarcón i Bozal	Tècnica de mesures pre-laborals – Consell Comarcal
Montse Ricart i Roma	Tècnica de mesures d'inserció laboral serveis socials – Consell Comarcal
Núria Muñoz i Carreras	VicDones-SIAD Osona – Consell Comarcal
Josefa Hernández i Raja	VicDones-SIAD Osona – Consell Comarcal
Àngels Soldevila i Quintana	Tècnica programa Joves per l'Ocupació – Consell Comarcal
Rosa Altamiras i Rovira	Coordinadora Àrea de Joventut – Consell Comarcal
Anna Matas i Avellà	Coordinadora de l'àrea d'Infància i Família – Consell Comarcal

Grup B: Participació ciutadana i associacions de dones

2 de febrer de 2016, de 17.30 a 19.30

Hi ha participat 8 persones (7 dones i 1 home)

Taula 3. Participants al grup de discussió de ciutadania i associacions de dones. Fase diagnosi.

Nom i cognoms	Perfil
Lola Castaño i Vazquez	La Fetillera, col·lectiu feminista del Lluçanès
Carolina Font i Usart	La Fetillera, col·lectiu feminista del Lluçanès
María Godayol i Ramos	Som Dones – Taradell
Pilar Nualart Mundó	Som Dones --Taradell
Fàtima Izquierdo i Roma	Som Dones – Taradell
Asun Martínez i Artero	Col·lectiu feminista Adona't – Vic
S. Zuleika Gómez i Castillo	Col·lectiu feminista Adona't – Vic
Jordi Enric i Font	Estudiant en pràctiques Grau Educació Social

Les **tècniques de dinamització** utilitzades als Grups de Participació han tingut com a principal objectiu facilitar un debat estructurat i el més participatiu possible entre les persones assistents sobre les desigualtats de gènere més presents a la comarca d'Osona. Les conclusions del Grups de Participació s'incorporen a l'informe de diagnosi com a part de l'anàlisi de caràcter més qualitatiu.

4.3.3. Pla d'acció

Aquesta tercera fase té per objectiu elaborar una proposta comarcal integrada i sistemàtica de polítiques i actuacions orientades a l'assoliment de la igualtat de gènere. Per fer-ho s'han convocat una sessió de treball de cada un dels dos **grups de participació** configurats en la fase de diagnosi. Les persones participants en el grup **Grup A: Personal**

Tècnic i polític del Consell Comarcal d'Osona i dels municipis han estat 11 dones i en el **Grup B: Participació ciutadana i associacions de dones**, 6 dones i 1 home.

Les sessions de treball dels Grups de Participació han estat de dues hores de durada, estructurades en una única sessió per grup. El primer grup es va convocar en horari laboral, un matí, i en una única sessió i el segon en horari de tarda per facilitar la conciliació de les dones que van assistir.

A continuació s'aporta el llistat de persones que ha participat a cada grup.

Grup A: Personal Tècnic i polític del Consell Comarcal d'Osona i dels municipis

23 de febrer de 2016, de 12:30 a 14:30.

Han participat 11 persones (11 dones)

Taula 4. Participants al grup de discussió de personal tècnic i polític. Fase pla d'acció.

Nom i cognoms	Perfil
Anna Matas i Avellà	Coordinadora de l'àrea d'Infància i Família – Consell Comarcal
Àngels Soldevila i Quintana	Tècnica programa Joves per l'Ocupació – Consell Comarcal
Serena Brunells i Mercadé	Coordinadora de Serveis Socials Bàsics – Consell Comarcal
Maria Villegas i Jiménez	Coordinadora de Joventut i Infància i Polítiques d'Igualtat – Ajuntament de Torelló
Josefa Hernández i Raja	VicDones-SIAD Osona – Consell Comarcal
Núria Muñoz i Carreras	VicDones-SIAD Osona – Consell Comarcal
Silvia Madrid i Alejos	Coordinadora de l'àrea de pobresa i inclusió social – Consell Comarcal
Sonia Alarcón i Bozal	Tècnica de mesures pre-laborals – Consell Comarcal
Montse Ricart i Roma	Tècnica de mesures d'inserció laboral serveis socials – Consell Comarcal
Ester Sanglas i Baulenas	Àrea Social – Ajuntament de Vic

Mireia Rosés i Noguer

Tècnica d'acollida – Consell Comarcal

Grup B: Participació ciutadana i associacions de dones

23 de febrer de 2016, de 17:30 a 19:30.

Hi ha participat 7 persones (6 dones i 1 home)

28

Taula 5. Participants al grup de discussió de ciutadania i associacions de dones. Fase pla d'acció.

Nom i cognoms	Perfil
Asun Martínez i Artero	Col·lectiu feminista Adona't – Vic
María Godayol i Ramos	Som Dones – Taradell
Fàtima Izquierdo i Roma	Som Dones – Taradell
Blanca Costa i Treviño	Veïna de Folgueroles
Jordi Enric i Font	Estudiant en pràctiques Grau Educació Social
Belén Herrero i Sánchez	La xinxà, col·lectiu feminista de Manlleu
Carolina Font i Usart	La Fetillera, col·lectiu feminista del Lluçanès

5. DIAGNOSI

Aquest capítol es dedica a analitzar quin és l'estat de la qüestió respecte a les desigualtats de gènere a la comarca i respecte a les polítiques promogudes per l'Ajuntament de Vic i pel Consell Comarcal d'Osona. L'objectiu principal del capítol és facilitar una fotografia de la situació de les relacions de gènere a la comarca i recollir totes aquelles accions comarcals que promouen la igualtat de gènere.¹ Tot això, amb l'objectiu d'assentar les bases per la definició d'un Pla d'Acció Comarcal (capítol 7).

¹ El Consell Comarcal al 2010 va elaborar (gràcies al suport d'una consultora externa) un "Mapa dones Osona" en el què s'examinaven diversos àmbits socials i econòmics per tal d'identificar les principals desigualtats de gènere. No obstant, a les entrevistes es va aclarir que va ser un document realitzat en

Tal i com s'ha explicat en el punt anterior (Procés d'elaboració del pla d'igualtat de gènere: objectius, continguts, metodologia i fases del procés) per realitzar aquesta avaluació diagnòstica s'han dut a terme estratègies metodològiques quantitatives i qualitatives.

El capítol s'estructura en sis apartats. El primer (apartat 5.1) esdevé una contextualització de la comarca d'Osona, realitzada a partir de dades oficials extretes principalment del web de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona i de l'Idescat.

L'apartat 5.2 presenta un recorregut sobre la trajectòria i l'estat de la qüestió de les polítiques d'igualtat de gènere del Consell Comarcal d'Osona. L'apartat explica l'organització tècnica i política de la promoció de la igualtat de gènere del Consell Comarcal i les principals actuacions desenvolupades pel VicDones-SIAD Osona, que és l'organisme encarregat d'implementar les polítiques d'igualtat de gènere. Per dur a terme aquest apartat s'han realitzat varies entrevistes a les persones que promouen i lideren la igualtat de gènere a la comarca, tant a nivell tècnic com polític, a més de dos grups de discussió (a personal tècnic i a la ciutadania). A més, s'ha examinat la documentació rebuda (memòries VicDones-SIAD Osona, pressupost, etc.)

*Veure annex per el llistat complet

Els següents apartats del capítol Diagnosi (apartat 5.3, 5.4, 5.5 i 5.6) analitzen els àmbits considerats fonamentals com a base diagnòstica per definir el Pla d'Acció:

- Violències masclistes
- Educació i cultura
- Salut i esport
- Ocupació i cura
- Lideratge i la participació de les dones

Per a cadascun d'aquests àmbits es presenten les dades quantitatives disponibles (principalment extretes de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona i de l'Idescat) i la informació qualitativa (entrevistes i grups de discussió) i també l'anàlisi de la informació rebuda sobre els diversos àmbits. Cal dir, però que no tots els àmbits tenen associada informació qualitativa ja que a l'hora de fer les entrevistes i els grups de discussió es va decidir posar el focus en els àmbits que més tenen a veure amb les polítiques adreçades

temps molt breus i que no havia tingut un impacte important en el plantejament de les polítiques d'igualtat posteriors.

a persones i no tant d'organització i/o composició territorial. A més, hem acompanyat cada àmbit amb un punt final de conclusions/resum genèric que ajuden a sintetitzar i comprendre els diferents àmbits.

5.1 CONTEXT TERRITORIAL I DEMOGRÀFIC

30

Amb aquest apartat volem analitzar els factors del context que puguin ser significatius des de la perspectiva de gènere, com són els aspectes socio-demogràfics. Aquesta informació general és fonamental per obtenir una idea aproximada de les oportunitats i les potencialitats de la comarca en relació a la posada en funcionament del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona.

A partir de certes característiques sociodemogràfiques del territori i la seva població ja es poden apuntar algunes de les tendències globals pel que fa a la desigualtat de gènere. És per això que es comença per aquesta exploració global de la comarca: per a disposar d'un marc de referència per la diagnosi.

5.1.2 El territori

La comarca d'Osona es troba situada a l'extrem nord-est de la Depressió Central Catalana. Majoritàriament forma part de la província de Barcelona, però els municipis d'Espinelves, Vidrà i Viladrau pertanyen a la província de Girona.

Osona **compta actualment amb 50 municipis**² i la seva capital és Vic, la qual es situa al centre de la comarca. La grandària dels diferents municipis es divideix de la següent manera (Observatori Socioeconòmic d'Osona, 2015):

- Fins 500 habitants (19 municipis): Alpens, el Brull, Espinelves, Lluçà, Malla, Orís, Perafita, Rupit i Pruit, Sant Agustí de Lluçanès, Sant Martí d'Albars, Sant Sadurní d'Osormort, Santa Cecília de Voltregà, Santa Maria de Besora, Sobremunt, Sora, Tavèrnoles, Tavertet, Vidrà, Vilanova de Sau.
- De 501 fins a 2000 (10 municipis): les Masies de Roda, Montesquiu, Muntanyola, Olost, Oristà, Sant Bartomeu del Grau, Sant Boi de Lluçanès, Sant Martí de Centelles, Santa Eulàlia de Riuprimer, Viladrau.

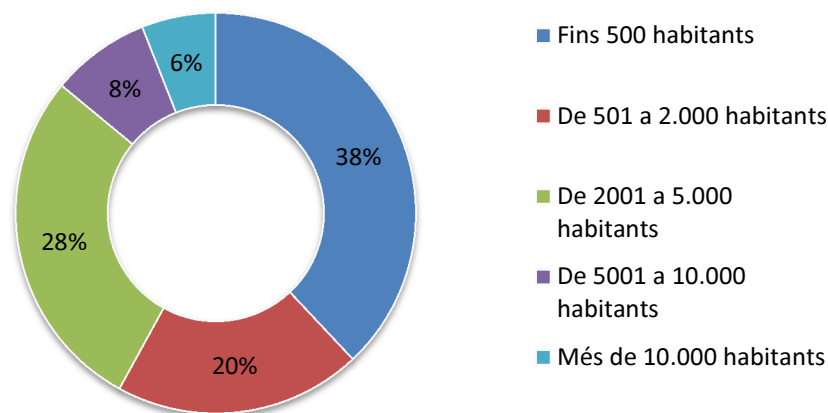
² Sense tenir en compte el municipi de Collsuspina, que pertany des de maig 2015 a la comarca del Moianès (Llei 4/2015, de 23 d'abril, de creació de la comarca de El Moianès).

- De 2001 fins a 5000 (14 municipis): Balenyà, Calldetenes, L'Esquirol, Folgueroles, Gurb, les Masies de Voltregà, Prats de Lluçanès, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Pere de Torelló, Sant Quirze de Besora, Sant Vicenç de Torelló, Santa Eugènia de Berga, Seva.
- De 5001 fins a 10000 (4 municipis): Centelles, Roda de Ter, Taradell, Tona.
- Més de 10.000 (3 municipis): Torelló, Manlleu i Vic.

De la totalitat dels municipis, només tres tenen més de 10.000 habitants, i més de la meitat (29 municipis) en tenen menys de 2.000. Si ho dividim en proporcions, veiem al gràfic 1 que quasi bé un **60% dels municipis osonencs compten amb 2.000 habitants o menys**, per tant es pot concloure que Osona és una comarca formada generalment per municipis petits.

Gràfic 1. Tipologia de municipis per quantitat d'habitants. Percentatges. Osona. Any 2015.

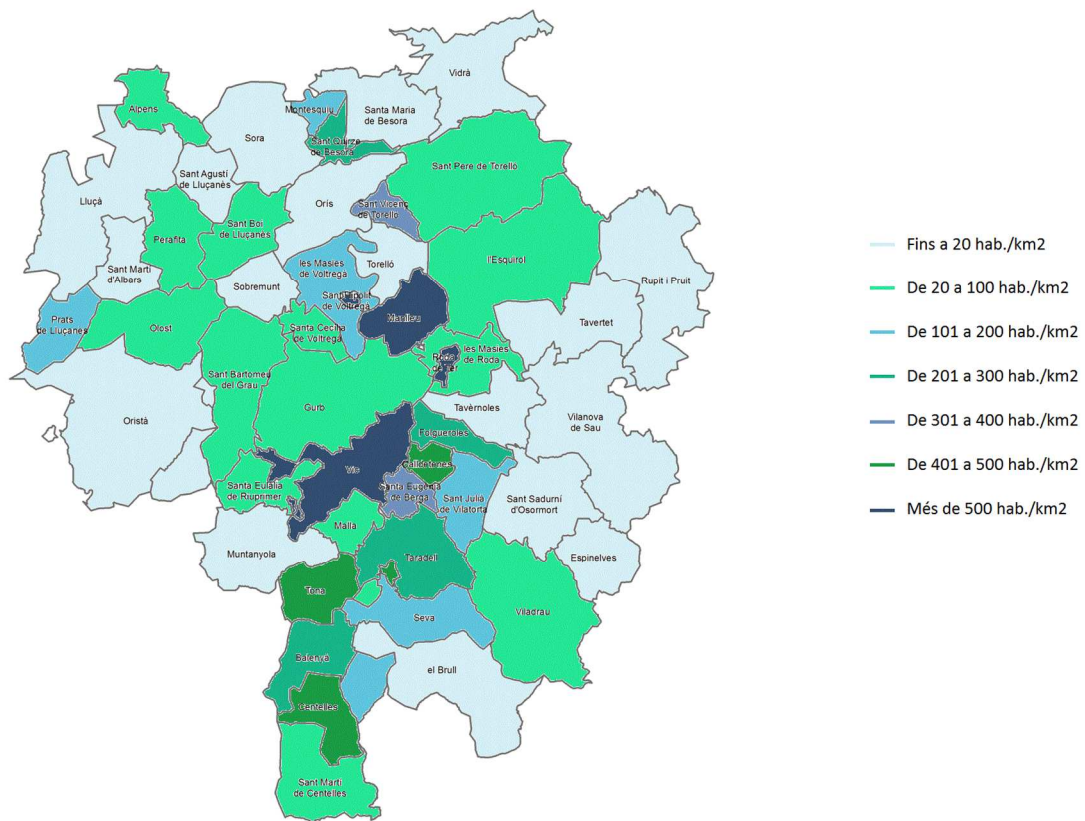
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona. 2015.

Aquest territori compta amb 4 subcomarques, que són el Lluçanès, la plana de Vic, el Cabrerès i Guillerries-Montseny. Per altra banda, Osona limita amb 7 comarques: el Berguedà, el Ripollès i la Garrotxa, al Nord; el Moianès i Bages, a l'Oest; la Selva a l'Est; i el Vallès Oriental al Sud. La comarca té una extensió de 1.245,2 km² i una densitat de població de 124,4 hab./km²³.

Si observem el següent mapa, trobem que els municipis amb una **major densitat de població (més de 500 habitants per km²) es concentren a la plana de Vic, cap al centre de la comarca.** En general, quant més ens allunyem d'aquest centre, menys densitat de població hi ha.

Figura 4. Densitat de població per municipis. Osona. Any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat, 2015.

³ Es noti que aquestes dades inclouen el municipi de Collsuspina, que pertany a la nova comarca del Moianès. A mode de comparació, Catalunya té una superfície de 32.108 km² i una densitat de població de 233,8 hab./km².

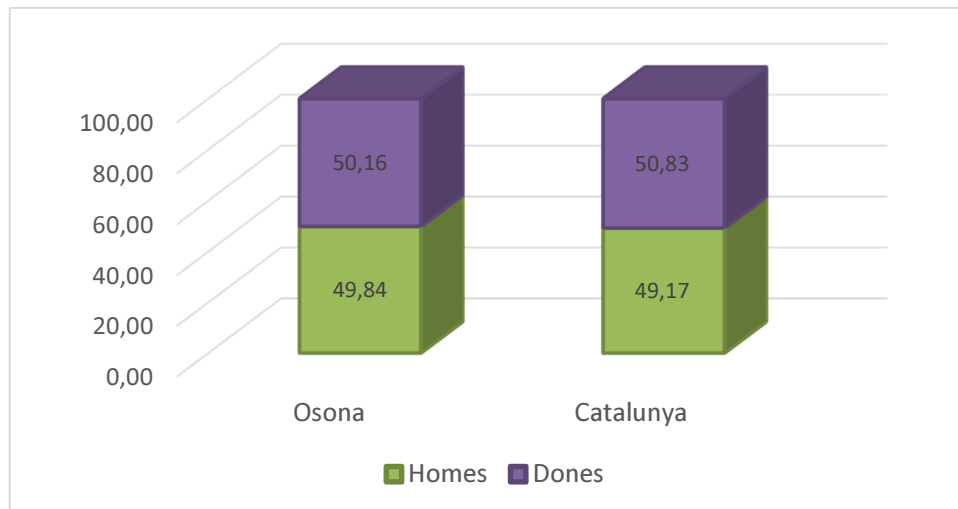

Osona es troba a uns 60km de Barcelona i de Girona i a uns 90Km de França. La comarca està connectada a la resta de Catalunya a través de les carreteres C-17 (Puigcerdà – Barcelona) i la C-25 Eix Transversal (Girona – Lleida), i la C-37 Eix Vic – Olot. Quant a transport ferroviari, la comarca està comunicada amb els trens de la RENFE (rodalies des de Barcelona i des de Tor de Querol). Els autobusos també són una opció pel desplaçament intra-comarcal i amb les altres comarques.

5.1.3 La població

Segons l'Observatori Socioeconòmic d'Osona al 2015 dels **154.925 habitants** que té Osona, un **50,16% són dones** i un **49,84% homes**. Si observem el gràfic 2, comprovem que tant a la comarca d'Osona com a Catalunya la **distribució entre dones i homes és pràcticament equitativa**. Hi ha una petita proporció més de dones que d'homes, la qual és lleugerament més gran a nivell de Catalunya que a nivell d'Osona.

Gràfic 2. Població total desglossada per sexe. Percentatges. Comparació Osona-Catalunya. Any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Tal com veiem a la Taula 6, durant els últims anys, la població de la comarca d'Osona ha tingut una tendència creixent, passant dels 154.204 habitants al 2011 a 155.069 a 2013. A partir de l'any 2014 aquesta tendència s'ha vist parada, disminuint el volum d'habitants (aproximadament 170). No obstant, el 2015 la població ha tornat a tenir un lleuger creixement. A Catalunya la tendència és diferent. La població ha crescut fins l'any 2012, i a partir d'aquest moment ha experimentat una tendència decreixent.

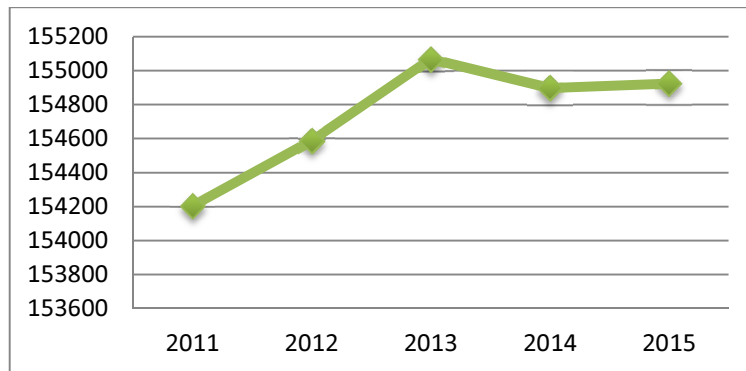
Taula 6. Evolució de la població. Període 2011-2015.

	2011	2012	2013	2014	2015
Osona	154.204	154.588	155.069	154.897	154.925
Catalunya	7.539.618	7.570.908	7.553.650	7.518.903	7.508.106

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

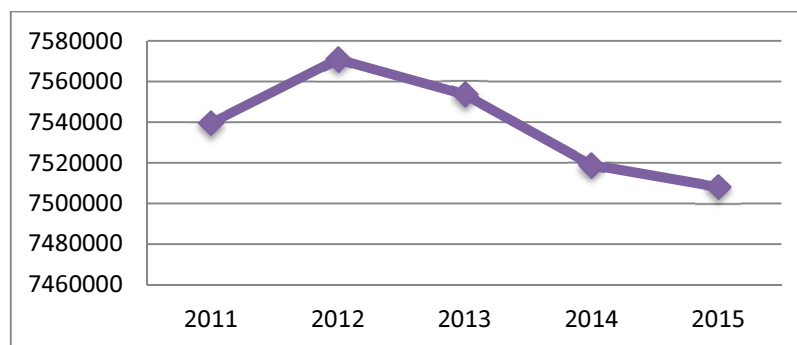
Els gràfics 3 i 4 mostren clarament les diferents tendències evolutives de la població que s'han donat a nivell comarcal i autonòmic.

Gràfic 3. Evolució de la població d'Osona. Període 2011-2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Gràfic 4. Evolució de la població de Catalunya. Període 2011-2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Hi ha tres factors principals que influeixen en el creixement de la població: la natalitat, la mortalitat i els fluxos migratoris (entrades i sortides per migració). Respecte al **moviment natural** de la població d'Osona, segons les dades disponibles, al 2012 a Osona

la **taxa bruta de natalitat** va ser 11,30, és a dir, van néixer 11,30 nadons per cada 1000 habitants. Al 2013 va disminuir fins a 10,27 nadons i al 2014 la taxa va augmentar lleugerament. A nivell de Catalunya, en general amb una taxa de natalitat menor que a la comarca, s'ha donat un descens general de la taxa de natalitat, passant d'un valor de 10,33 al 2012 a un 9,59 al 2014.

Taula 7. Taxa bruta de natalitat d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

	2012	2013	2014
Osona	11,30	10,27	10,42
Catalunya	10,33	9,60	9,59

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Pel que fa a la **taxa bruta de mortalitat**, les dades disponibles mostren que aquesta s'ha mantingut durant els últims anys, tant a Osona com a Catalunya, encara que a nivell autonòmic ha decrescut en unes dècimes, tal i com mostra la taula 8.

Taula 8. Taxa bruta de mortalitat d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

	2012	2013
Osona	8,74	8,74
Catalunya	8,40	8,16

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Respecte als **moviments migratoris**, les dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona mostren que entre 2001 i 2011 Osona i Catalunya han experimentat una **taxa de saldo migratori** de quasi el 14%.⁴ Aquest creixement s'ha vist reduït amb els pas dels anys. En el cas d'Osona, a 2012 la taxa de saldo migratori va ser positiva, de 2,12%, i a 2013 aquest creixement es va transformar en un decreixement migratori del -0,63%. A

⁴ Diferència entre la immigració registrada (altes en el padró municipal d'habitants) i l'emigració registrada (baixes en el padró municipal d'habitants) en un període definit. És positiu si la immigració supera l'emigració i és negatiu si l'emigració és més elevada que la immigració (Idescat, 2015).

Catalunya, aquest decreixement va aparèixer al 2012, i es va pronunciar encara més a 2013.

Taula 9. Taxa de saldo migratori d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

	Mitjana 2001-2011	2012	2013
Osona	13,77%	2,12%	-0,63
Catalunya	13,94%	-1,30%	-2,85

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona.

A la taula 10 veiem la tendència del **saldo migratori absolut** de la comarca d'Osona, desglossat per sexe. En línia amb la taula anterior, a Osona al 2013 va ser l'any amb un saldo migratori negatiu (més emigracions que immigracions), encara que al 2014 ha tornat a ser positiu. Respecte a l'anàlisi de gènere, la majoria d'anys el saldo migratori absolut masculí és negatiu, el que significa que són més els que emigren respecte a els que immigren a Osona. Les dones, en canvi, tenen un saldo migratori positiu pels tots els anys analitzats, el que significa que són més les dones que immigren respecte a les que emigren.

Taula 10. Saldo migratori absolut desglossat per sexe a Osona. Període 2010-2014.

Any	Immigracions			Emigracions			Saldo migratori		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2010	2.219	2.139	4.358	2.329	1.846	4.175	-110	293	183
2011	2.182	2.056	4.238	2.227	1.807	4.034	-45	249	204
2012	2.178	2.040	4.218	2.068	1.821	3.889	110	219	329
2013	1.959	1.871	3.830	2.069	1.859	3.928	-110	12	-98
2014	2.316	2.014	4.330	2.146	1.864	4.010	170	150	320

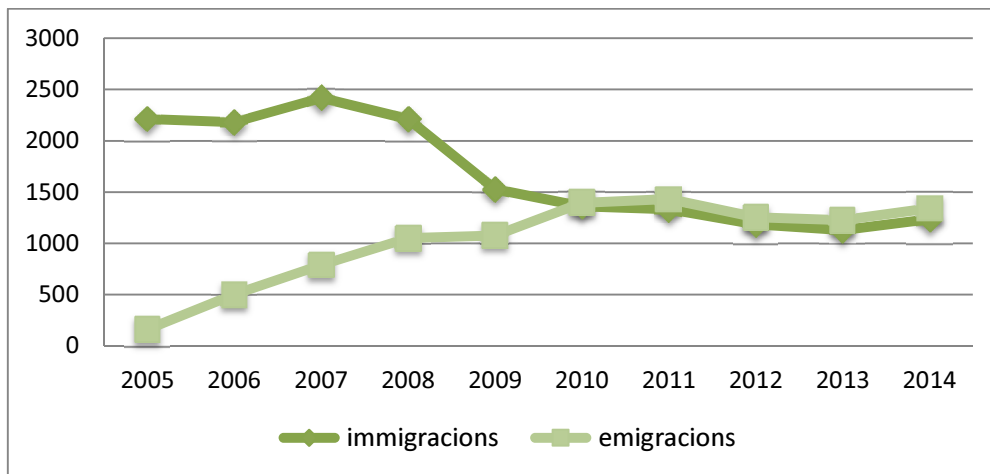
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Considerant només les dades sobre **migracions externes**, al gràfic següent presentem l'evolució des de 2005 a 2014 del **número de persones que immigren des de l'estranger**

a la comarca d'Osona i de les que emigren a l'estranger.⁵ Aquestes dades mostren una clara tendència decreixent de la immigració i creixent de les emigracions. Si observem el gràfic 5, veiem que les immigracions comencen a descendir de manera més pronunciada a partir de 2008-2009. Gairebé en paral·lel, durant el 2009-2010 és quan es dona el major augment de les emigracions, que a partir d'aquell moment superen lleugerament el nombre d'immigracions.

Gràfic 5. Migracions externes en nombres absoluts. Osona. Període 2005-2014.

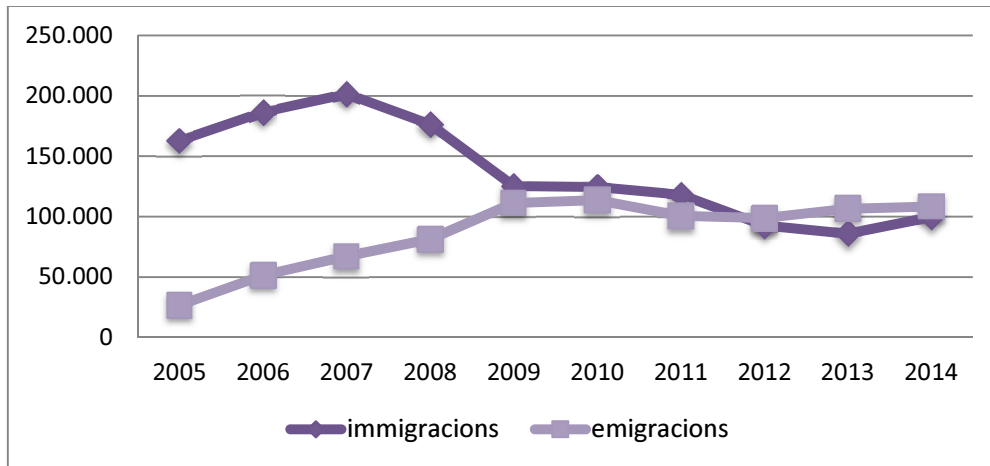
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Pel que fa a Catalunya, la tendència és similar, encara que les emigracions no superen les immigracions fins 2012, que és quan el saldo migratori absolut comença a ser negatiu.

⁵ La immigració exterior es calcula analitzant els canvis de residència quan el municipi de procedència és a l'estranger i el de destinació és a la comarca d'Osona, i inclou l'arribada de persones que procedeixen de l'estranger tant de nacionalitat espanyola com estrangera. L'emigració exterior es calcula analitzant els canvis de residència quan el municipi de destinació és l'estranger, i inclou tant la sortida de persones de nacionalitat espanyola com estrangera (Idescat).

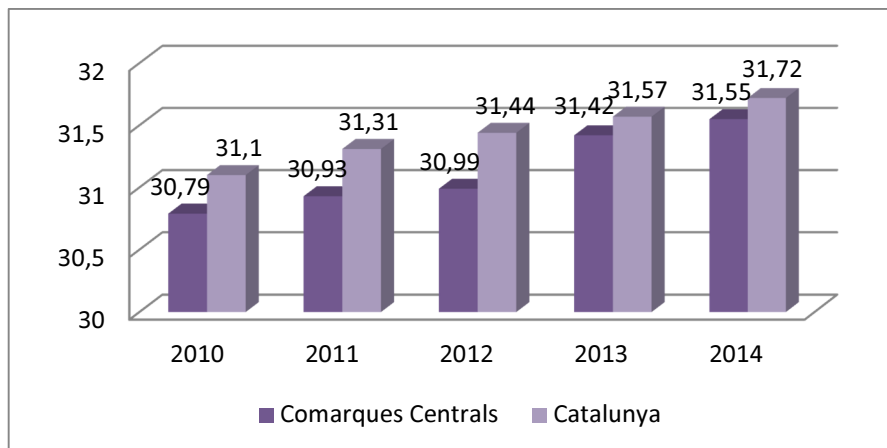
Gràfic 6. Evolució de les migracions externes. Nombres absoluts. Catalunya. Període 2005-2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Finalment, l'edat mitjana de maternitat a les comarques centrals de Catalunya, en línia amb el conjunt de Catalunya, té una tendència a augmentar.

Gràfic 7. Edat mitjana de maternitat. Comarques centrals i Catalunya. Període 2010-2014.

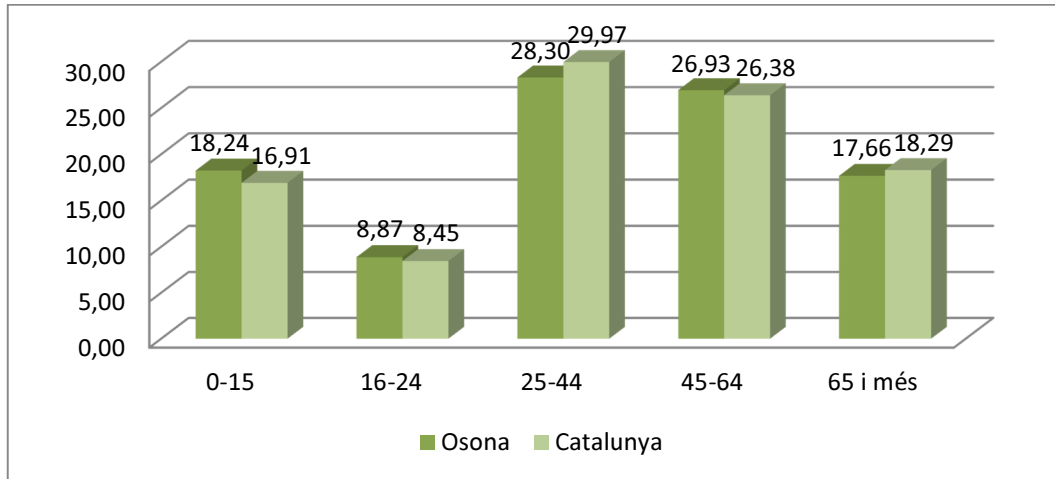
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Respecte a l'edat, la població a Osona, tal com es pot observar al gràfic següent, es concentra majoritàriament entre els 25-44 anys i els 45-64 anys. El grup on hi ha una menor proporció d'habitants és entre 16-24 anys. Per tant, la majoria de la població osonenca està dins la seva etapa adulta. Respecte a la comparació al conjunt de Catalunya, es pot dir que la distribució de la població per edats és molt similar. No

obstant, Osona presenta una major població a les categories més joves, sobretot a la franja de 0-15.

Gràfic 8. Població desglossada per edat. Percentatges. Comparació Osona i Catalunya. Any 2014.

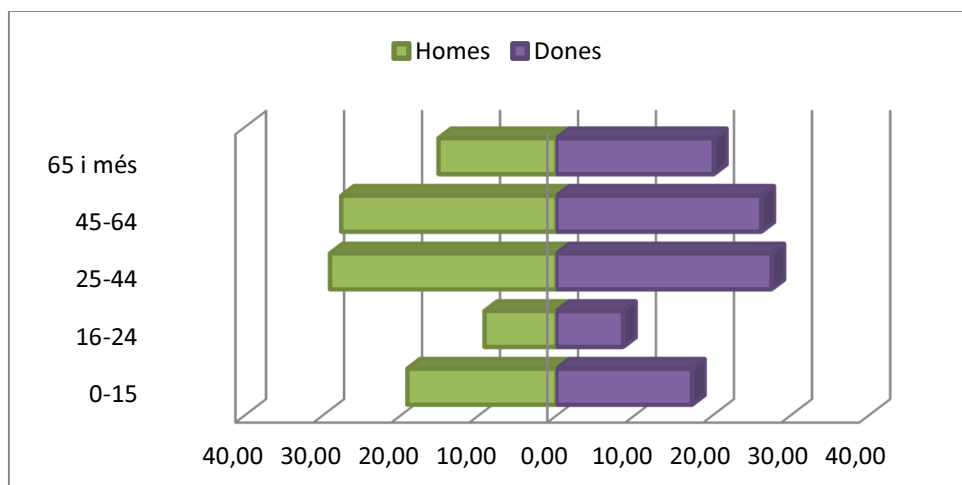

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Si desglossem per sexe aquests grups d'edat obtenim la piràmide poblacional de la comarca d'Osona, que ens mostra una major proporció d'homes que de dones a totes les categories d'edat menys a 65 i més. De fet, el 19% dels homes es concentren en la franja d'edat 0-15, contra el 17% de les dones. En canvi, el 20% de les dones tenen més de 65 anys, i només el 15% dels homes. Podríem afirmar, per tant, que la població femenina d'Osona està lleugerament més envellida que la població masculina.

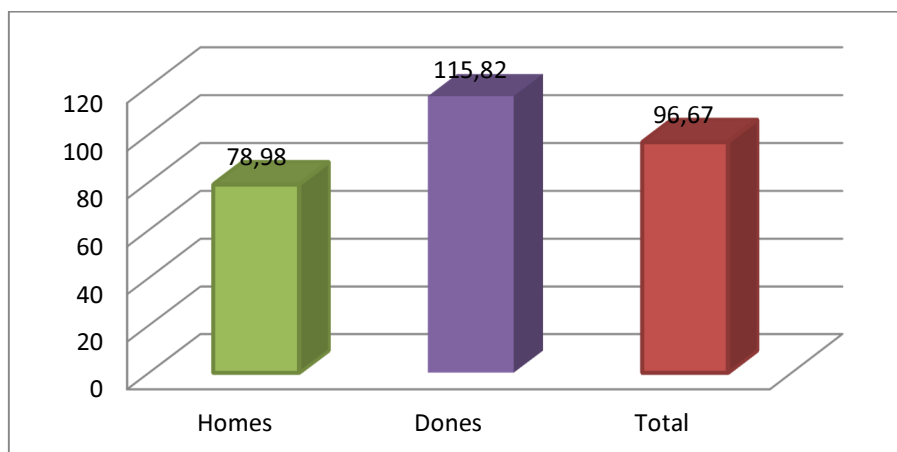
Gràfic 9. Població desglossada per edat i sexe. Percentatges. Osona. Any 2014

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Si analitzem la relació és entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys desglossada per sexe observem que les dones tenen un **índex d'envelliment** visiblement més alt que els homes.

Gràfic 10. Índex d'envelliment. Osona. Any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona

En conclusió, a Osona trobem una població més aviat adulta, dins la qual les dones representen una majoria a les edats més grans i tenen un índex d'envelliment més alt que els homes, que constitueixen una major proporció a les etapes més joves.

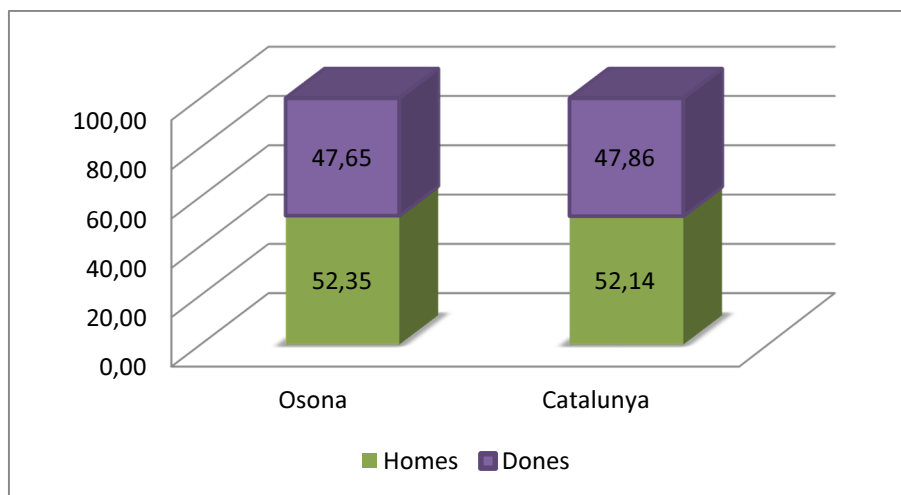
La **població estrangera** al 2015 representava un 12,72% del total de la població en el cas d'Osona, i un 13,69% del total en el de Catalunya. Totes dues xifres han experimentat un descens durant els últims anys. En el cas d'Osona, del 2011 al 2015 la població

estrangera ha baixat de gairebé 2 punts percentuals (de 14,48% del 2011 a 12,72% del 2015).

Dins aquestes proporcions, tant a nivell comarcal com autonòmic trobem al voltant d'un 48% de dones i un 52% d'homes estrangers, dades mostrades al gràfic 7. Aquestes dades contrasten amb les obtingudes per la població general dividida per sexe, ja que en aquest cas trobem una major presència d'homes, mentre que al gràfic 2 observàvem una, encara que molt petita, major proporció de dones respecte als homes. Això pot ser fruit d'una immigració lleugerament més masculinitzada en terme general, amb totes les diferències que hi poden haver en relació a les diverses nacionalitats.

Gràfic 7. Població estrangera desglossada per sexe. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2015.

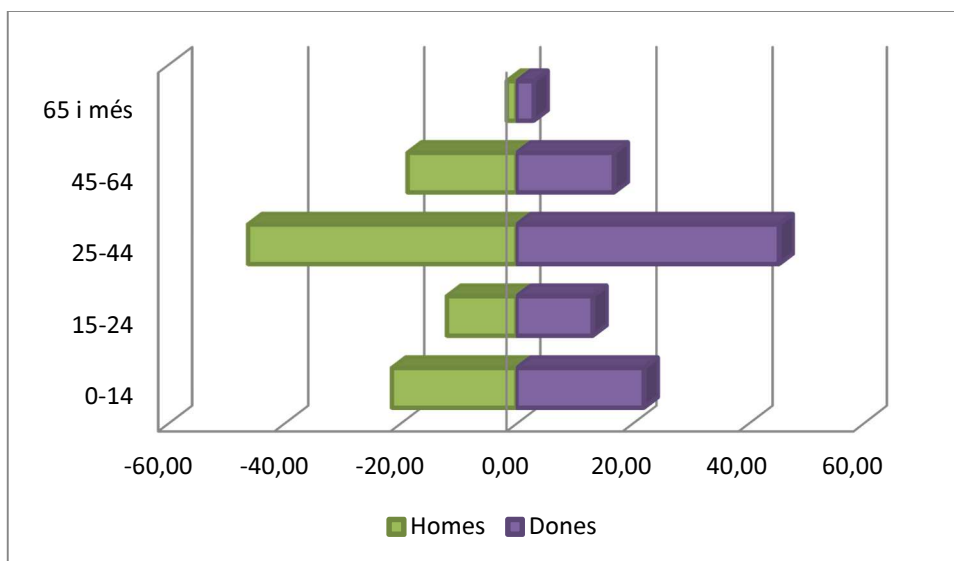

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Si dividim aquestes categories d'edat per sexe obtenim la piràmide poblacional següent, a la qual observem que la gran majoria de la població estrangera a la comarca d'Osona està compresa entre els 25 i 44 anys, i que també destaca la població estrangera de 0 a 15 anys. La distribució per sexe és bastant similar entre dones i homes a totes les edats. A diferència de la piràmide de la població total, en el cas de la població estrangera hi ha una lleugerament major proporció de dones de 0 a 24 anys i de 65 i més, mentre que el nombre d'homes supera el de dones a les franges d'edats centrals, entre els 25 i 64 anys.

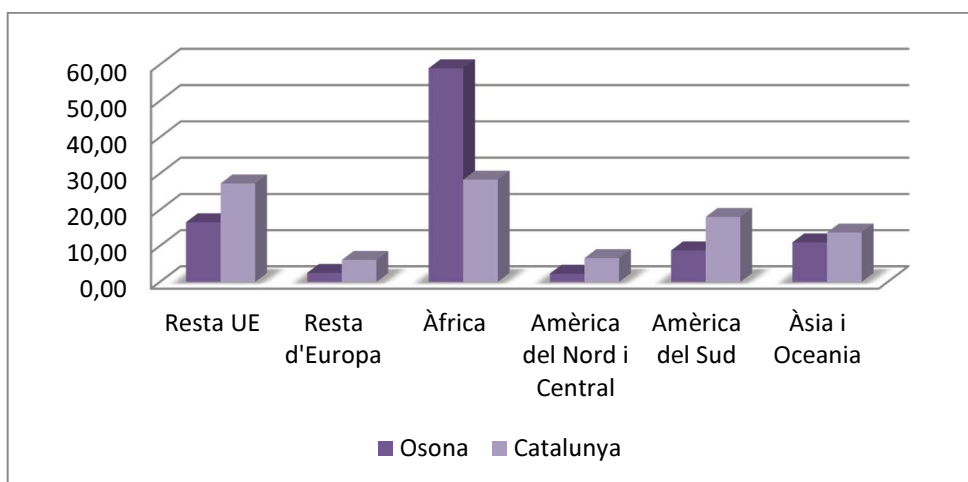
Gràfic 12. Població estrangera desglossada per sexe i edat. Osona. Any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Respecte a la composició de la població estrangera, a Osona al 2015 la majoria de la població estrangera té nacionalitat africana (un 58%), seguit de nacionalitats de la resta de la Unió Europea (països no comunitaris, un 16%), Àsia i Oceania (al voltant d'un 11%) i Amèrica del Sud (un 8%). A nivell de Catalunya, en canvi, hi ha una major distribució entre els diferents llocs de procedència, tal com es pot veure al gràfic següent.

Gràfic 13. Població estrangera per nacionalitat. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2015.

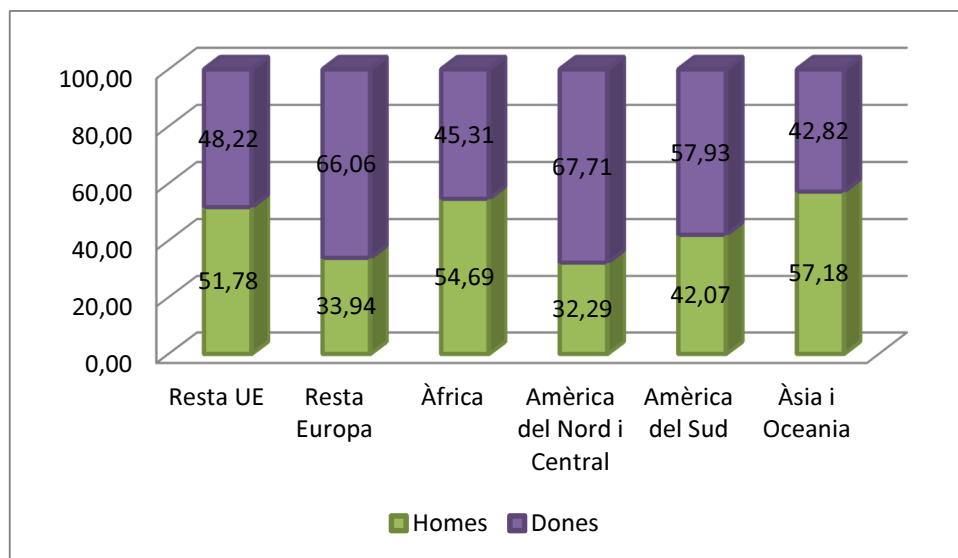
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Al gràfic 14 observem la població estrangera dividida pel seu lloc de procedència i per sexe. Les dones són més d'un 50% en tots els grups de nacionalitats, amb excepció de

la Resta d'UE, Àfrica i d'Àsia i Oceania, en que els homes són més que les dones. No obstant, podem dir que en el cas de les persones amb nacionalitat de la Resta de l'UE, la proporció entre dones i homes és bastant equilibrada, encara que siguin més els homes (un 51,78% d'homes i un 48,22% de dones). Les dones són la gran majoria en la població estrangera amb nacionalitat de la resta d'Europa i d'Amèrica del Nord i Central, on les dones representen un 66,06% i un 67,71% del total, respectivament.

Gràfic 14. Població estrangera desglossada per nacionalitat i sexe. Osona. Any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Si desglossem la població per país de naixement i sexe, podem veure que el país d'origen més freqüent entre la població estrangera d'Osona l'any 2015, tant per homes com per dones, és el Marroc, amb una diferència significativa.

Taula 11. Països d'origen de la població estrangera per sexe. Osona. Any 2015.

Homes		Dones	
Marroc	4.412	Marroc	3.737
Ghana	1.259	Romania	586
Índia	618	Colòmbia	535
Romania	603	Ghana	529
Equador	489	Equador	512
Colòmbia	447	Xina	457
Xina	392	Polònia	348
Senegal	364	Índia	348

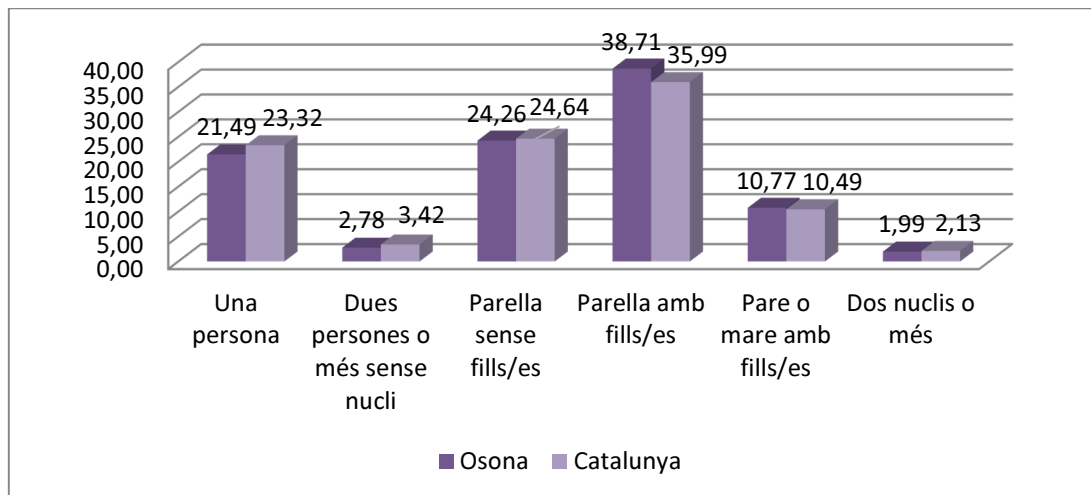

Polònia	349	Nigèria	239
Nigèria	267	Argentina	239

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Respecte al **tipus de nucli de les llars**, les últimes dades disponibles que són del 2011 ens indiquen que el més comú és el nucli familiar de parelles amb fills i/o filles, que representen entre un 35-39% del total, amb major proporció a nivell comarcal. El segon nucli més comú és el de parelles sense fills i/o filles, al voltant del 24%; seguit de les llars d'una persona, més comuns a nivell de Catalunya, i que representen entre un 21-24%. Per últim, trobem els nuclis monoparentals amb fills i/o filles, que representen al voltant del 10% del total. Les llars amb dues persones o més sense nucli i les que contenen dos nuclis o més representen menys del 4% cadascuna.

Gràfic 15. Estructura de les llars per tipus de nucli. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2011.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- En conclusió, a Osona trobem una població més aviat adulta, dins la qual les dones representen una majoria a les edats més grans i tenen un índex d'envelliment més alt que els homes, que constitueixen una major proporció a les etapes més joves.
- A la comarca d'Osona hi ha una major proporció d'homes que de dones a totes les categories d'edat menys a 65 i més.

- Les dones són la gran majoria en la població estrangera amb nacionalitat de la resta d'Europa i d'Amèrica del Nord i Central.

5.2 COMPROMÍS AMB LA IGUALTAT DE GÈNERE

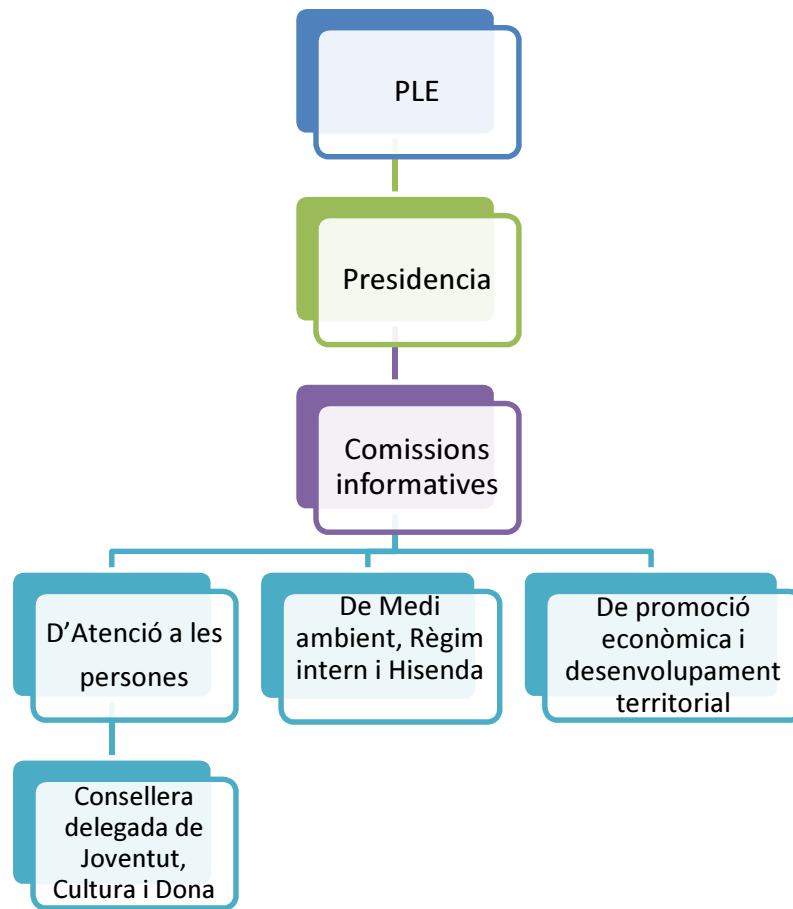
5.2.1 Estructura i pressupost de les polítiques d'igualtat de gènere

A **nivell polític**, el Consell Comarcal d'Osona compta des del 2015 amb una **Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona** que s'ocupa específicament de la promoció de les polítiques d'igualtat de gènere. Tal com mostra l'organigrama (actualitzat el setembre 2015), la conselleria se situa a la Comissió d'Atenció a les persones que abasta els àmbits temàtics de: Benestar social, Acollida i Integració, Educació i Formació, Joventut, Esports, Cultura, Cooperació i Dona.⁶ És un càrrec que es desenvolupa “amb veu i sense vot”.

Abans del 2015 el Consell Comarcal **no comptava amb una consellera específica**, i a les entrevistes realitzades **es va valorar positivament aquesta nova figura**, com a oportunitat per liderar i promoure la promoció de la igualtat de gènere, com a temàtica transversal per a totes les àrees del consell.

Figura 5. Organigrama del Consell Comarcal d'Osona (actualitzat el setembre 2015).

⁶ Considerem important parlar de “Dones” en plural, per superar la concepció universalista i reduccionista d'un únic perfil de “dona”, i incorporar així la necessitat de pluralitat i interseccionalitat que demana la realitat social actual.

El VicDones-SIAD Osona és fruit d'un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Vic i el Consell Comarcal d'Osona. A nivell tècnic comparteixen recursos humans i materials, i per això és important recalcar el rol central de l'Ajuntament de Vic en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal.

A nivell de Consell Comarcal el VicDones-SIAD Osona s'emmarca a l'Àrea bàsica de Serveis Socials, i representa un dels 27 serveis de la cartera que el Consell ofereix als municipis de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials.

Recentment (2015) l'Àrea Bàsica de Serveis Socials del Consell Comarcal va establir unes comissions per treballar de forma més coordinada. El VicDones-SIAD Osona participa a la **comissió que desenvolupa la Línia 2 del Pla Estratègic 2015-2020**, amb l'objectiu de "**Desenvolupar programes de suport a les famílies, infants, joves i dones**". Aquesta comissió té el mandat de reunir-se cada tres mesos aproximadament, i poder així treballar sobre un mapeig i catàleg dels serveis disponibles, amb el propòsit de no duplicar els serveis i les accions.

Les persones entrevistades durant el procés de diagnòsi consideren que la creació d'aquestes comissions pot afavorir el treball en xarxa i conseqüentment una oportunitat de donar a conèixer el ventall d'activitats que desenvolupa el VicDones-SIAD Osona i poder establir estratègies coordinades. De fet, s'assenyala per part de les persones consultades que és imprescindible establir una dinàmica de treball més coordinada i que inclogui la participació del VicDones-SIAD Osona si realment es vol incorporar una perspectiva de gènere que sigui transversal.

Amb la creació de la Conselleria delegada de Dona, tal i com s'ha dit, es vol **impulsar la transversalització de la política de gènere més enllà del treball emmarcat en serveis socials**. Per això és important que aquesta voluntat es reflecteixi a l'estructura tècnica del Consell Comarcal on s'ha creat una àrea específica per a les polítiques d'igualtat. En les entrevistes es va explicar que ara el VicDones-SIAD Osona s'ha incorporat a la Taula d'Infància i Adolescència a nivell Comarcal.

La creació de l'Àrea d'igualtat vol donar resposta a algunes de les percepcions recollides que afirmen que les **polítiques d'igualtat encara no ocupen un lloc important en el marc de les prioritats del CCO**, i que falten els canals d'informació, els espais de coordinació i un veritable impuls per la implementació transversal de les polítiques d'igualtat de gènere. Amb algunes àrees, com per exemple Benestar Social, Educació i Joventut, sí que s'identifica una major col·laboració, que però resulta molt feble, i en alguns casos nul·la, amb les altres àrees del CCO.

Per això, a més de la importància de la nova figura política, a algunes de les entrevistes es manifesta la **necessitat de reforçar una figura tècnica que pengi directament del Consell Comarcal** i que tingui com a principal funció la d'impulsar les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal i d'incorporar la transversalització de la perspectiva de gènere a les seves actuacions. Aquesta nova funció hauria de funcionar com una veritable "Oficina tècnica comarcal d'igualtat de gènere".

Ara mateix, aquesta funció l'exerceix el VicDones-SIAD Osona però amb moltes dificultats ja que la seva missió principal se centra en l'atenció a les dones i la promoció d'accions de sensibilització i formació en igualtat de gènere cap a la ciutadania. És llavors fonamental, tal com es va assenyalar durant les entrevistes, **reforçar la vessant tècnica de promoció de la transversalització de gènere**, que bàsicament es concreta en l'**impuls de la implementació del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona**, amb tot el que això suposa (presència als espais de coordinació, facilitació de recursos per transversalitzar la igualtat, formacions, revisió de material, etc.).

Respecte al **treball amb els municipis**, en general s'ofereix assessorament tècnic des del VicDones-SIAD Osona als **municipis més petits o mitjans**, sobretot en el marc de les diades com el 8 de març o el 25 de novembre, i també actuacions concretes com en el cas del catàleg educatiu. Es posa l'èmfasi en la necessitat de reforçar la comunicació i les formes de donar suport als municipis més petits i mitjans, ja que la sensació és que hi ha un desconeixement generalitzat per part d'aquests municipis sobre els serveis que s'ofereixen des de la comarca quant a promoció de polítiques d'igualtat de gènere.

Amb els **municipis més grans** hi ha un treball de coordinació sobre les diverses actuacions de promoció de la igualtat de gènere al territori. En aquest sentit, tal com es mencionarà més endavant, es destaca com a bona experiència el treball coordinat del procés d'elaboració del Pla d'igualtat per raó d'orientació sexual i identitat de gènere de la comarca d'Osona.

Un tema que sembla que necessita molt d'impuls és la **formació interna en igualtat de gènere per a tot el personal polític i tècnic**. Una opinió molt estesa és que és necessari un esforç en aquest sentit, per implementar programes de formació en gènere que siguin transversals a totes les àrees del CCO. Aquesta necessitat és encara més urgent si cal implementar des d'una perspectiva transversal aquest PCIGO, que haurà d'involucrar totes les àrees del CCO. En relació a això, es va mencionar a les entrevistes la necessitat de promoure en el futur un Pla d'Igualtat Intern a nivell comarcal, que seria l'eina adequada per impulsar un pla formatiu des de la perspectiva de gènere.

El **pressupost per les polítiques d'igualtat de gènere** de la comarca se centra en la partida destinada al conjunt d'activitats del VicDones-SIAD Osona. En aquest sentit, l'Ajuntament de Vic té un pes fonamental ja que, tal com es veurà més endavant, contribueix aportant recursos humans que són dues figures tècniques del VicDones-SIAD Osona.

A més d'això, els recursos comarcals per la igualtat de gènere se centren en el desenvolupament de les accions de coeducació als instituts i de sensibilització a la ciutadania. En general, es va explicar a les entrevistes que a nivell pressupostari és central el suport de la Diputació de Barcelona i del Contracte Programa de l'Institut Català de les Dones (Generalitat de Catalunya).

A les entrevistes es menciona la **complexitat d'aquest sistema compartit**, ja que a vegades dificulta la previsió dels recursos disponibles. Sobretot respecte al pressupost per part del CCO. Les percepcions recollides en les entrevistes comenten que no sempre se sap amb suficient antelació amb quants recursos es pot comptar per poder programar les activitats.

Respecte a l'**evolució del pressupost** en els últims anys, hi ha hagut un augment progressiu de la contribució del Consell Comarcal, tal com es pot veure a la següent taula. S'explica principalment per l'augment dels recursos humans i econòmics dirigits a desenvolupar la línia d'educació (tal com es veurà a l'apartat d'educació).

Taula 12. Evolució del pressupost per a la Igualtat de Gènere del Consell Comarca d'Osona. Període 2013-2015.

Any	Pressupost
2013	45.500 €
2014	56.500 €
2015	72.400 €

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal d'Osona.

5.2.2 VicDones-SIAD Osona

Tal com hem dit, el VicDones-SIAD Osona neix el 2010 fruit d'un **conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Vic i el Consell Comarcal d'Osona (CCO)**, amb el que va ampliar l'abast del seu servei des del nivell municipal al nivell comarcal. Amb la signatura del conveni, el VicDones-SIAD Osona abasta tota la comarca, amb excepció de Manlleu, que

compta amb un SIAD propi. A més, el conveni va permetre l'ampliació horària d'atenció a les dones, així com de recursos humans per al servei. Tal com s'ha dit, el VicDones-SIAD Osona **centralitza la implementació de les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal.**⁷

El marc d'actuació del servei es pot classificar en **dues grans línies:**

- a) **Servei d'atenció directa a les dones:** inclou la informació, orientació i assessorament a les dones a partir de l'atenció psicològica i l'assessorament jurídic, amb l'objectiu principal de promoure l'empoderament.
- b) **Igualtat i ciutadania:** destinada al foment de la igualtat a partir d'accions accions divulgatives de sensibilització i formació (8 març, 28 maig, 25 de novembre, etc.), programes grupals d'acompanyament i suport a les dones i foment a la participació de les dones i suport a les entitats.⁸

Actualment, l'equip del servei està conformat per dues tècniques, dues psicòlogues i dues advocades i una auxiliar administrativa. Entre 2014 i 2015 VicDones-SIAD Osona va també comptar amb una tècnica d'intervenció socio-comunitària.⁹

- a) **Servei d'atenció directa a les dones**¹⁰

Segons les dades extretes de les memòries del VicDones-SIAD Osona corresponents als anys 2012, 2013 i 2014, el nombre de persones ateses pel servei d'atenció directa ha estat el següent:

⁷ Aquest model fusional se segueix també per l'àrea de joventut, amb una Oficina Jove que abasta tota la comarca.

⁸ El foment de la participació i suport a les entitats es treballarà al punt 5.6.

⁹ L'equip de VicDones-SIAD Osona es finança entre el CCO i l'Ajuntament de Vic. Les dues tècniques són finançades per l'Ajuntament de Vic, les dues psicòlogues i advocades a jornada parcial són finançades conjuntament per l'Ajuntament de Vic i Consell Comarcal d'Osona mentre que l'auxiliar administrativa depèn del CCO. La tècnica d'intervenció socio-comunitària es finança amb recursos del CCO.

¹⁰ Al següent apartat es presenten les dades generals d'atenció a les dones de VicDones-SIAD Osona, mentre que al punt 5.3 presentarem les dades específiques sobre atenció per part del VicDones-SIAD Osona a situacions de violència masclista.

Taula 13. Persones ateses pel VicDones-SIAD Osona. Període 2012-2014.

PERSONES ATESES						
SEXE	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
DONES	317	99,69	311	99,04	314	100
HOMES	1	0,31	3	0,96	0	0
TOTAL	318	100	314	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

Tot i ser un servei especialitzat en l'atenció a les dones, en el període 2012- 2014 s'ha atès també a 3 homes. Tanmateix, pel fet que les dones són les principals destinatàries i usuàries del servei, tal i com evidencien les dades, en la mesura que sigui possible l'anàlisi se centrarà en les dades relatives a l'atenció a les dones.

En termes generals **el nombre de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona des del 2012 al 2014 s'ha mantingut força constant**. Tot i així, és important destacar que algunes de les percepcions recollides s'assenyalen una sobre-demanda creixent del servei d'atenció psicològica i una insuficiència horària del servei per atendre adequadament i amb la celeritat necessària tots els casos que ho demanden.

La següent taula mostra informació sobre la procedència (en relació a si són de Vic o de la resta de la comarca) de les dones ateses al VicDones-SIAD Osona.

Taula 14. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons procedència dins la comarca. Període 2012-2014.

DONES ATESES SEGONS PROCEDÈNCIA DINS LA COMARCA						
PROCEDÈNCIA	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
VIC	137	43,08	140	44,59	140	44,59
COMARCA	180	56,60	171	54,46	174	55,41
TOTAL	317	99,69	311	99,04	314	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

Tal i com mostra la taula 14, proporcionalment poc menys de la meitat de les dones ateses són de Vic mentre que la resta provenen d'altres municipis de la comarca. Tenint en compte que en tota la comarca existeix únicament un altre SIAD a Manlleu, destaca el baix nombre de dones ateses de municipis diferents a Vic. En la informació extreta a partir de les entrevistes es posa de manifest **un major ús del servei per part de dones dels municipis més grans de la comarca** (com per exemple Torelló i Centelles), així com, una falta d'accessibilitat a aquest per a les dones de municipis més petits o de zones més aïllades de la comarca com, per exemple, el Lluçanès. És per això que, tal i com s'explica a les entrevistes, en casos especialment complicats o que requereixen una atenció específica, l'equip s'ha pogut traslladar al municipi de la dona.

Pel que fa a l'edat, les dades que es mostren a la Taula 15 evidencien que el gruix de dones ateses se situa entre els 30 i els 45 anys d'edat. Destaca l'existència de menors d'edat ateses i l'augment del nombre de dones ateses d'entre 66 i 80 anys al llarg dels últims anys. A les entrevistes realitzades s'assenyala també la preocupació per un augment relatiu del nombre de dones joves que acudeixen al servei.

Taula 15. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona per edat. Període 2012-2014.

DONES ATESES PER EDAT						
EDATS	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
0-12	0	0	0	0	0	0
13-18	4	1,26	7	2,25	1	0,32
19-29	21	6,62	68	21,86	42	13,38
30-45	184	58,04	144	46,30	171	54,46
46-65	101	31,86	82	26,37	88	28,03
66-80	7	2,21	8	2,57	12	3,82
Més de 80	0	0	2	0,64	0	0
TOTAL	317	100	311	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

La taula 16 mostra informació sobre l'evolució dels perfils de les dones ateses segons la seva nacionalitat.

Taula 16. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons nacionalitat. Període 2012-2014.

DONES ATESES SEGONS NACIONALITAT						
NACIONALITAT	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
ESPANYOLA	229	72,24	230	73,95	194	61,78
COMUNITÀRIA	71	22,40	8	2,57	20	6,37
EXTRACOMUNITÀRIA	10	3,15	73	23,47	100	31,85
ALTRES	7	2,21	0	0	0	0
TOTAL	317	100	311	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona

La majoria de les dones ateses al VicDones-SIAD Osona **tenen nacionalitat espanyola**. Tanmateix, és significatiu l'**augment del nombre de dones extracomunitàries que progressivament ha anat augmentant durant els últims anys**.

Pel que fa al nivell d'estudis de les dones ateses, tal i com s'observa a la següent taula, durant els 3 últims anys dels quals es disposa de dades, la majoria de les dones tenien un nivell d'estudis primaris. En segon lloc, la majoria de les dones tenen un nivell d'estudis de batxillerat i/o cicles formatius. Tot i ser unes dades poc rellevants estadísticament, és interessant (i preocupant) observar com el nombre dones sense estudis ha anat en augment durant els últims anys.

Taula 17. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons nivell d'estudis. Període 2012-2014.

DONES ATESES SEGONS NIVELL D'ESTUDIS						
NIVELL D'ESTUDIS	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
SENSE ESTUDIS	6	1,89	7	2,29	13	4,14
PRIMARIS	113	35,64	106	34,75	136	43,31
SECUNDARIS	74	23,34	---	---	---	---
BATXILLERAT I CICLES FORMATIUS	70	22,08	111	36,39	128	40,76
UNIVERSITARIS	47	14,8	42	13,77	36	11,46
ALTRES	---	---	---	---	1	0,31
NO CONSTA	7	2,20	45	14,75	0	0
TOTAL	317	100	305	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

Finalment, pel que fa a l'estat civil de les dones, la taula següent mostra les dones casades són les que més utilitzen el servei. Seguidament, ho són les dones solteres i les dones divorciades. En una tercera posició es troben les dones que tenen parella, seguides de les dones separades i les dones viudes.

Taula 18. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons estat civil. Període 2012-2014.

DONES ATESES SEGONS ESTAT CIVIL						
ESTAT CIVIL	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
CASADA	123	38,80	121	38,90	144	45,85
DIVORCIADA	61	19,24	52	16,72	57	18,15
SEPARADA	18	5,67	25	8,03	20	6,36
SOLTERA	63	19,87	52	16,72	62	19,74
PARELLA/PARELLA DE FET	43	13,56	20	6,43	24	7,64
VIDUA	9	2,83	8	2,57	7	2,22
NO CONSTA	0	0	33	10,61	0	0
TOTAL	317	100	311	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona

Tot i la importància de conèixer amb exactitud els perfils de les dones que accedeixen al VicDones-SIAD Osona, la informació obtinguda de l'anàlisi de la informació quantitativa així com de la informació qualitativa obtinguda a través de les entrevistes, evidencia la **inexistència d'un únic perfil de víctima de violències masclistes**. Contràriament a alguns prejudicis que associen una major incidència de les violències masclistes entre, per exemple, la comunitat migrada, sense estudis i/o amb una situació socioeconòmica de risc de pobresa, la realitat és que les dones en situació de violència responen a una gran diversitat de perfils. De fet, la informació obtinguda a través de les entrevistes assenyalen un augment del nombre de dones en condicions socioeconòmiques més favorables i de nivells de formació superior, cosa que diversificaria la realitat del conjunt de dones ateses.

Un altre element interessant a l'hora de conèixer i entendre la dinàmica del servei, així com les pròpies dones que l'utilitzen, és la via d'entrada d'aquestes dones al VicDones-SIAD Osona. La següent taula mostra el canal d'entrada de les dones al VicDones-SIAD Osona, és a dir, com han conegut o han tingut accés al servei.

Taula 19. Canals d'entrada de les dones ateses pel VicDones-SIAD Osona. Període 2012-2014.

CANALS D'ENTRADA DE LES DONES						
CANALS D'ENTRADA	2012		2013		2014	
	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %	Dades absolutes	Dades en %
INICIATIVA PRÒPIA	79	24,84	65	20,70	73	23,25
ASSOCIACIONS/ENTITATS	3	0,94	11	3,50	4	1,27
MOSSOS D'ESQUADRA	17	5,35	30	9,55	29	9,24
POLICIA LOCAL	0	0,00	10	3,18	0	0
JUTJATS	4	1,26	0	0	0	0
SALUT	34	10,69	31	9,87	34	10,83
SERVEIS ESPECIALITZATS	9	2,83	18	5,73	10	3,18
SERVEIS SOCIALS	96	30,19	80	25,48	105	33,44
PUNTS INFORMACIÓ	3	0,94	15	4,78	8	2,55
ALTRES	23	7,23	30	9,55	43	13,69
NO CONSTA	50	15,72	24	7,64	8	2,55
TOTAL	318	100	314	100	314	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

La **majoria de les derivacions es fan des de serveis socials de Vic i de la comarca**. Un dels principals motius d'aquesta alt nombre és la necessitat dels serveis socials per a acreditar que una dona és efectivament víctima de violència de la valoració d'un servei especialitzat com el VicDones-SIAD Osona. És interessant i molt important destacar, tanmateix, una part molt significativa de les dones acudeixen al servei per iniciativa pròpia. Aquesta gran nombre de dones que accedeixen al VicDones-SIAD Osona per iniciativa pròpia pot ser fruit d'un alt coneixement dels serveis d'informació i assessorament que tenen les dones a la seva disposició i d'un alt grau de consciència dels seus drets. Destaca també la importància de la vida d'entrada Salut des de la qual també arriben al VicDones-SIAD Osona un nombre important de dones.

La informació qualitativa obtinguda a través de les entrevistes apunta que la derivació per part d'altres serveis és **cada cop més fluida**. Tanmateix, asseguren que el grau de derivació depèn bastant de la sensibilitat de cada professional, i que, per tant, caldria millorar aquest aspecte i assegurar-se que la derivació es fa seguint criteris objectius i no depenen del grau de sensibilitat de cada professional. Per solucionar aquesta situació, s'organitzen xerrades i cursos de formació.

A banda de la provisió d'assessorament i informació, el VicDones-SIAD Osona també porta a terme una tasca important de derivació de les dones. Algunes de les dones que reben una primera acollida al VicDones-SIAD Osona finalment no són derivades perquè es considera que no requereixen una atenció específica. En d'altres casos, la derivació es produeix tant cap a serveis interns del propi SIAD com d'altres externs al servei. Pel que fa a serveis interns, les dones poden ser derivades al servei jurídic (48,89% de les derivacions l'any 2014), un servei d'atenció psicològica (48,89% de les derivacions l'any 2014) o un servei d'acollida (2,22% de les derivacions l'any 2014). D'altra banda, les derivacions externes formen part d'un treball amb xarxa amb els diferents agents del territori que inclouen tant serveis de la Generalitat (23,45% de les derivacions l'any 2014) com serveis local i/o comarcals (96,55% de les derivacions l'any 2014).

b) Igualtat i ciutadania

El VicDones-SIAD Osona treballa al llarg de l'any per al foment de la igualtat de gènere al territori i amb aquest objectiu organitza activitats i accions de sensibilització diverses, així com, impulsa diferents projectes dirigits a les dones de la comarca.

Grups de suport

Actualment el VICDones-SIAD Osona realitza dos grups de suport diferents: el grup de "Dones i apoderament" i el grup de suport a les relacions maternoinfantils. Es tracta d'un servei que en un inici estava destinat exclusivament a treballar grupalment amb dones que havien patit violències masclistes. Tanmateix, recentment s'han ampliat els seus objectius i continguts i encara que la majoria de les participants són o han estat víctimes de violència els grups estan oberts a la participació de totes les dones. Els grups són tancats i consten normalment de 6 a 13 dones.

Els grups de “Dones i apoderament” tenen per objectiu fomentar l'autonomia de les dones i promoure relacions igualitàries entre homes i dones per tal d'acabar amb la discriminació de gènere. D'altra banda, el grup de suport a les relacions maternofilials es realitza des del 2014 i està destinat a dones que han patit violències masclistes per tal d'acompanyar els seus fills i filles en el seu desenvolupament i a recuperar-se de la situacions de violència directa o indirecta que pogut viure.

La valoració dels dos grups de suport per part de les professionals és en ambdós casos molt positiva.

Diades: 8 de març i 25 de novembre

En motiu del 8 de març, dia Internacional de les Dones, el VicDones-SIAD Osona organitza diverses activitats i accions de sensibilització. En aquest sentit, al llarg de tot el mes de març es realitzen actes de caire més cultural arreu de la comarca i adreçats a tota la població com exposicions, obres de teatre, xerrades, lectures, cinema, concerts, etc.

A més, amb l'objectiu de treballar per a la sensibilització i prevenció de les violències masclistes des de 2012 es realitza també un concurs de cartells en el qual participen dones i homes de tota la comarca. Els cartells que s'hi presenten s'exposen posteriorment i de forma itinerant per diversos municipis. En l'organització del concurs a més del VicDones-SIAD Osona hi participen l'Ajuntament de Manlleu, l'Ajuntament de Torelló i la Mancomunitat La Plana.

Arrel de les entrevistes amb les tècniques es considera molt positiu el fet d'unificar la imatge del concurs de cartells del 25 de novembre ja que aquesta unificació fa que aquest tingui més impacte”. Abans d'unificar el concurs de cartells en motiu del Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones (25N) es feien a la comarca uns 20 cartells. Unificar-los ha possibilitat tenir una única i unificada imatge i treballar les violències masclistes en clau comarcal. S'ha ofert un premi de 400 euros al cartell guanyador.

Xarxes socials

El VicDones-SIAD Osona compta amb un perfil de facebook que utilitza com a canal de difusió i projecció de la seva activitat, així com per col·laborar en la difusió de les entitats i grups de dones de la ciutat i de la comarca. A banda d'això, aquesta eina, amb un alt

nivell d'activitat, és també una via directa de comunicació i d'intercanvi amb la ciutadania.

Projecte T'acompanyo

Des del darrer trimestre del 2014 fins al juny del 2015 es va desenvolupar el projecte *T'acompanyo*, el qual tenia per objectiu l'acompanyament i apoderament de noies joves (entre 16 i 22 anys) d'origen marroquí. L'acompanyament s'oferia en processos diversos (formatius, professionals, d'identitat, vitals,..) mitjançant activitats grupals i intervencions individuals per tal de facilitar el seu empoderament i autonomia. En el projecte hi van participar tres grups de diferents municipis (Vic, Torelló i Roda de Ter, i algunes noies de Calldetenes que s'incorporaven al grup de Vic)) amb un grup que anava de 6 a 15 noies.

Projecte Talents Femenins

El projecte Talents Femenins és un projecte d'emprenedoria dirigit a dones de procedències i d'interessos diversos i que té per objectiu definir una acció d'una breu durada per facilitar processos d'apoderament social, personal, laboral, etc. des d'una òptica del treball comunitari i amb l'expectativa que d'aquests processos puguin esdevenir projectes d'emprenedoria per a l'ocupació.

El 2014 van realitzar el curs 10 dones que havien viscut un procés migratori i es trobaven amb dificultats de caire estructural per tal d'inserir-se en el mercat de treball en igualtat d'oportunitats.

Àmbit comunitari

En relació a l'àmbit comunitari i a través de les entrevistes realitzades s'ha detectat una voluntat d'intensificar i augmentar el treball en aquest àmbit, així com de buscar aliances per fer-ho. El treball en l'actualitat se centra en satisfer les demandes que els arriben des de la comunitat, i no en tenir una actitud més proactiva.

Pla LGBTI

És important mencionar també el procés d'elaboració del Pla d'igualtat per raó d'orientació sexual i identitat de gènere de la comarca d'Osona. Tal com es menciona a la Diagnosi "Osona, una comarca amb tots els colors", és a partir de finals de 2013, a

iniciativa de l'associació TALCOMSOM, quan diferents ajuntaments de la comarca d'Osona i el CCO van aprovar mocions contra l'homofòbia i per l'elaboració d'un pla comarcal contra l'homofòbia. Arran d'aquest compromís, el Consell Comarcal d'Osona, l'Ajuntament de Vic, l'Ajuntament de Manlleu, l'Ajuntament de Torelló i la Mancomunitat La Plana van començar un treball conjunt per elaborar un Pla d'igualtat per raó d'orientació sexual i identitat de gènere d'Osona.

Un pla com aquest pot, llavors, ser una eina central per poder incorporar una mirada més amplia a les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal. El document facilita una anàlisi diagnòstica de la situació a la comarca quant a discriminacions per raó d'orientació sexual i identitat de gènere, a més d'un pla d'acció que s'hauria d'articular des del VicDones -SIAD Osona amb el present Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- A **nivell polític**, el Consell Comarcal de Vic compta des del 2015 amb una **Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona** que s'ocupa específicament de la promoció de les polítiques d'igualtat de gènere.
- El VicDones-SIAD Osona neix el 2010 fruit d'un **conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Vic i el Consell Comarcal d'Osona (CCO)**, amb el que va ampliar l'abast del seu servei des del nivell municipal al nivell comarcal.
- **Hi ha la imperiosa necessitat de reforçar una figura tècnica que pengi directament del Consell Comarcal** i que tingui com a principal funció la d'impulsar les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal i d'incorporar la transversalització de la perspectiva de gènere a les seves actuacions. Aquesta nova funció s'hauria d'integrar a l'equip actual del VicDones-SIAD Osona i hauria de funcionar com una veritable "Oficina tècnica comarcal d'igualtat de gènere".
- Respecte al **treball amb els municipis**, en general s'ofereix assessorament tècnic des del VicDones-SIAD Osona als **municipis més petits o mitjans**, sobretot en el marc de les diades com el 8 de març o el 25 de novembre, i també actuacions concretes com en el cas del catàleg educatiu.
- Un tema que sembla que necessita molt d'impuls és la **formació interna en igualtat de gènere per a tot el personal polític i tècnic**.
- Respecte a l'**evolució del pressupost** en els últims anys, hi ha hagut un augment progressiu de la contribució del Consell Comarcal.

- Tot i la importància de conèixer amb exactitud els perfils de les dones que accedeixen al VicDones-SIAD Osona, la informació obtinguda de l'anàlisi de la informació quantitativa així com de la informació qualitativa obtinguda a través de les entrevistes, evidencia la **inexistència d'un únic perfil de víctima de violències masclistes**.
- És important mencionar també el procés d'elaboració del **Pla d'igualtat per raó d'orientació sexual i identitat de gènere de la comarca d'Osona**. Tal com es menciona a la Diagnosi "Osona, una comarca amb tots els colors", és a partir de finals de 2013, a iniciativa de l'associació TALCOMSOM, quan diferents ajuntaments de la comarca d'Osona i el CCO van aprovar mocions contra l'homofòbia i per l'elaboració d'un pla comarcal contra l'homofòbia.

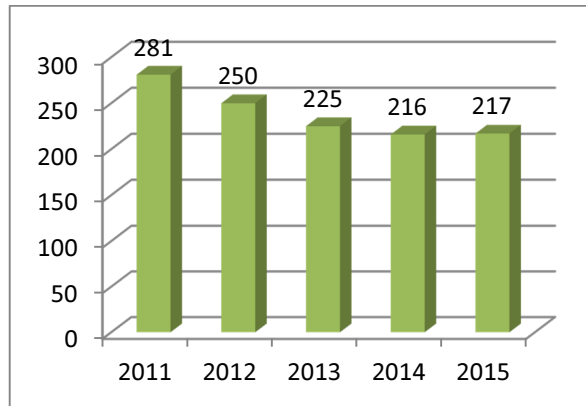
5.3 VIOLÈNCIES MASCLISTES

5.3.1 La situació a la comarca

Respecte a la situació sobre les violències masclistes a la comarca d'Osona, una de les fonts d'informació són les dades facilitades pels Cossos de Seguretat (Policia i Mossos d'Esquadra). De fet, un dels canals en què les dones poden donar a conèixer que es troben en una situació de violència i sol·licitar ajuda és fent una denúncia als Cossos de Seguretat. Les dades procedents d'aquest servei ens brinden informació sobre la **incidència de les violències masclistes a la comarca, com les dones hi fan front i com aquesta entra en els circuits de les institucions**. Tanmateix, és important tenir en compte que aquestes dades només **mostren una petita part de la incidència real de les violències masclistes**, ja que, tal i com destaca el mateix destaca l'Enquesta de violència masclista de Catalunya el 84% de les violències masclistes no és registrada pels serveis policials (Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya, 2010).

El gràfic 16 mostra l'**evolució del nombre de denúncies** per violències masclistes en l'àmbit de la parella a Osona en el període 2011-2015. A grans trets, s'evidencia una progressiva disminució dels casos de violència masclista denunciats al llarg d'aquests anys, de 281 a 217, respectivament. Tot i que caldria confirmar-ho amb dades dels propers anys sembla ser que es produeix un estancament d'aquesta tendència a partir del 2014.

Gràfic 16. Número de denúncies per VM a l'àmbit de la parella, per any. Osona. Període 2011-2015.

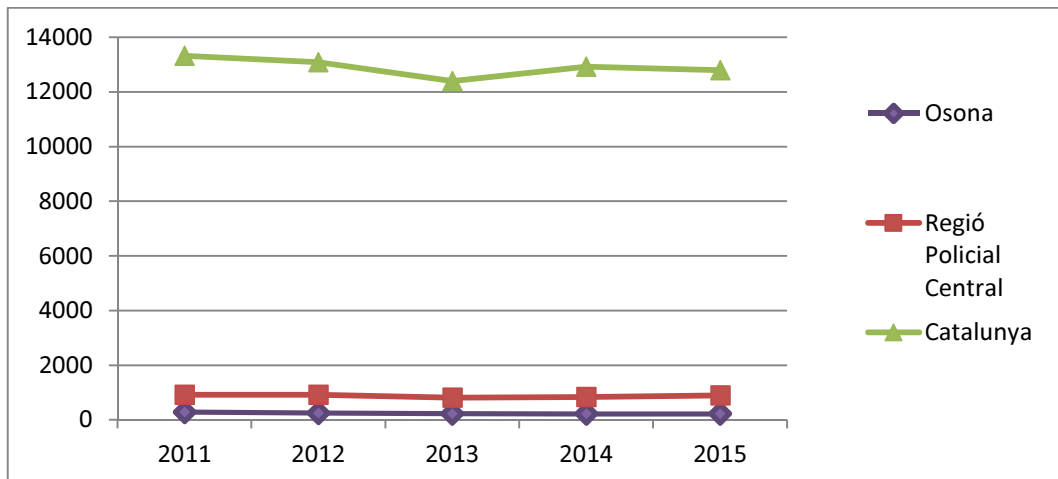

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior

El gràfic 17 permet comparar les dades respecte les denúncies per violències masclistes en l'àmbit de la parella d'Osona amb les corresponents de la Regió Policial Central,¹¹ que comprèn diverses comarques, i les de Catalunya. Tot i les diferències territorials la tendència general en els tres casos és la mateixa: una lleu disminució dels nombre de denúncies registrades per part dels cossos policials al llarg del període 2011-2015. Així doncs, a Catalunya el 2011 es van registrar 1.325 denúncies i el 2015, 12.790 mentre que a la Regió Policial Central les denúncies han disminuït de 914 a 893 en aquest mateix període. A nivell de Catalunya s'observa el 2013 un pic a la baixa en el nombre de denúncies registrades, cosa que no succeeix a Osona ni a la Regió Policial Central.

Gràfic 17. Número de denúncies per VM a l'àmbit de la parella, per any. Comparació Osona, Regió Policial Central i Catalunya. Període 2011-2015.

¹¹ La Regió Policial Central comprèn les àrees bàsiques policials del Bages, el Berguedà, Osona i el Solsonès. Informació extreta de la web de la Generalitat de Catalunya (www.gencat.cat).

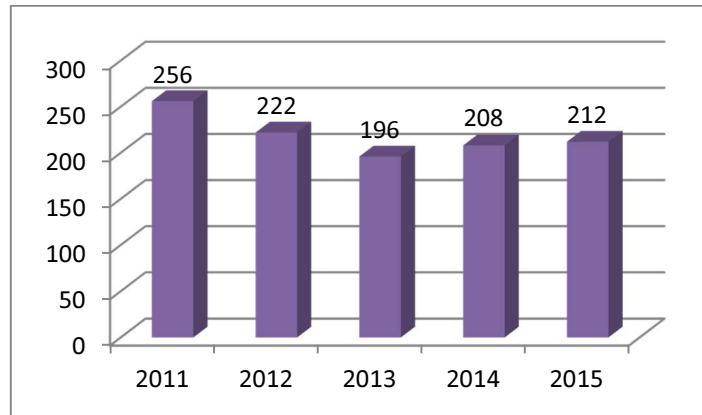
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior.

Tanmateix aquesta tendència generalitzada a la baixa en el nombre de denúncies al conjunt de Catalunya no necessàriament reflecteix una disminució en els casos de violència masclista. La Conselleria d'Interior atribueix a aquest fenomen l'efecte de la crisi i l'augment en les dificultats econòmiques de les dones a l'hora de denunciar i tallar el vincle amb el seu agressor (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, 2013).

A banda del nombre de denúncies és important assenyalar també el **nombre de dones en situació de violència masclista que acudeixen als cossos policials**, cosa que no necessàriament coincideix numèricament. Per una banda, no totes les denúncies per violències masclistes són realitzades per les dones que pateixen la violència (Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Gobierno de España, 2015) i, per altra, pot ser que no totes les dones ateses pels cossos policials presentin finalment una denúncia.

En el cas de la violència en l'àmbit de la parella a la comarca d'Osona s'observa com el nombre de denúncies és superior al nombre de dones ateses per a tots els anys del període analitzat. I mentre que al llarg dels anys també es produeix una tendència general a la baixa el menor nombre de dones ateses registrat correspon a l'any 2013 (veure gràfic 18). A partir del 2013 es produeix, de fet, un lleu augment en el nombre de dones que acudeixen als cossos policials a la comarca.

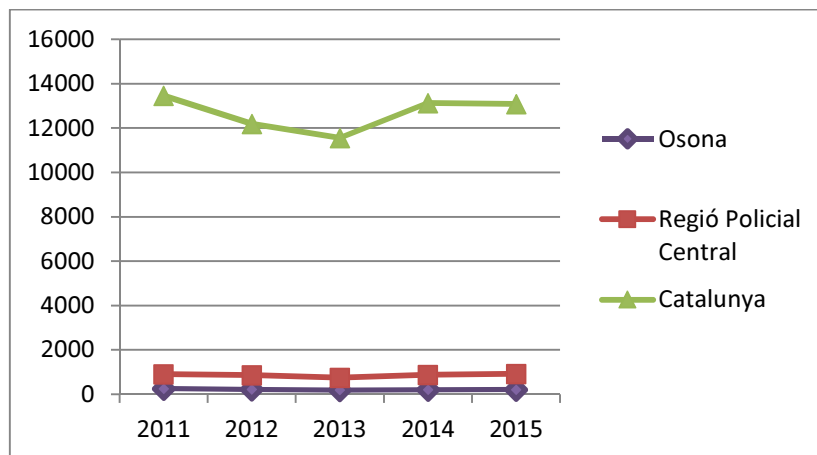
Gràfic 18. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit de la parella, per any. Osona. Període 2011-2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior.

Si comparem l'evolució del nombre de dones ateses per violències masclistes en l'àmbit de la parella a nivell comarcal amb les de la Regió Policial Central i de Catalunya observem tendències similars a les dades envers les denúncies: una tendència general a la baixa en els tres àmbits territorials i un pic a la baixa per a l'any 2013 en el cas de Catalunya (veure gràfic 19). És interessant destacar que en les xifres de dones ateses, aquest pic a la baixa de l'any 2013 també es registra a Osona i la Regió Policial Central. L'any 2015 920 dones van acudir a la policia per violències masclistes a la Regió Policial Central i 13.081, a Catalunya.

Gràfic 19. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit de la parella, per any. Comparació Osona, Regió Policial Central i Catalunya. Període 2011-2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior.

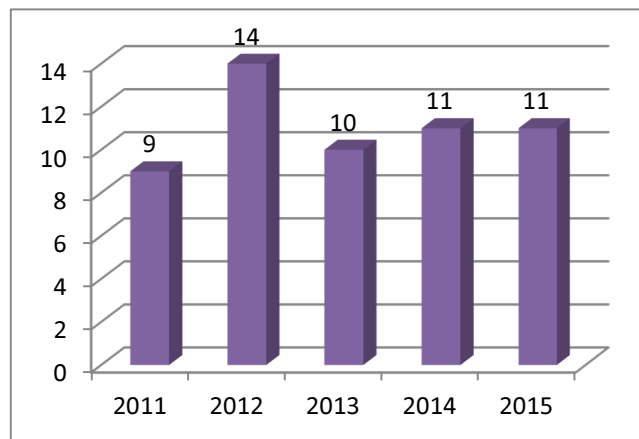
A Catalunya la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar les violències masclistes va establir un marc jurídic que permet abordar les violències masclistes en

altres àmbits més enllà del de la parella. La llei identifica quatre àmbits en què es produeix la violència, entre els quals destaquem l'àmbit **social o comunitari**, que comprèn manifestacions molt diverses de la violència¹².

Tal i com mostra el gràfic 20 a la comarca d'Osona el nombre de denúncies per violències masclistes en l'àmbit comunitari entre els anys 2011-2015 no ha seguit una tendència sostinguda. El nombre de denúncies és similar entre els diferents anys, arribant al seu màxim el 2012 amb 14 casos. Tot i la varietat de formes de violència que inclou aquesta categoria destaca el baix nombre de denúncies presentades si ho comparem amb les dades relatives a les violències masclistes en l'àmbit de la parella.

Gràfic 20. Número de denúncies per VM a l'àmbit comunitari, per any, a Osona. Període 2011-2015.

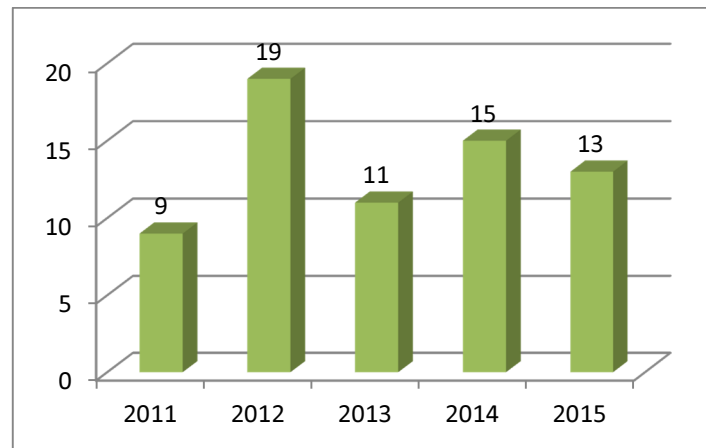

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior

Pel que fa al nombre de **dones ateses per violències masclistes en l'àmbit comunitari** a Osona aquest és lleugerament superior al nombre de denúncies corresponent en tots els anys analitzats i també segueix una tendència irregular. L'any 2012 és també l'any en què més dones van acudir als cossos policials per violència a l'àmbit comunitari, concretament, 19.

Gràfic 21. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit comunitari, per any. Osona. Període 2011-2015.

¹² La Llei 5/2008 a l'article 5 del títol I identifica en l'àmbit social o comunitari les següents manifestacions de la violència: (Agressions sexuals; Assetjament sexual; Tràfic i explotació sexual de dones i nenes; Mutilació genital femenina o en risc de patir-la; Matrimonis forçats; Violència derivada de conflictes armats; Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Interior.

5.3.2 L'atenció a dones víctimes de violències masclistes

La memòria del VicDones-SIAD Osona del 2014 ens brinda dades sobre el **nombre de dones ateses pel servei que havien presentat denúncia per violències masclistes** (veure taula 20).¹³ El major nombre de denúncies es concentra en la franja d'edat de 30 a 45 anys. Cal destacar com a indicador de la prevalença de la violència en les generacions més joves el nombre de denúncies presentades per dones menors d'edat i joves de 19 a 29 anys, 3 i 8 respectivament.

¹³ Només es presenten dades del 2014 ja que són les úniques recollides per les Memòries del VicDones-SIAD Osona.

Taula 20. Nombre de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona que han presentat denúncia per edat.
Any 2014.

Grup d'edat	Dones
0-12	0
13-18	3
19-29	8
30-45	34
46-65	16
66-80	2
Més de 80	0
Total	63

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona

D'altra banda, el servei del VicDones-SIAD Osona també registra el nombre de dones ateses que tenen una **ordre d'allunyament** (veure taula 21). El major nombre d'ordres d'allunyament es concentra també en la franja d'edat de 30 a 45 anys. Tenint en compte que la denúncia és un requisit indispensable per a sol·licitar una ordre d'allunyament, les dones a qui els han concedit una ordre representen poc més d'un terç del total de dones que han denunciat.

Taula 21: Nombre de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona amb una ordre d'allunyament per edat.
Any 2014.

Grup d'edat	Dones
0-12	0
13-18	1
19-29	1
30-45	13
46-65	8
66-80	0
Més de 80	0
Total	23

Font: Elaboració pròpia a partir de les Memòries del VicDones-SIAD Osona

Durant el procés de diagnòstic s'ha detectat la percepció que cal fer més esforços per difondre el servei d'Atenció a les Dones de VicDones-SIAD Osona, i per fer-lo més assequible i pròxim a les dones. De les sessions de treball fetes amb personal tècnic comarcal i municipal es té la percepció que des de diferents serveis **és difícil la detecció de casos de violència masclista**, i per tant no es deriven al VicDones-SIAD Osona (per manca de formació). A les sessions de treball amb grups de dones i associacions per la igualtat es va manifestar que **tenen dificultats en la detecció o abordatge de les violències masclistes, i que necessitarien molta més informació i formació en el tema**. Es creu que és un problema poc visualitzat i que és una situació que les dones solen patir en silenci. També es té la percepció que denunciar les situacions de violència en pobles petits és molt més difícil.

Uns dels reptes a assolir des del VicDones-SIAD Osona és facilitar una atenció específica a **noies adolescents** que han patit violències masclistes, ja que actualment no es disposa d'aquest servei adreçat a les joves. Creuen, però que actualment els manca formació per oferir-lo.

En relació als **serveis d'acolliment d'Urgència I/o llarga estada**, tal com es va afirmar a les entrevistes, no hi ha cases d'acollida a la comarca d'Osona per motiu de nombre d'habitants. El servei més utilitzat és el **Servei d'intervenció especialitzada (SIE)**, amb qui col·laboren estretament a partir del treball en xarxa. També des del VicDones-SIAD

Osona s'ofereix a les dones la possibilitat de fer videoconferències amb la psicòloga especialitzada del SIE (Igualada, Catalunya Central).

5.3.3 Altres iniciatives de prevenció i abordatge de les violències masclistes

Duran els anys 2013 i 2014 el VicDones-SIAD Osona també ha participat del grup de treball sobre el model d'intervenció coordinada del **Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes a les comarques de la Catalunya Central** liderat per l'Institut Català de les Dones. El protocol concreta propostes d'intervenció comunes per a totes i tots els professionals que intervenen des dels diferents serveis de la xarxa, tant en dones majors d'edat i joves i els seus fills i filles.

Actualment s'està finalitzant el procés de redacció del **Protocol Comarcal per a la Intervenció de la violència masclista** en l'àmbit de la parella, liderat pel VicDones-SIAD Osona i amb el suport de la Diputació de Barcelona. En aquest, a part d'emmarcar el marc legal i conceptual de les violències masclistes, determina i defineix el circuit Comarcal d'Actuació per a una Intervenció coordinada contra les violència masclista en l'àmbit de la parella. En ell es defineixen els eixos d'intervenció: Serveis Socials Bàsics d'Osona, àmbit sanitari, cossos de seguretat, EAIA, Serveis Educatius i Col·legi d'Advocats. També s'especifiquen la xarxa de recursos comarcals i les funcions i metodologia de treball de la Comissió de seguiment del protocol.

VicDones-SIAD Osona ha també participat a la **Taula de Treball per valorar els estàndards de servei** que determinen els criteris d'actuació que han de ser aplicables a qualsevol intervenció en violències masclistes que marca la Llei del dret de les Dones a eradicar les violències masclistes (Generalitat de Catalunya).

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- En el cas de la violència en l'àmbit de la parella a la comarca d'Osona s'observa com el nombre de denúncies és superior al nombre de dones ateses per a tots els anys del període analitzat.
- A la comarca d'Osona el **nombre de denúncies per violència masclista** en l'àmbit comunitari entre els anys 2011-2015 no ha seguit una tendència sostinguda. El nombre de denúncies és similar entre els diferents anys, arribant al seu màxim el 2012 amb 14 casos.

- Durant el procés de diagnòstic s'ha detectat la percepció que cal fer més esforços per difondre el servei d'Atenció a les Dones de VicDones-SIAD Osona, i per fer-lo més assequible i pròxim a les dones.
- Duran els anys 2013 i 2014 el VicDones-SIAD Osona també ha participat del grup de treball sobre el model d'intervenció coordinada del **Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a les comarques de la Catalunya Central** liderat per l'Institut Català de les Dones.
- Actualment s'està finalitzant el procés de redacció del **Protocol Comarcal per a la Intervenció de la violència masclista** en l'àmbit de la parella, liderat pel VicDones-SIAD Osona i amb el suport de la Diputació de Barcelona.

5.4 EDUCACIÓ I CULTURA

5.4.1 La situació a la comarca

La comarca d'Osona l'any 2012 presentava una taxa d'escolarització als 16 anys del 92,7%, que era de 3,71 punts per sobre de la mitjana de Catalunya (88,99%). A nivell comarcal no es disposa d'aquesta dada desagregada per sexe, però en el conjunt de Catalunya, les dones presenten una **taxa d'escolarització** lleugerament superior a la dels homes en les edats d'educació obligatòria, diferència que es fa més rellevant a partir dels 17 anys (Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 2014). Aquesta tònica és possible que sigui també compartida per la comarca d'Osona, ja que l'any 2001 la taxa d'escolarització de les dones als 16 anys era de quasi 8 punts per sobre de la dels homes (Observatori Català de la Joventut. Observatori del Tercer Sector; QUIT, 2006).

Segons dades del Departament d'Ensenyament corresponents al curs 2013/2014, l'alumnat matriculat als diferents nivells educatius a la comarca d'Osona era el que es presenta a la taula següent.

Taula 22. Nombre de matriculats/des als diferents nivells educatius segregats per sexe. Curs 2013-2014.

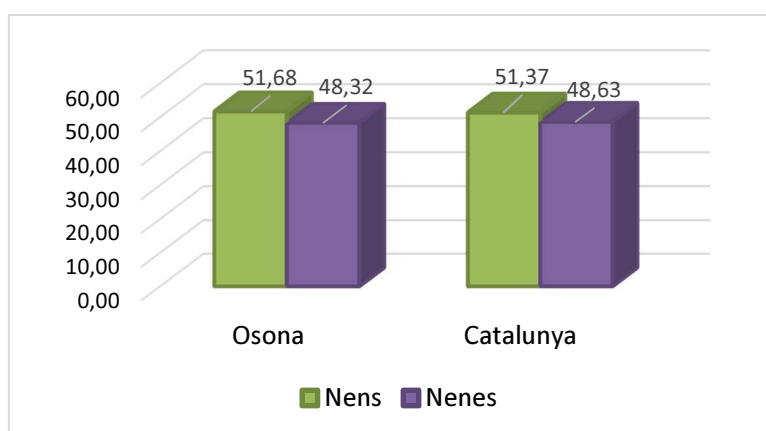
Ensenyament	Noies	Nois	Total
Educació primària	5.031	5.381	10.412
ESO	3.076	3.351	6.427
Batxillerat	1.132	879	2.011
CFGM	474	919	1.393
CFGS	335	466	801
PQPI	46	95	141

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

A continuació s'analitza cada nivell per tal de conèixer les diferències de gènere en els patrons educatius de nens/es i joves de la comarca.

Pel que fa a l'**educació primària**, del total de 10.412 criatures matriculades, un 17,5% eren d'origen estranger. La distribució de l'alumnat de primària per sexe era d'un 52% de nens i d'un 48% de nenes (Idescat, 2014). Aquesta distribució es correspon amb l'estructura de la població infantil i jove de la comarca. Així, es tracta d'una **distribució per sexes de l'alumnat força equilibrada**, semblant a la que també es dona a nivell de tot Catalunya, tal i com s'observa al gràfic següent.

Gràfic 22. Alumnat d'Educació primària per sexe. Percentatges. Osona i Catalunya. Curs 2013/14.

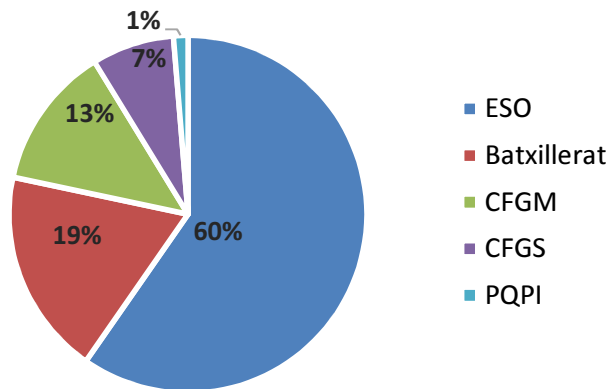

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'alumnat de tots els nivells d'**educació secundària** del curs 2013/2014 a Osona estava format per 10.773 adolescents i joves, un 13,9% dels quals eren d'origen estranger. D'aquest total d'alumnes, un 60% va cursar l'ESO (Educació Secundària Obligatoria), un 19% el Batxillerat, un 13% va optar per un Cicle Formatiu de Grau Mig, un 7% per un Cicle Formatiu de Grau Superior i un 1% per un PQPI (Programa de Qualificació Personal Inicial), tal i com il·lustra el gràfic següent. Aquesta distribució és molt similar a la de Catalunya.

Gràfic 23. Distribució de l'alumnat segons el tipus d'educació secundària. Percentatges. Osona. Curs 2013/14.

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat.

Per tal de poder identificar **possibles diferències en funció del sexe a l'educació secundària**, el gràfic 24 mostra la distribució per sexe de l'alumnat de la comarca a cada nivell d'educació secundària.

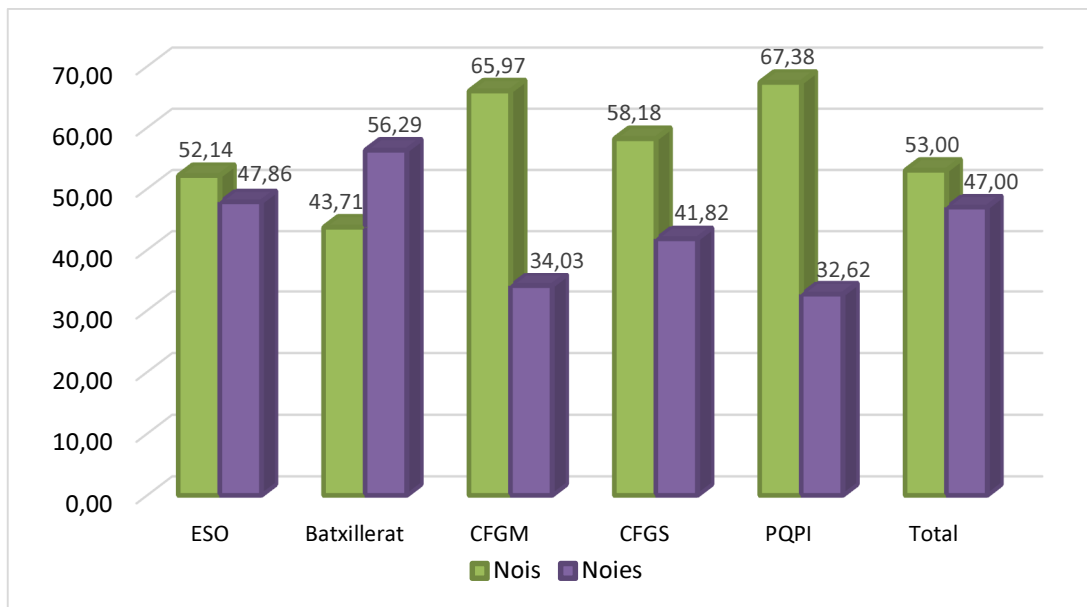
D'aquest gràfic es desprèn que, si bé **en l'educació secundària obligatòria, la distribució de l'alumnat per sexes es correspon amb l'estructura de la població jove de la comarca** (a la ESO, hi ha un 52% de nois i un 48% de noies), **en tots els altres nivells, la distribució per sexes és força diferent a l'estructura d'edat de la població**. Per tant, s'identifiquen diferències de gènere. Així, hi ha una majoria de nois cursant CFGS (58% nois i 42% noies) i, especialment, CFGM i PQPI on els nois representen un 66% i un 67%, respectivament. Aquesta tendència es reverteix en el cas del Batxillerat, on són les noies les que superen en nombre als nois, representant un 56% del total de l'alumnat d'aquest nivell. No es disposa, però, de dades desglossades per branca de batxillerat.

La major presència de noies a batxillerat va en la línia de la que, a nivell català, s'observa als estudis universitaris, en els que també hi ha una majoria femenina. Així, la major

presència de noies al batxillerat podria il·lustrar la seva voluntat de seguir els estudis a la universitat, ja que el batxillerat es configura com la via més ràpida per aconseguir aquesta meta.

Gràfic 24. Educació secundària desglossada per sexe. Percentatges. Osona. Curs 2013/14.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Un dels indicadors principals de l'èxit d'un sistema educatiu és la **taxa de fracàs escolar**, que fa referència a la proporció d'alumnes que no ha completat l'educació obligatòria. No es disposen de dades sistemàtiques ni desagregades per sexe que permetin mesurar el fenomen a la comarca. Un estudi de l'any 2013, però, assenyalava que la taxa de fracàs escolar entre l'alumnat de secundària a Osona se situava al voltant del 30%, semblant a la mitjana catalana (Argent Ballús, 2013).

L'any 2013, a Osona es van avaluar 1.488 alumnes d'ESO (1.331 van graduar-se i 156 no van fer-ho). Així doncs, un 10,55% de l'alumnat no es va graduar. Així mateix, de l'alumnat de la comarca matriculat a ESO durant l'any 2014, un 4,65% va repetir (Observatori Socioeconòmic d'Osona, 2014). Seria molt important disposar d'aquestes dades segregades per sexe, per tal de poder identificar possibles patrons diversos entre els nois i les noies en relació a aquests àmbits. Encara en relació amb el rendiment escolar, no es disposa de dades que recullin informació sobre l'abandó i l'absentisme escolar.

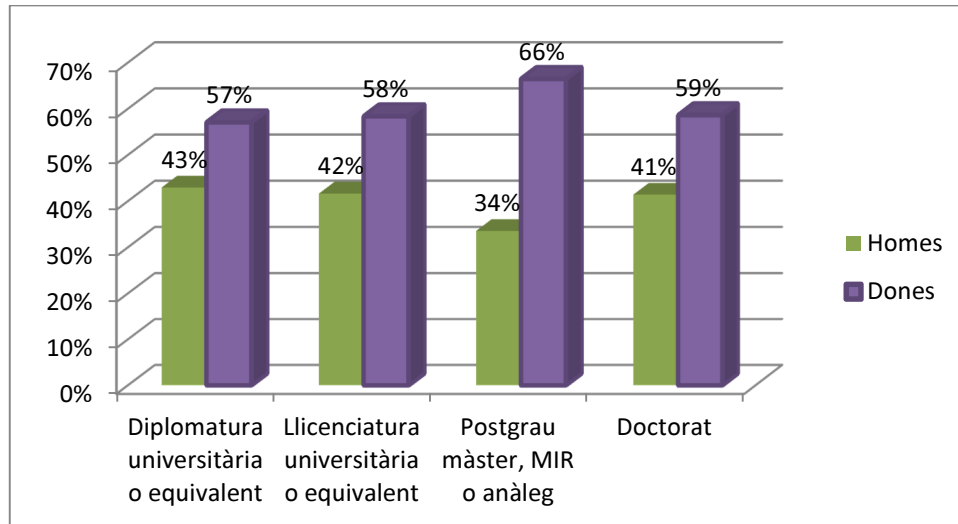
Pel que fa a l'**educació superior**, no hi ha dades disponibles segregades per sexe pel curs 2013/2014 de l'alumnat d'estudis universitaris d'Osona. El gràfic següent mostra la

distribució per sexes de l'alumnat que cursava estudis universitaris l'any 2011. Es pot apreciar una major presència de dones en tots els nivells universitaris.

Gràfic 25. Educació Universitària en curs desglossada per sexe. Percentatges. Osona. Any 2011.

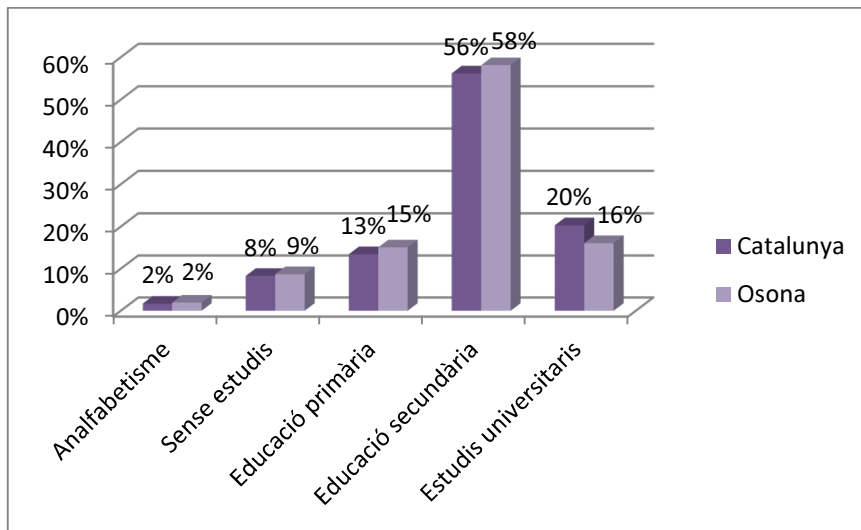
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Així doncs, a mesura que s'avança en el sistema educatiu post-obligatori, les dones es van fent majoritàries. Aquest major recorregut formatiu de les dones de la comarca, però, no acostuma a correspondre's amb una millor posició al mercat de treball, tal com es pot apreciar a l'apartat sobre mercat laboral.

Si es fa una mirada al **nivell d'instrucció de la població osonenca**, s'observa que la majoria de la població (un 58%) disposa d'estudis secundaris i que el percentatge menor és el format per persones analfabetes (un 2% del total) i sense estudis (que representen el 9% de la població). L'educació primària i universitària representen un 15% i un 16%, respectivament, del total. Aquesta distribució és força semblant a la que es dona pel conjunt de Catalunya, tal i com mostra el gràfic següent.

Gràfic 26. Població de 16 anys i més segons nivell d'instrucció. Percentatges. Catalunya i Osona.

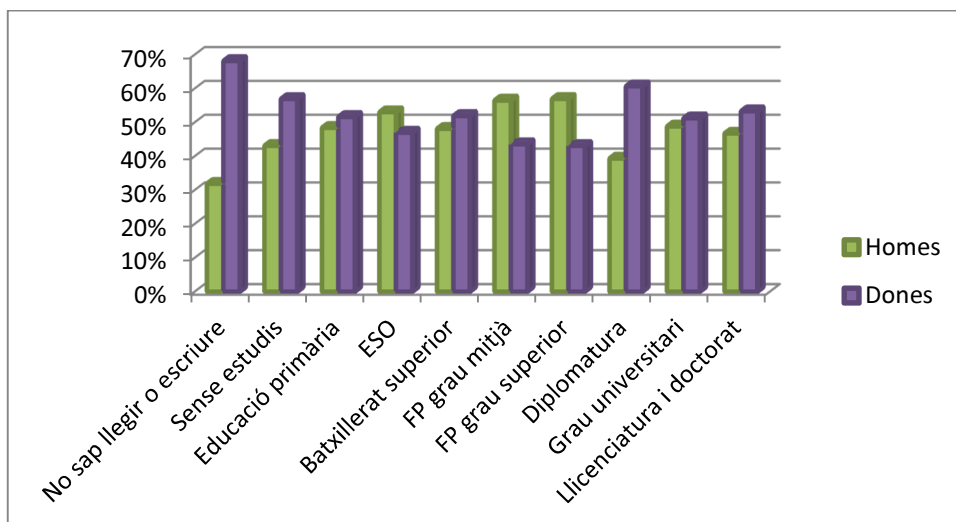
Any 2011.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Analitzant la distribució per sexe del nivell d'instrucció de la població, tal i com mostra el gràfic següent, s'observa que les dones són majoritàries en els nivells educatius més baixos i més alts. Així, hi ha una majoria de dones analfabetes, sense estudis o amb estudis primaris, per una banda, i amb estudis universitaris de tots nivells per l'altra. Els homes, en canvi, són majoritaris a l'educació secundària obligatòria i a la formació professional.

Gràfic 27. Població de 16 anys i més segons nivell d'instrucció per sexe. Percentatges. Osona. Any 2011.

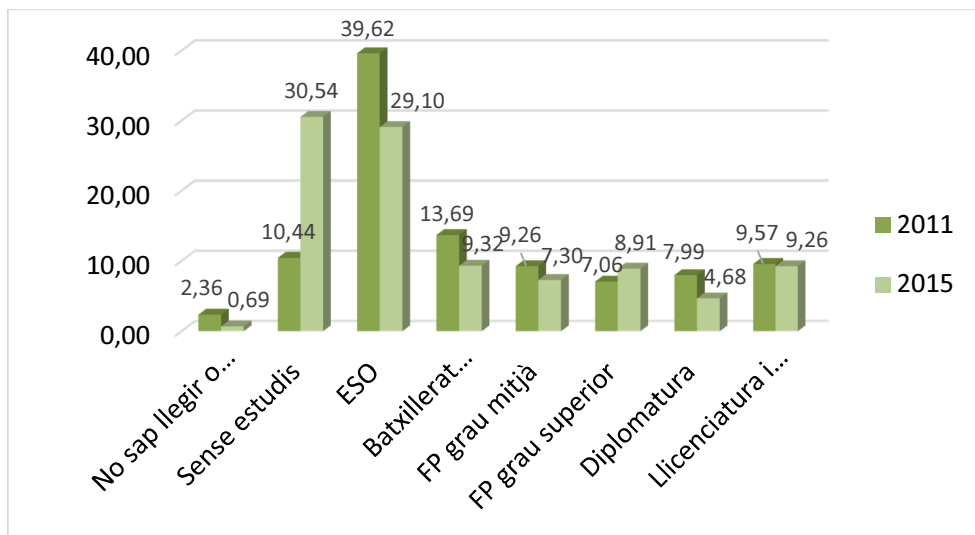
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Pel que fa a la **formació de persones adultes**, a la comarca d'Osona hi ha 7 centres/aules de formació de persones adultes amb 63 professors/es. Durant el curs 2013/2014, 1.617

alumnes es van apuntar a algun tipus d'aquesta modalitat formativa, essent gairebé un 60% dones (Idescat, 2014). Malauradament, no es disposa de dades comarcals desagregades per edat ni per programa formatiu, de forma que no es pot analitzar, des d'una perspectiva de gènere, possibles diferències en aquest sentit.

Gràfic 28. Nivell d'instrucció. Osona. Anys 2011 i 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat (2011) i de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona (2015).

5.4.2 Educació i sensibilització en gènere

Des del **VicDones-SIAD Osona** es va impulsar amb força d'una línia específica d'educació, amb la realització de tallers de sensibilització al gènere i de prevenció de les violències masclistes als instituts de la comarca d'Osona. És una de les línies que s'han anat treballant al llarg del temps, però que es va impulsar amb més força a partir del 2014, amb la contractació d'una tècnica per centralitzar la implementació dels tallers.

El repte al llarg termini, tal i com es va mencionar a les entrevistes, és que tots els i les adolescents de la comarca en algun moment del currículum de secundària hagin tocat el tema de les relacions de gènere i la prevenció de les violències masclistes.

L'opinió general de les persones consultades en la fase de diagnòstic és que s'ha d'impulsar amb força el treball de sensibilització en les escoles, com a un pas indispensable per contribuir a canviar els rols i estereotips de gènere encara molt arrelats a la nostra societat, fins i tot en la població més jove. En aquest sentit, es valora positivament el treball conjunt que s'ha anat fent amb Educació i Joventut gràcies a la posada en marxa i implementació del projecte.

En concret, s'ofereix un catàleg educatiu de VicDones-SIAD Osona amb 6 propostes de tallers de dues hores per oferir als centres educatius (les propostes de tallers han anat augmentant en el temps, tenint que durant el 2014 2014 eren 3 les propostes).¹⁴ Els principals temes que es tracten són la prevenció de les relacions abusives, les relacions de gènere, i l'orientació sexual. Tal com es va mencionar a les entrevistes, un dels temes que es tracta de forma específica i també transversal és la prevenció de la LGTBIfòbia, amb la col·laboració en un dels tallers de l'associació TALCOMSOM. El treball sobre masculinitats no hegemòniques és també un altre dels temes que es volen anar aprofundint i per això es va també incorporar a l'equip de talleristes un noi, per tal de tenir un referent masculí.

A més del catàleg, s'ofereixen als centres educatius la possibilitat d'assessorar al professorat, treballar els temes a les tutories, facilitar material, etc. Una altra de les eines que es fan servir és l'enquesta al professorat, per conèixer el nivell de consciència de gènere i les necessitats específiques del centre en aquestes temàtiques.

La demanda de tallers va creixent cada any. Al 2014 es van realitzar 56 tallers i les dades provisionals pel curs escolar 2015-2016 són d'un 114 tallers en total, incloent no només els instituts sinó també l'escola d'adults, els centres de primària, els centres d'educació no reglada, algunes entitats, etc.

Una actuació que cal destacar és el projecte pilot que s'està dur a terme des de VicDones-SIAD Osona amb l'**Escola d'Adults**. Es realitza una formació al professorat sobre la perspectiva de gènere, a més s'ha creat una comissió de gènere.

A nivell de treball amb les escoles des de l'Àrea d'Educació, cal mencionar el "**Projecte Enxaneta. Un model d'acompanyament a l'èxit acadèmic de l'alumnat d'Osona: escoles, famílies i territori**" que té com a finalitat contribuir a la millora dels resultats acadèmics de l'alumnat entre primer i quart curs d'educació primària. El fet que hi hagi un treball coordinat amb les famílies i un acompanyament al seu empoderament, pot ser una oportunitat per treballar des d'una perspectiva de gènere i contribuir a modificar els rols de gènere existents.

També es va mencionar els espais de participació durant la fase de diagnòstic que des de Joventut s'intenta treballar des d'una perspectiva de gènere des de fa anys, mitjançant formacions a l'equip i l'atenció específica cap a les desigualtats de gènere específiques viscudes per les noies.

¹⁴ Els tallers s'ofereixen a través del catàleg de serveis de l'Ajuntament de Vic, que es realitza des de l'àrea d'ensenyament i, a nivell comarcal, des de l'oficina comarcal de joves.

5.4.3 Foment de la cultura

Les dones són **cada vegada més presents en l'àmbit de la cultura**, en les seves diverses expressions artístiques. Ho són tant com autores i productores com a consumidores de cultura. Als grups de participació realitzats, es va manifestar aquesta percepció d'important millora de la posició de les dones a aquest àmbit, tant com a dinàmica general com a situació a la comarca. No obstant, també es manifesta la persistència d'una segregació vertical també en l'àmbit cultural, sobretot en relació als càrrecs de poder que ocupen homes i dones i a les oportunitats de difusió de la pròpia obra, de temes considerats més “de dones”.

Des del VicDones-SIAD Osona **es promouen nombroses activitats culturals** amb l'objectiu de visibilitzar les aportacions de les dones i sensibilitzar sobre la igualtat de gènere. De fet, l'art és una eina de sensibilització i educativa molt potent per qüestionar i transformar els rols i estereotips de gènere. Per tot això, es treballen amb activitats teatrals, amb una col·laboració estable al voltant del 8 de març amb l'Institut del Teatre per programar obres que portin també a un debat i reflexió en el col·loqui posterior a l'obra. També es fomenta la poesia i els relats en femení i s'organitzen concerts i activitats lúdiques també per fomentar la participació de la població més jove.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- La distribució de l'alumnat de primària per sexe era d'un 52% de nens i d'un 48% de nenes (Idescat, 2014).
- S'identifiquen diferències de gènere. Així, hi ha una majoria de nois cursant CFGS (58% nois i 42% noies) i, especialment, CFGM i PQPI on els nois representen un 66% i un 67%, respectivament. Aquesta tendència es reverteix en el cas del Batxillerat, on són les noies les que superen en nombre als nois, representant un 56% del total de l'alumnat d'aquest nivell.
- Pel que fa a l'**educació superior**, no hi ha dades disponibles segregades per sexe pel curs 2013/2014 de l'alumnat d'estudis universitaris d'Osona.
- Aquest major recorregut formatiu de les dones de la comarca, però, no acostuma a correspondre's amb una millor posició al mercat de treball, tal com es pot apreciar a l'apartat sobre mercat laboral.

- Des del **VicDones-SIAD Osona es va impulsar amb força d'una línia específica d'educació**, amb la realització de tallers de sensibilització al gènere i de prevenció de les violències masclistes als instituts de la comarca d'Osona.
- La demanda de tallers va creixent cada any. Al 2014 es van realitzar 56 tallers i les dades provisionals pel curs escolar 2015-2016 són d'un 114 tallers en total, incloent no només els instituts sinó també a l'escola d'adults, els centres de primària, els centres d'educació no reglada, algunes entitats, etc.
- El "**Projecte Enxaneta. Un model d'acompanyament a l'èxit acadèmic de l'alumnat d'Osona: escoles, famílies i territori**" té com a finalitat contribuir a la millora dels resultats acadèmics de l'alumnat entre primer i quart curs d'educació primària.
- Les dones són **cada vegada més presents en l'àmbit de la cultura**, en les seves diverses expressions artístiques.
- Des del VicDones-SIAD Osona **es promouen nombroses activitats culturals** amb l'objectiu de visibilitzar les aportacions de les dones i sensibilitzar sobre la igualtat de gènere.

5.5 SALUT I ESPORT

S'ha de tenir en compte que es disposa de poques dades sobre salut i pràctica i promoció de l'esport desglossades per comarques, de manera que molta de la informació estreta d'aquest apartat serà a nivell de Catalunya en general, però que servirà com a referència per saber quina tendència podrien estar patint diferents fenòmens dins aquest àmbit.

5.5.1 Salut sexual i reproductiva

El 2013 es van registrar 53.283 parts a Catalunya. D'aquest total, el 1,69% va ser per dones de menys de 20 anys, el 63,35% per dones d'entre 20 i 34 anys, i el 34,96% per dones de 35 anys o més (Agència de Salut Pública de Catalunya, 2014). Tal com observem a la taula 23, la majoria dels parts són normals, seguits dels parts per cesària i els parts mitjançant ventosa. Cal destacar que a mesura que les dones tenen més edat, la diferència de percentatges entre els parts normals i els parts per cesària s'escurça, havent així menys d'un 10% de diferència entre aquests tipus de parts a partir dels 35 anys.

Taula 23. Distribució del tipus de part desglossat per edats. Catalunya. Any 2013.

	Menys de 20 anys	20 - 34 anys	35 anys o més
Normal	63,7	54,0	46,1
Per cesària	17,5	28,3	38,8
Mitjançant ventosa	12,8	12,8	11,0
Amb fòrceps	5,9	4,7	3,8
De natges	0,1	0,2	0,3
Total	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

La gran majoria de les dones que van donar a llum el 2013 a Catalunya tenien nacionalitat espanyola (71,1%), seguides de les de nacionalitat magribí i del vall del Nil (9,1%), de nacionalitat d'Amèrica Central i del Sud (9,0%), de la resta de països d'Europa no comunitaris (3,5%), d'Àsia (3,2%) i dels països comunitaris desenvolupats (2,1%).

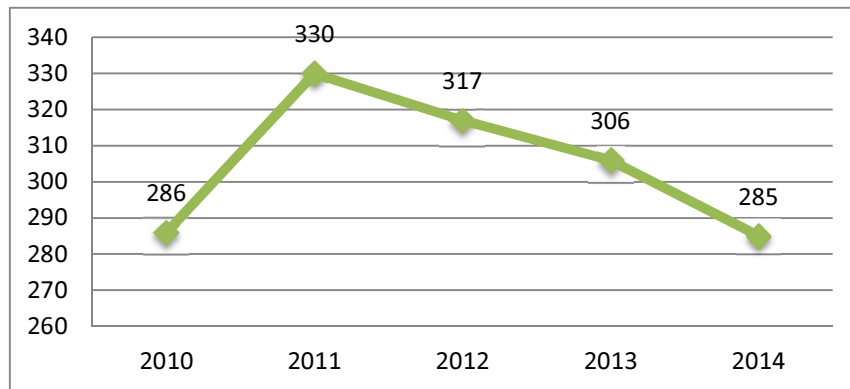
A Osona només trobem dades de la distribució de la procedència de les mares que han sigut ateses a centres de titularitat pública. Aquesta distribució canvia lleugerament de la esmentada a nivell de Catalunya, ja que les dones amb nacionalitat espanyola que van donar a llum representen el 67,4% del total, les dones dels països comunitaris desenvolupats un 0,3% i la resta de nacionalitats un 32,3% (Agència de Salut Pública de Catalunya, 2014)¹⁵.

Pel que fa a les interrupcions voluntàries de l'embaràs (a partir d'ara, IVE), el 2014 es van portar a terme 285 a Osona i 19.130 a Catalunya. Al gràfic 29 observem la evolució del nombre de IVE a Osona. Veiem que del 2010 al 2011 aquestes van augmentar considerablement, però que des de llavors han patit una tendència decreixent. A Catalunya, en canvi, aquesta tendència decreixent es dona des de l'any 2010, encara que el 2013 va partir un petit creixement.

¹⁵ La categoria "resta de nacionalitats" no està desglossada.

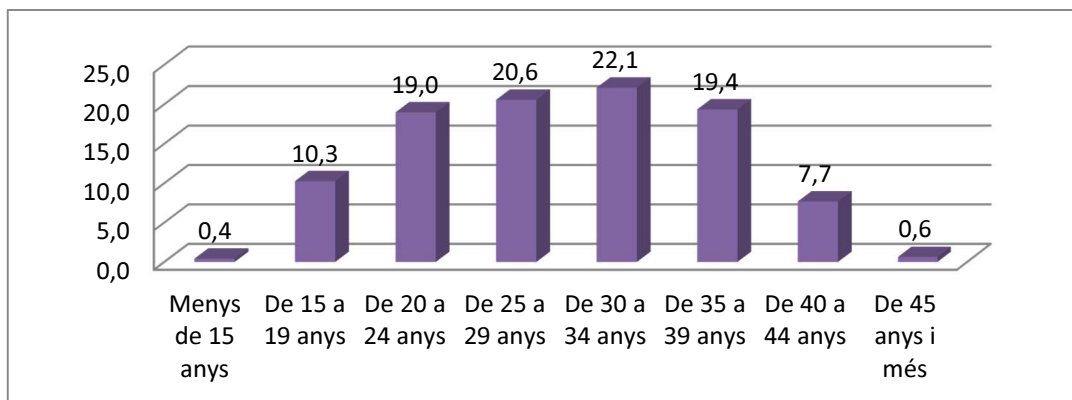
Gràfic 29. Evolució de la interrupció voluntària de l'embaràs. Nombres absoluts. Osona.
Període 2010-2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

Si observem el gràfic 30 veiem que les interrupcions tenen una tendència creixent a mesura que augmenta l'edat, fins l'interval dels 30-34 anys, on troba la seva màxima proporció (22,1%) i comença una tendència decreixent.

Gràfic 30. Interrupcions voluntàries de l'embaràs desglossades per grups d'edat. Catalunya. Any 2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

La majoria de dones que es van sotmetre a un procediment de IVE tenien una educació secundària de primer cicle (28,0%), seguides de les dones amb educació primària (25,9%), educació secundària de segon cicle (17,2%) i dones sense estudis (2,2%) (Agència de Salut Pública de Catalunya, 2014)¹⁶.

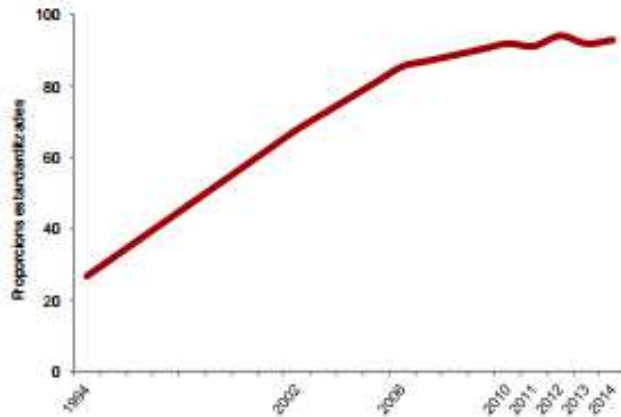
Per altra banda, la realització de mamografies periòdiques a les dones a partir dels 50 anys ha augmentat notòriament a les darreres dècades. El 1994 una mica més del 20%

¹⁶ El 1,1% restant correspon a la categoria "No hi consta/Altres".

de les dones en aquesta edat es feien mamografies periòdiques, i al 2014 aquesta xifra rondava el 90% de les dones.

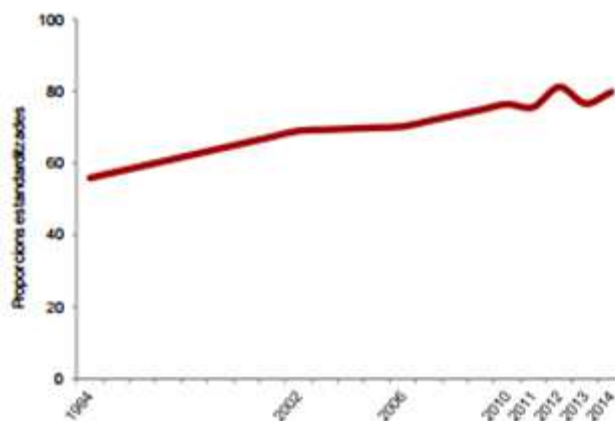
Gràfic 31. Mamografia periòdica (50-69 anys). Percentatges. Catalunya. Període 1994-2014.

Font: Extret de l'Informe de Salut de Catalunya de 2014 (Departament de Salut. Generalitat de Catalunya (2015) .

Les citologies periòdiques a partir dels 25 anys també han augmentat amb el pas dels anys, encara que no amb una tendència tan exponencial. Mentre que el 1994 es portaven a terme per menys del 60% de les dones, el 2014 pràcticament va arribar al 80%.

Gràfic 92. Citologies periòdiques (25-64 anys). Percentatges. Catalunya. Període 1994-2014.

Font: Extret de l'Informe de Salut de Catalunya de 2014 (Departament de Salut. Generalitat de Catalunya (2015).

5.5.2 Ús dels serveis de salut

Hi ha poca informació sobre l'ús dels serveis de salut desglossats per sexe i per comarques. No obstant, l'Informe de salut de Catalunya de 2014 (Departament de Salut. Generalitat de Catalunya, 2015) especifica que *“les persones grans, i especialment les dones, són les que més utilitzen els serveis sanitaris assistencials perquè són els grups de població que estan més malalts (trastorns crònics, factors de risc, comorbiditat o discapacitat i dependència)”*. A més, aquest informe fa esment d'una major necessitat i utilització dels serveis per part de les dones degut al seu ús com a cuidadores, ja que les consultes no són sempre personals i moltes vegades hi acudeixen per complir *“el seu rol de cuidadores de salut de l'entorn familiar”* (Departament de Salut. Generalitat de Catalunya, 2015: p.48).

5.5.3 Esports

Hi ha poca informació recollida sobre l'àmbit esportiu amb perspectiva de gènere, però disposem de diferents fonts que poden donar una idea de la situació que viuen les dones al món de l'esport a Osona i Catalunya.

Al curs 2013/14, a nivell de Catalunya en general, els esports que van tenir més de 10.000 participants a nivell escolar, i per tant, més èxit, van ser futbol 5, cros, futbol 7, basquetbol, poliesportiu i atletisme (Idescat, 2014). La majoria d'aquests esports són generalment considerats esports masculins, per tant es podria començar a intuir una poca presència de les nenes a les activitats esportives.

Per altra banda, el Consell Esportiu d'Osona, a la seva web assenyala que la seva missió és *“facilitar, organitzar i promoure la pràctica esportiva de qualitat com a element de convivència i d'educació, fonamental per a la millora de les condicions de vida de la infància i la joventut, tot prioritant les seves virtuts vers el procés de socialització, sense distingir condició social, física, **de gènere** o cultural”* (web del Consell Esportiu d'Osona). A partir d'aquí veiem que el Consell Esportiu es preocupa per la inclusió de nens i nenes a les diferents activitats esportives de diferents edats.

A la mateixa web hi apareixen els següents esports: basquetbol, futbol, futbol sala, patinatge, hoquei, gimnàstica rítmica, cros, voleibol, handbol i bàdminton.

A l'apartat de bàsquet es fa referència al bàsquet femení, amb imatges sobre tornejos per grups femenins i equips femenins. A l'apartat de Cros veiem com hi ha classificacions tant femenines com masculines. A l'apartat de futbol es fa esment de la possibilitat

d'inscripció de nenes a nivell escolar però no es troba informació sobre equips femenins. Al futbol sala no hi ha cap menció de grups femenins, de la mateixa manera que amb l'hoquei. No obstant, a l'apartat de patinatge trobem tot el contrari, ja que només hi ha presència femenina per aquest esport. Per la gimnàstica rítmica, el voleibol, l'handbol i el bàdminton no hi ha informació a la web.

També trobem a la web una notícia sobre un estudi d'investigació impulsat per la UVIC i sobre un projecte d'investigació que s'ha dedicat a analitzar i investigar l'assetjament sexual a l'esport (web del Consell Esportiu d'Osona).

En conclusió, tot i que no es disposa de molta informació sobre aquest àmbit amb perspectiva de gènere, sembla que hi hagi una intenció d'incloure homes i dones a tots els esports, però a la pràctica continuarien els estereotips de gènere que distribueixen la pràctica esportiva "per homes i per dones", sobretot a mesura que els individus van creixent.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- Pel que fa a les interrupcions voluntàries de l'embaràs (a partir d'ara, IVE), el 2014 es van portar a terme 285 a Osona i 19.130 a Catalunya.
- Estereotips de gènere que distribueixen la pràctica esportiva "per homes i per dones", sobretot a mesura que els individus van creixent

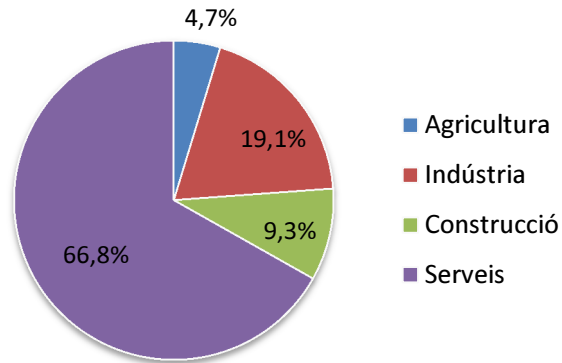
5.5 MERCAT DEL TREBALL I CURA

5.5.1 El mercat laboral a la comarca

Osona presenta una estructura econòmica basada en el sector serveis, el qual representa un 66,8% de l'activitat econòmica de la comarca. En segona posició, es troba el sector industrial (19,1%), seguit del sector de la construcció (9,3%) i el sector de l'agricultura (4.7%) (Observatori Socioeconòmic d'Osona, 2015).

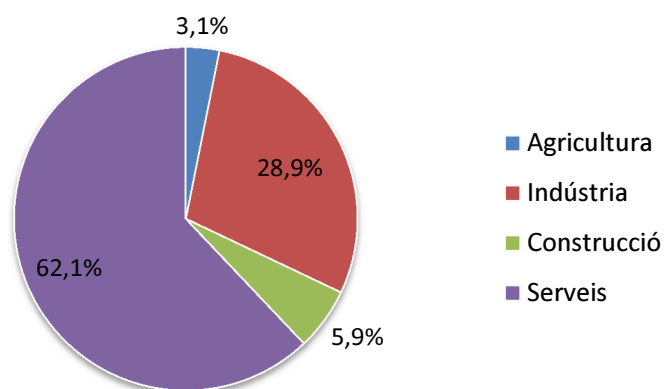
Gràfic 33. Empreses per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Econòmic d'Osona.

Conseqüentment, i en relació a la distribució de la població ocupada en els diversos sectors econòmics, més de la meitat de la població ocupada assalariada de la comarca d'Osona, un 62,1%, treballa al sector serveis. D'altra banda, el 28,9% de la població osonenca assalariada està ocupada al sector industrial. Seguidament, el 5,9 de la població assalariada treballa al sector de la construcció i el 3,1% al sector de l'agricultura.

Gràfic 34. Assalariats/des per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

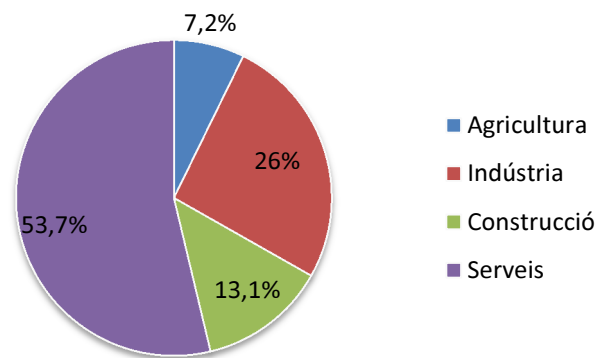

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Econòmic d'Osona.

Pel que fa a les dades de la població en règim d'autònom/es, tal i com es veu al següent gràfic, es repeteix una patró similar i la majoria de les persones autònomes, un 53,7%, treballen al sector serveis, un 26% al sector industrial, un 13,1% a la construcció i un 7,2% a l'agricultura.

Gràfic 35. Autònoms/es per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Econòmic d'Osona.

En relació a indicadors d'activitat econòmica, i segons dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, durant l'últim trimestre de l'any 2015, la taxa d'activitat de la comarca era d'un 74.05%, amb 40.371 homes i 34.633 dones.

En relació a la població inactiva, s'estima que l'any 2015 era de 25.063 persones. No es disposen de dades recents desagregades per sexe per aquesta dada. Les últimes dades disponibles són de l'any 2011, durant el qual la població inactiva masculina estava constituïda per 33.555 homes i la femenina per 38.299 dones. Per tant, la **població inactiva femenina era superior a la masculina**, un patró que sol ser el comú en totes les comarques i al país en general. A Catalunya, el IV trimestre de 2015, la població inactiva masculina era de 955 homes, mentre que la femenina era de 1.351 dones.

Segons dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, a gener de 2016, la taxa d'atur comarcal era de 17,71%, amb un total de 10.320 persones aturades registrades. Les dades indiquen que hi ha 1.153 persones aturades menys respecte al gener del 2015. Si

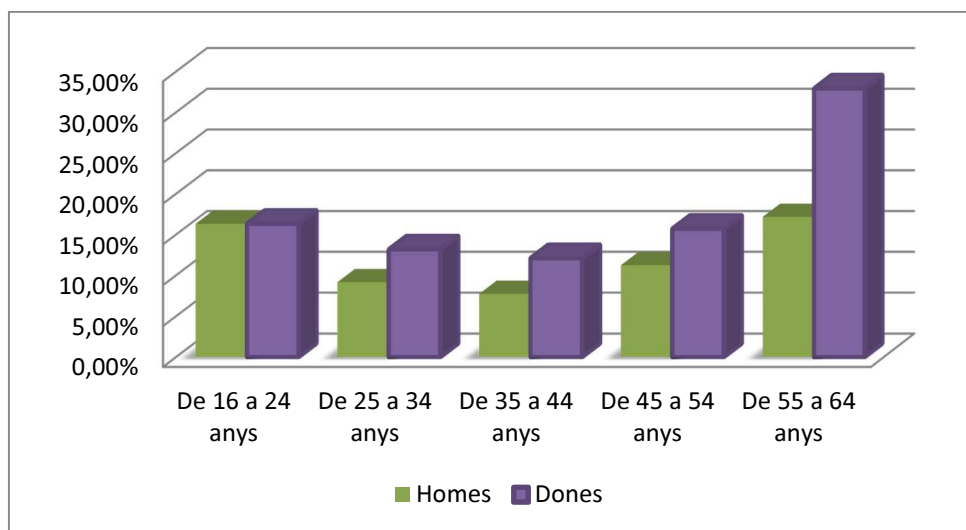

s'analitzen les dades desagregades per sexes, s'observa que hi ha 4.428 homes aturats (43%) i 5.892 dones aturades (57%). Els homes aturats representen el 10,96% de la població activa masculina i les dones aturades el 16,94% de la població activa femenina.

Les dades indiquen doncs que l'atur femení és superior al masculí. Si es comparen les dades de la comarca, a gener de 2016, amb la realitat de tot el territori, s'observa que si bé la taxa d'atur masculí d'Osona és inferior al del total del país (13,6% d'atur masculí a Catalunya), la taxa d'atur femení és molt similar (16.4% d'atur femení a Catalunya). D'altra banda, és important apuntar que, segons dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, durant el darrer any l'atur masculí s'ha reduït un 14,1% i, en canvi, l'atur el femení només ho ha fet en un 6,7%. D'aquesta manera, es manté la tendència segons la qual l'atur femení és sempre més alt que l'atur masculí. En aquesta mateixa línia, és interessant apuntar que el 64 % de les persones aturades de llarga durada són dones és a dir, hi ha 2.175 dones a Osona que fa més de dos anys que estan a l'atur.

D'altra banda, també és interessant analitzar les dades d'atur desagregades per sexe i edat.

Gràfic 36. Taxa d'atur registrat per sexe i edat. Percentatges. Osona - Catalunya. Gener 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Econòmic d'Osona.

Si bé entre els 16 i els 24 anys la taxa d'atur és pràcticament igual entre els nois i les noies, en la resta de grups d'edat la taxa d'atur femenina és sempre superior a la masculina. La tendència és que la taxa femenina es situa de 4 a 5 punts per sobre de la masculina. Així, en el grup d'edat de 25 a 34 anys, la taxa d'atur masculina és de 9,14%, mentre que la femenina es situa al 13,17%. En el grup d'edat de 35 a 44 anys, la taxa

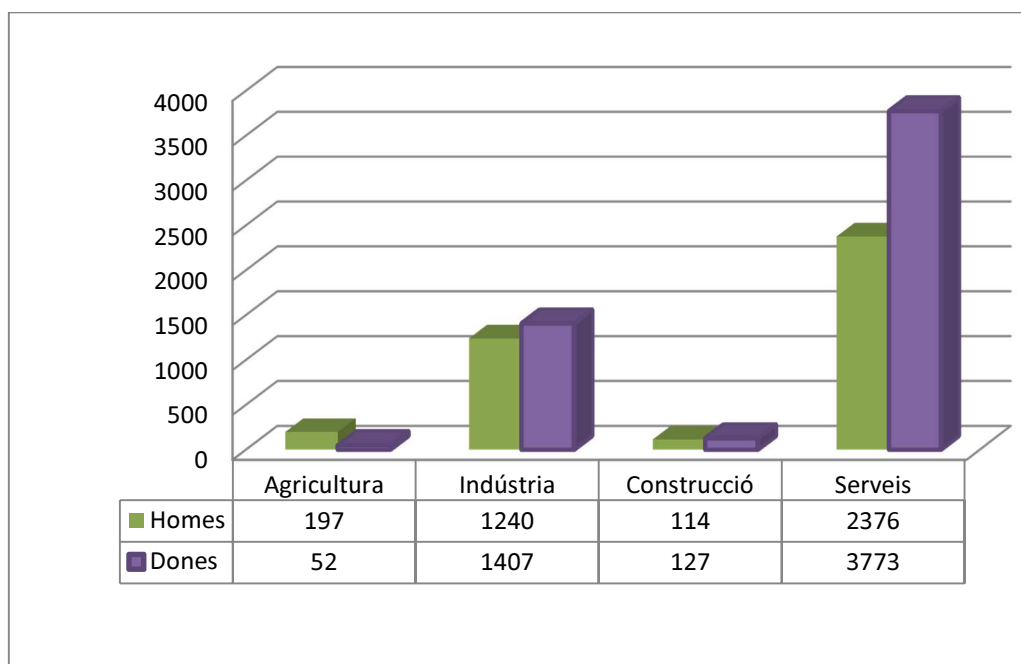

masculina és de 7,71% i la femenina de 12,10% i en el grup d'edat de 45 a 54 anys la taxa masculina és de 11,22% i la femenina de 15,70%. A partir d'aquest grup d'edat, la diferència creix exponencialment: en el grup d'edat de 55 a 64 anys, la taxa d'atur masculí es situa al 17,15% mentre que la d'atur femení augment fins al 32,91%, amb una diferència de 15,76 punt percentuals.

En relació a la **taxa d'atur de la població estrangera**, el mes de gener de 2016, hi havia 1.429 homes estrangers i 1.414 dones estrangeres en situació d'atur.

Pel que respecta als sectors d'activitat econòmica al que pertanyen les persones aturades, i segons dades de desembre de 2014, s'observa que la majoria de persones aturades, homes i dones, es troben en el sectors serveis. Aquest no és sorprenent si es té en compte que, tal i com s'ha apuntat anteriorment, el sector serveis és el sector d'activitat més important de la comarca. És també interessant apuntar que les dones aturades són més en tot els sectors, menys en l'agricultura.

Gràfic 37. Taxa d'atur registrat per sexe i edat. Osona - Catalunya. Gener 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona.

Tal i com s'observa a la següent taula, amb dades del 2011 i en relació a la participació de les dones al mercat de treball, s'observa que la majoria de les dones de la comarca d'Osona són assalariades, fixes o eventuais. S'observa, però que les dones són la majoria en contractes eventuais. Aquesta és una dada relacionada amb la precarietat laboral característica de la participació de les dones al mercat de treball. La taula aporta, a més,

informació sobre les persones empresaríes, amb o sense personal. En ambdós casos, el nombre d'homes supera el nombre de dones.

Taula 24. Situació professional de les persones ocupades. Osona i Catalunya. Any 2011.

	Empresari/ a amb personal	Empresari/a sense personal	Membre cooperati va	Assalariat/ a fixa	Assalariat/ a eventual	Ajudes familiars
Homes	3.704	4.921	202	21.273	4.243	141
Dones	1.570	2.317	..	18.763	4.900	242
Total	5.275	7.238	281	40.036	9.142	383

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

En relació a la nova contractació que s'ha produït a la comarca, segons dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, el mes de gener de 2016 hi van haver 2.775 contractes nous registrats. Durant el gener de 2016 es registren 243 contractes menys que al desembre, però 89 contractes més que al gener del 2015. El 82,8% dels contractes registrats són temporals i, d'aquests, el 35,3% són de 3 mesos o menys. Entre les noves contractacions, hi ha 1.494 homes i 1.281 dones. En relació a la població estrangera, hi ha 292 homes i 131 dones entre les noves contractacions. Tant en la població en general com en la població estrangera, el nombre de contractacions masculines supera a les femenines.

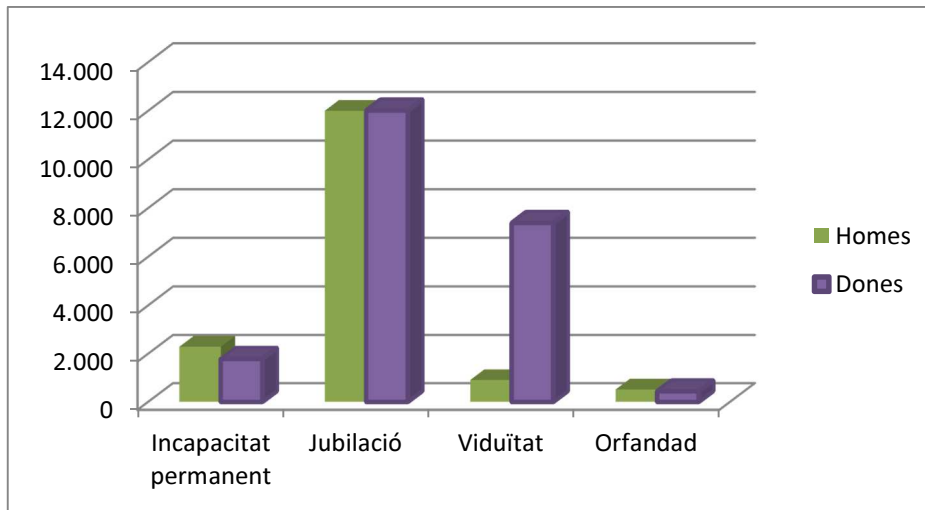
En relació al **tipus de contracte** d'aquestes noves contractacions, la majoria, un 38,61%, són contractes d'obra i servei, entre els quals trobem un 22,27% d'homes i un 16,33% de dones. Seguidament, hi ha les contractacions eventuais per circumstància de producció, en un 35% del casos. En aquest tipus de contracte hi ha un 18,23% d'homes i un 16,77% de dones. En relació a la contractació indefinida, aquesta representa un 10,38% dels contractes, un 6,60% d'homes i un 4,23% de dones. En els tres casos, el nombre % d'homes contractats és superior.

Finalment en aquest aspecte afegir que no es tenen dades comarcals que permetin analitzar elements com, per exemple, la parcialitat laboral, un fenomen típicament feminitzat i que s'afegeix a la precarietat laboral que caracteritza la participació laboral de les dones.

Finalment, pel que fa a les **pensions contributives**, el següent gràfic ens mostra la distribució dels homes i les dones en relació al tipus de pensió contributiva que reben.

Gràfic 38. Tipus de pensió contributiva per sexe. Osona i Catalunya. Any 2014.

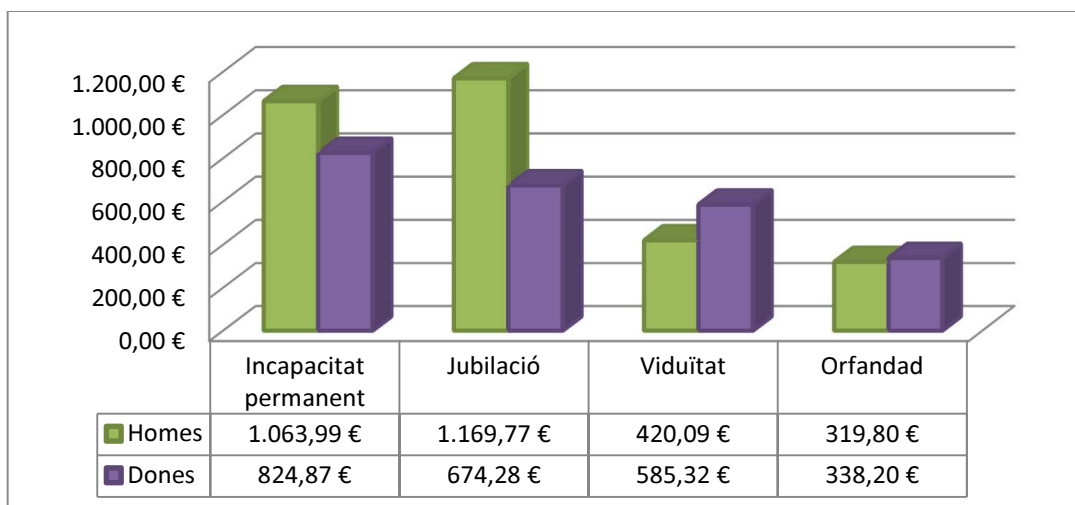
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

L'any 2013, 2.288 homes i 1.787 dones van rebre una pensió per incapacitat permanent. Pel que fa a la pensió de jubilació, 12.001 homes i 12.015 en va ser beneficiaries durant l'any 2013. En relació a la prestació de viduïtat, les diferències entre homes i dones augmenten i s'observa que 906 homes van rebre la pensió enfront a 7.389 dones. Aquest major diferència ve donada, majoritàriament, per la major esperança de vida de les dones.

Més enllà dels valors absoluts sobre el nombre de prestacions rebudes per homes i per dones, allò interessant des d'una perspectiva de gènere és la quantia econòmica de les prestacions. La bretxa salarial i les desigualtats laborals amb les que es troben els homes i les dones al mercat laboral tenen un impacte directe en la quantia de les pensions contributives que unes i altres reben una vegada finalitza la seva vida laboral.

Gràfic 39. Quantia prestació contributiva per tipus de pensió i sexe. Osona i Catalunya. Any 2014.

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat.

Seguint les dades presentades al gràfic, les dones tenen unes pensions de quantia superior quan són pensions d'orfandat i viduïtat. En aquest últim cas, aquest fet pot estar relacionat amb el fet que les dones cobren una pensió en funció de la cotització del marit (en cas de parelles heterosexuales) i, tal i com ja s'ha anat apuntat a llarg de l'apartat, la participació dels homes al mercat de treball i, per tant la seva cotització, sempre sol ser en millors condicions i de major quantia que la de les dones.

D'altra banda, és important apuntar que per aquesta mateixa raó (per la desigualtat de gènere al mercat de treball), quan s'analitzen les dades relacionades amb la quantia de les prestacions contributives de jubilació, s'observa que els homes cobren, de mitjana, 495.49 € més que les dones. Així, la desigualtat de gènere al mercat laboral té un impacte directe sobre les prestacions de jubilació i, per tant, també sobre la feminització de la pobresa, especialment entre les dones grans.

Finalment, és també destacable la diferència de 239.12€ de més que cobren els homes que reben una incapacitat permanent en relació a les dones que reben la mateixa prestació.

Les percepcions recollides durant el grups de participació amb personal tècnic són que la perspectiva de gènere s'introdueix fa relativament poc a les actuacions que es porten a terme des de promoció econòmica. Aquesta introducció de la perspectiva de gènere passa per la voluntat de les tècniques que hi treballen i no pas per mandat i/o indicacions del SOC. Per exemple, es nota una millora en la formació que s'està oferint i que

comença a tenir en compte l'equitat de gènere com és la "Introducció del model de competències i l'empoderament", d'altra banda, la voluntat de sensibilitzar les empreses a l'hora de contractar dones i per últim, es busca una participació equilibrada de nois i noies al programa joves per a la ocupació.

5.5.2 La cura i gestió del temps

Les dades a nivell de Catalunya mostren una realitat en què la **prevalença de la dependència de les dones** supera la dels homes als grups d'edat 15-44 i 75 i més (sobretot en aquest últim), tal com veiem a la taula 25.

Taula 25. Població de 15 anys i més en situació de dependència i estimació del nombre de casos, per grup d'edat i sexe. Catalunya. Any 2014.

Grup d'edat	Prevalença (%)			Estimació del nombre de casos 2014*		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
15-44	4,9	3,8	4,3	77.000	56.000	133.000
45-64	6,1	6,4	6,3	59.000	64.000	123.000
65-74	15,2	11,9	13,5	47.000	42.000	89.000
75 i més	33,5	46,9	41,7	89.000	199.000	288.000
Total	8,7	11,1	9,9	272.000	361.000	633.000

* Població de referència a 1 de gener de 2014. Estimació de casos arrodonida al miler.
Font: Enquesta de salut de Catalunya 2014. Departament de Salut.

Font: Extret de l' Informe de Salut de Catalunya 2014.

És a dir, les dones tenen una esperança de vida al néixer major (a Catalunya, 86 anys elles i 80,25 anys ells, segons dades de 2013 de l'Idescat) i, tal com s'ha vist a l'apartat sobre dades sociodemogràfiques, Osona és una comarca en què la **població de 65 anys i més és molt feminitzada**. Això influeix en les necessitats de cura de les dones majors, i s'ha de relacionar a la major pobresa que pateixen les dones grans (viuen més i en general tenen accés a una jubilació més baixa per haver cotitzat menys que els homes). Les percepcions recollides durant el diagnòstic als grups de participació es va manifestar que les dones de la comarca encara són les **principals responsables de la cura de la família** (nens i nenes, persones grans i les persones dependents en general). Per respondre a aquesta rigidesa de rols de gènere encara present, des de l'Àrea d'Infància i Família del CCO es duu a terme un treball específic amb pares, per fomentar una paternitat responsable i coresponsable en la família. Aquest treball es concreta en tallers per pares, a més d'una sensibilització específica sobre el tema en l'atenció directa cap a les famílies.

Tampoc no s'han identificat clarament **actuacions específiques per promoure la cura, la gestió del temps i la conciliació**. En aquesta línia, es voldria aprofundir el treball amb les empreses de la comarca.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

92

- La majoria de les dones de la comarca d'Osona són assalariades, fixes o eventuais. S'observa, però que les dones són la majoria en contractes eventuais.
- L'any 2013, 2.288 homes i 1.787 dones van rebre una pensió per incapacitat permanent. Pel que fa a la pensió de jubilació, 12.001 homes i 12.015 en va ser beneficiaries durant l'any 2013. En relació a la prestació de viduïtat, les diferències entre homes i dones augmenten i s'observa que 906 homes van rebre la pensió enfront a 7.389 dones. Aquesta major diferència ve donada, majoritàriament, per la major esperança de vida de les dones.
- S'observa que els homes cobren, de mitjana, 495.49 € més que les dones.
- Finalment, és també destacable la diferència de 239.12€ de més que cobren els homes que reben una incapacitat permanent en relació a les dones que reben la mateixa prestació.
- Les percepcions recollides durant el diagnòstic als grups de participació es va manifestar que les dones de la comarca encara són les **principals responsables de la cura de la família** (nens i nenes, persones grans i les persones dependents en general).
- No s'han identificat clarament **actuacions específiques per promoure la cura, la gestió del temps i la conciliació**. En aquesta línia, es voldria aprofundir el treball amb les empreses de la comarca.
- La perspectiva de gènere s'introdueix fa relativament poc a les actuacions que es porten a terme des de promoció econòmica. Aquesta introducció de la perspectiva de gènere passa per la voluntat de les tècniques que hi treballen i no pas per mandat i/o indicacions del SOC.

5.6 PARTICIPACIÓ DE LES DONES

VicDones-SIAD Osona té entre les seves tasques la de donar suport a les entitats, a les iniciatives ciutadanes, grups, col·lectius de dones i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere. Tal i com es menciona a les Memòries, el VicDones SIAD Osona

manté un contacte continu amb les entitats, informant-les de diferents notícies d'interès, enviant convocatòries de subvencions, fent assessorament per a la justificació i donant suport a la creació de noves entitats.

El 2013 VicDones-SIAD Osona va actualitzar a través d'un qüestionari la base de dades de les **principals entitats/grups de dones i/o que treballen per promoure la igualtat de gènere de la comarca d'Osona (i altres entitats majoritàriament formades per dones).**

93

Taula 26. Grups/entitats/associació de dones i/o per la igualtat a Osona.

ENTITATS	MUNICIPI
Som Dones	Taradell
Col·lectiu Feminista La Fetillera	Lluçanès
Col·lectiu Feminista Adona't	Vic
Grup Feminista La Xinxà	Manlleu ¹⁷
Ass. de Dones de Montesquiú	Montesquiú
Ass. Dones de Centelles	Centelles
Ass. Puntaires De Prats De Lluçanès	Prats De Lluçanès
Ass. Dones de Tona	Tona
Gat. Grup Actiu de Torelló	Torelló
Grup de Dones L'ordit	Manlleu
Ass. Dones de Viladrau	Viladrau
Associació Dones Solidàries de Manlleu	Manlleu
Fòrum Dona de Roda de Ter	Roda De Ter
Associació Dones d'Orís	Orís
Associació de Dones de Balenyà	Balenyà
Grup de Puntaires de La Vall del Ges	Torelló
Grup de Puntaires de St. Hipòlit	Sant Hipòlit
Ass. Mares Món	Manlleu
Ass. Osona Contra el Càncer	Vic
Ass. MILEVA	Vic
Ass. Art Plural	Vic
Ass. TALCOMSOM	Vic
Ass. Acaf (Persones Afectades de Fibromialgia)	Vic
Ass. Mares Enllaç	Vic
Ass. de Vídues de Vic i Comarca	Vic

¹⁷ Les primeres quatre entitats van participar també als grups de participació del procés de diagnòstic per l'elaboració d'aquest Pla Comarcal d'Igualtat de gènere d'Osona.

Cercle de Dones Ninfes d'aigua	Vic
Escola de la Pau de Dones	Vic
Espai Familiar La Caseta	Vic
Ass.Mares de Llet	Vic
Afmado (Ass. de Familiars Malalts d'Alzheimer d'Osona)	Vic

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades d'entitats de VicDones-SIAD Osona.

S'assenyala també l'existència d'una plataforma pel dret a l'avortament de Vic, però que actualment està en fase de canvi d'estructura i organització. Més en general, es detecta la percepció que algunes de les entitats al territori són **cada vegada més reivindicatives** i conscients de les desigualtats de gènere que estructuraven la societat.

A més a més, Vic comptava també amb un **Consell Local de Dones**, però que actualment no està operatiu i que, segons es va explicar en la fase de diagnòstic, seria necessari revisar i tornar a plantejar. A la Memòria 2014, de fet, s'afirma que es voldria constituir un espai comú entre entitats, però que fos un espai comarcal i que incorporés entitats i grups més diversos.

L'any 2013, conjuntament a l'actualització de la base de dades a través d'un qüestionari, també es va organitzar una **trobada presencial** per parlar de l'estat de la qüestió de la participació de les entitats de dones i/o d'igualtat a la comarca, i per detectar necessitats.¹⁸ Tal com es menciona a les Memòries, les principals potencialitats que es destaquen són el fet de fer aportacions importants a la societat, ser referents als territoris i ser les que tenen un esperit de lluita sobre aquestes temàtiques. Al mateix temps, van identificar dificultats, tals com la falta de xarxa entre entitats i la dificultat de promoure la participació de noves persones o de promoure noves temàtiques. Les principals necessitats esmentades van ser: compartir experiències, tenir més suport i formació, i assessorament tècnic, entre d'altres.

A la fase de diagnòstic d'aquest Pla s'han identificat temàtiques similars. De fet, es manifesta la necessitat d'impulsar molt més el suport a la participació en aquest àmbit, ja que hi ha potencial a la comarca però que hi falten esforços per aglutinar i coordinar les entitats i grups existents. Aquesta tasca de promoure xarxes i contactes entre les entitats resulta ser una tasca complexa, donada la poca estabilitat i estructuració de les

¹⁸ L'assistència a la trobada però va ser de 7 grups amb un total de 13 persones.

entitats i la dificultat que suposa treballar amb alguns territoris més llunys o aïllat de la Plana de Vic.

A més, es valora positivament la col·laboració amb **altres agents al territori**, com poden ser la universitat de Vic-Universitat Catalunya Central, i específicament el Centre d'Estudis Interdisciplinaris de Gènere (CEIG). De fet, la idea és la d'establir una col·laboració més estable, també ponts del treball conjunt pel Pla LGTBI.

Les entitats que van participar al procés de diagnòstic per l'elaboració d'aquest pla, també van **manifestar la necessitat i voluntat de crear espais comuns** entre entitats i grups, per poder pensar i engegar accions conjuntes. També es va mencionar la necessitat d'un **major assessorament tècnic i suport econòmic** per part del VicDones-SIAD Osona, i de suport a la formació a les entitats, sobretot en relació a les violències masclistes. A més, en general es demanda més informació sobre els recursos i les iniciatives existents a la comarca, per poder tenir un visió més amplia i més completa de la situació comarcal.

Més en general, les percepcions recollides durant el procés de diagnòstic sobre la participació de les dones a la comarca manifesten l'existència encara avui en dia d'una segregació tant horitzontal com vertical al teixit associatiu i als espais de poder. Encara que les dones participen activament, sovint les tasques i els temes en què són més presents es vinculen a l'àmbit de la cura, de l'educació, etc., i molt sovint la percepció és que no ocupin càrrec de responsabilitat en igualtat amb els homes.

CONCLUSIONS ÀMBIT:

- Es detecta la necessitat de donar més suport a les entitats de la comarca que treballen per promoure la igualtat de gènere, i promoure espais comuns d'intercanvi i d'accions conjuntes.
- No obstant els progressos, la participació de les dones és encara segregada, tant horitzontalment (per temes) com verticalment (respecte als càrrecs de poder a les jerarquies).

6. PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES

A continuació es presenta un llistat de punts forts i punts febles fruit del treball realitzat durant la fase de diagnòstic amb les tècniques que hem utilitzat per a la recollida d'informació per a realitzar el present document:

- Grups de participació amb personal tècnic i polític i ciutadania
- Entrevistes
- Documentació analitzada i dades quantitatives de fonts primàries i secundàries
- L'anàlisi que en fa la Consultora SURT.

Aquests punts forts i febles són, doncs, una informació molt valuosa per tenir una fotografia de quin és l'estat de la qüestió de les polítiques d'Igualtat del Consell i que serà el punt de partida per a la posterior realització i plantejament del Pla d'Acció.

6.1 Punts forts i febles del Consell Comarcal d'Osona i el VicDones-SIAD Osona

Punts forts:

- Existència d'una consellera específica que lidera les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal.
- Augment progressiu del pressupost destinat a les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal.
- Existència del VicDones – SIAD Osona com a servei establert i amb trajectòria, que realitza un treball tant a nivell d'atenció a les dones, com d'impuls de la igualtat de gènere dintre del CCO i al territori.
- Pla Estratègic 2015-2020 que planteja una organització per comissions, amb el foment d'una major coordinació. Participació del VicDones-SIAD Osona a la Taula d'infància i Joventut.
- Relacions establerts entre el VicDones–SIAD Osona amb algunes àrees del CCO, sobretot amb Joventut i Educació.
- Existència a la comarca de municipis amb una àmplia experiència en promoció de polítiques d'igualtat de gènere (per exemple Manlleu, Vic, Torelló i Mancomunitat La Plana).
- Bona coordinació del VicDones – SIAD Osona amb els ajuntaments més grans de la comarca en relació a les polítiques d'igualtat.

Punts febles:

- Sensació de poca prioritització de la promoció de la igualtat de gènere en el conjunt de les polítiques comarcals.
- Falta d'una figura clara que tingui com a objectiu principal la incorporació de la perspectiva de gènere a nivell transversal a tot el CCO.
- Falta de relacions i d'espais de coordinació a nivell tècnic per poder transversalitzar la perspectiva de gènere a les diverses àrees del CCO.
- Necessitat de formació, per poder introduir la perspectiva de gènere des de les diverses àrees.
- Dificultats de donar suport i assessorament als municipis més petits i més aïllats de la Plana de Vic.
- El fet de comptar amb un pressupost compartit entre el Consell Comarcal Osona i l'Ajuntament de Vic, crea, sovint, dificultats a l'hora de poder fer una bona planificació anual de les accions i activitats a desenvolupar.

6.2 Punts forts febles de les diferents àmbits de la Diagnosi

Punts forts

- VicDones-SIAD Osona és un servei de referència consolidat en l'atenció a dones víctimes de violències masclistes.
- Celebració de diades internacionals amb imatge i missatge comuns i en clau comarcal
- Bona predisposició per part dels centres Educatius i altres espais educatius (formació de persones adultes) per implicar-se en accions per a la igualtat de gènere
- Bona oferta a partir del catàleg de tallers adreçats a les escoles i creixent demanda
- Professionals de l'àrea de joventut amb formació en gènere i voluntat de transversalització de les polítiques d'Igualtat
- Bona sensibilització per part dels i les professionals comarcals per incloure la perspectiva de gènere en els programes d'orientació i inserció laboral.
- Consciència creixent de la necessitat de treballar a través de l'esport per un canvi de les relacions de gènere.
- Alguns programes esportius específics a la comarca que tracten el tema.

- Teixit associatiu divers, amb especificitats territorials.
- Moviments reivindicatius creixent durant els últims anys, amb mirada feminista i de reivindicacions de drets.
- Voluntat de col·laborar amb el VicDones-SIAD Osona per crear espais compartits de participació a nivell comarcal.

Punts febles

- Centralitat territorial del VicDones-SIAD Osona, i dificultat per algunes dones de traslladar-se a Vic per ser ateses.
- Dificultat dels i les professionals de detectar possibles dones víctimes de violències masclistes.
- Dificultat per abordar les violències masclistes des de la mirada intercultural.
- Manca de formació en gènere i violències masclistes dels i les professionals que treballen a les diferents àrees i de les persones de les entitats.
- Equips de treball de joventut amb rotacions i canviants.
- En esports es detecta poca disponibilitat de recursos tècnics i econòmics per desenvolupar programes específics adreçats a promoure l'esport femení.
- Estereotips de gènere molt arrelats en el món de l'esport, que produeixen una participació molt esbiaixada per sexe.
- Falta d'un treball estable d'incidència amb les empreses per sensibilitzar i promoure la perspectiva de gènere.
- Formació ocupacional encara molt esbiaixada per sectors d'ocupació masculinitzats i feminitzats.
- Falta d'espais de trobada entre entitats de dones i/o que promouen la igualtat de gènere, per tal d'intercanviar informació, experiències, i programar actuacions comunes.
- Suport tècnic i econòmic a les entitats del territori percebut com a insuficient.

7. PLA D'ACCIÓ

A continuació es presenta la planificació de l'actuació del Consell Comarcal d'Osona (CCO) i l'Ajuntament de Vic en matèria d'igualtat de gènere a la ciutadania de la comarca d'Osona pel període 2016-2020.

Aquest Pla d'Acció té com a principal objectiu facilitar un marc d'actuació a nivell comarcal per tal d'impulsar de les polítiques d'igualtat de gènere i la transversalització d'aquestes polítiques.

El ple desenvolupament del potencial d'aquest pla dependrà en bona part de la voluntat d'implementar-ho i de la implicació del conjunt d'agents socials (CCO, Ajuntament de Vic, ajuntaments de la comarca adherits al pla, escoles, empreses, entitats de dones i feministes, ciutadania en general, etc.). Sobretot des del CCO i els ajuntaments de la comarca es requereix destinar temps, espai, treball i recursos econòmics per assolir la implementació de les actuacions i mesures previstes.

Amb tot, la Consellera d'Igualtat, l'Àrea de Serveis Socials i l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de l'Ajuntament de Vic, a través del VicDones–SIAD Osona, seran les principals impulsores d'aquest primer Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona (PCIGO), assumint un paper fonamental en desenvolupar amb la màxima qualitat possible totes les actuacions que es duguin a terme. No obstant, aquestes figures no han de realitzar en solitari la tasca de desenvolupar, implementar i avaluar el PCIGO, sinó que és una responsabilitat política del CCO com a institució i dels ajuntaments que configuren la comarca.

7.1 Línies estratègiques i objectius

Els objectius que es fixen pel Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020 (PCIGO) giren al voltant de 6 línies estratègiques que es descriuen a continuació.

LE1. Articular el compromís institucional i transversal amb la igualtat de gènere del Consell Comarcal d'Osona, l'Ajuntament de Vic i tots els ajuntaments adherits al PCIGO

Aquesta primera línia estratègica vol situar la transversalització de la perspectiva de gènere al centre de les prioritats de les polítiques comarcals. El CCO es troba en un moment crucial i idoni per poder impulsar amb més força les polítiques d'igualtat de gènere com a eix estructural de les seves actuacions. En línia amb els elements identificats a l'apartat de Diagnosi (capítol 5) i de Punts forts i febles (capítol 6), la designació d'una consellera específica per promoure la igualtat de gènere és una oportunitat per impulsar aquesta transversalització. Al mateix temps, falten encara alguns passos importants per poder consolidar unes polítiques d'igualtat de gènere que siguin transversals i integrals, i per això dediquem tota aquesta primera línia al foment i millora d'aquesta capacitat interna de mirar i actuar amb les “ulleres de gènere”.

100

Els objectius d'aquesta línia són, per tant, els següents:

LE1-Obj.1 Posar en el centre de les polítiques comarcals la igualtat de gènere, garantint les condicions perquè les polítiques d'igualtat es prioritzin i es consolidin.

LE1-Obj.2 Impulsar una cultura de treball al Consell Comarcal d'Osona i als ajuntaments de la comarca que incorpori la perspectiva de gènere.

LE1-Obj.3 Continuar i reforçar el treball de sensibilització i suport a la ciutadania a nivell comarcal per contribuir a transformar les relacions de gènere des d'una mirada àmplia i integral.

LE2. Reforçar i ampliar l'acció contra les violències masclistes

VicDones-SIAD Osona facilita un servei consolidat d'atenció i suport a les dones de tota la comarca, algunes de les quals en situació de violències masclistes, tal com s'indica a la Diagnosi (capítol 5) d'aquest document. A més, la comarca està en el procés de consolidar un Protocol Comarcal per a la Intervenció de la violència masclista en l'àmbit de la parella, que reforça un Circuit Comarcal d'Actuació per a una Intervenció coordinada contra la violència masclista en l'àmbit de la parella.

Partint d'aquestes bases, la Diagnosi (capítol 5) ha permès posar de relleu la necessitat de millorar la difusió de la informació sobre els serveis d'atenció a dones en situació de violències masclistes facilitats per VicDones-SIAD Osona, i la cobertura a nivell comarcal, així com buscar noves fórmules per a ampliar les actuacions de prevenció i sensibilització adreçades a la ciutadania.

Els objectius d'aquesta línia són els següents:

LE2-Obj.1 Reforçar el treball comarcal d'atenció a dones en situacions de violències masclistes.

LE2-Obj.2 Continuar i reforçar el treball de prevenció i de sensibilització a la ciutadania sobre les violències masclistes a nivell comarcal.

LE3. Promoure un treball conjunt amb la comunitat educativa de la comarca per desenvolupar formacions i actuacions de sensibilització en gènere des d'una perspectiva coeducativa

Tal com s'explica a la Diagnosi del document (capítol 5), el CCO porta alguns anys posant èmfasi a la promoció de la formació i sensibilització en gènere en els espais educatius de la comarca (instituts, escoles d'adults, etc.). La voluntat és la de reforçar i consolidar aquest àmbit de treball, cosa que també van manifestar les persones que van participar a entrevistes i grups de participació. És per això que en aquest Pla d'Acció es proposa una línia específica sobre aquesta temàtica.

102

Tal com sabem, les desigualtats de gènere responen a una construcció social i cultural que segrega i jerarquitzava tot allò vinculat a la masculinitat o a la feminitat. És per això que s'identifica la necessitat de treballar des de la infància per desmuntar i qüestionar aquests rols de gènere que jerarquitzen i segregen la societat. Aquesta línia se centra, doncs, en la construcció d'un nou marc de relació entre homes i dones, basat en el respecte, el reconeixement, l'autonomia i la construcció conjunta d'una societat més igualitària.

Els objectius d'aquesta línia són els següents:

LE3-Obj.1 Continuar i reforçar el treball de formació, sensibilització i prevenció en gènere en tots els nivells educatius (infantil, primària i secundària) i per tota la comunitat educativa.

LE3-Obj.2 Incloure la perspectiva de gènere en el conjunts d'espais educatius no formals de la comarca d'Osona.

LE4. Promoure la coresponsabilitat i la conciliació i a la vegada contribuir a eradicar les desigualtats de gènere al mercat laboral

Tal com es descriu a la Diagnosi d'aquest document (capítol 5), el mercat de treball és encara un àmbit on es reproduïxen múltiples desigualtats de gènere, per exemple la feminització de l'atur, entre d'altres. A més, la perspectiva de gènere ha permès ampliar la concepció del treball, donant visibilitat al treball domèstic i de cura com a treball reproductiu que permet i sosté el treball productiu, el qual es desenvolupa en el mercat laboral.

103

Encara avui en dia persisteix la divisió sexual del treball i, tot i que les dones ocupen massivament el mercat laboral formal, els homes no s'han incorporat en la mateixa mesura a les tasques domèstiques i de cura. Aquest fet provoca l'anomenada doble presència de les dones, la majoria de les quals després d'acabar la seva jornada laboral, comencen la jornada domèstica i de cura. Aquestes desigualtats de gènere en l'ús i gestió del temps, i falta de conciliació, s'agreugen si tenim en compte l'edat, la classe social i la manca de xarxes de suport.

Els objectius d'aquesta línia, per tant, són els següents:

LE4-Obj.1 Visibilitzar i sensibilitzar el conjunt d'agents socials sobre les desigualtats de gènere al mercat laboral, la coresponsabilitat i la conciliació.

LE4-Obj.2 Impulsar la col·laboració amb el teixit empresarial de la comarca per promoure la igualtat de gènere.

LE5. Reconèixer el lideratge i la participació política, social i cultural de les dones

Les dones participen de forma activa a la política i a l'associacionisme de tot tipus, encara que, tal com es veu a la Diagnosi (capítol 5), hi ha encara una àmplia percepció que els espais de participació no són igualitaris i que la participació de les dones és sovint invisibilitzada.

No obstant això, a la fase de Diagnosi s'ha constatat l'interès per part de les associacions/entitats/col·lectius de dones i feministes de participar de forma conjunta i coordinada a nivell comarcal, així com de visibilitzar i sensibilitzar sobre les desigualtats de gènere en l'accés i la permanència als espais de participació (polítics, d'associacions, etc.).

A més, no obstant els avanços, es detecta la necessitat de seguir impulsant la participació de les dones en l'àmbit cultural com a eina fonamental de sensibilització cap a relacions de gènere més igualitàries.

Els objectius d'aquesta línia, per tant, són els següents:

LE5-Obj.1 Promoure la visibilitat, coneixement mutu i coordinació entre les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.

LE5-Obj.2 Foment i suport a l'associacionisme i la cultura com elements d'empoderament de les dones de la comarca.

LE6. Promoure la qualitat de vida de les dones a partir de l'esport i d'una perspectiva de salut integral

Els estereotips i rols de gènere tenen un pes rellevant en l'accés i la continuïtat en la pràctica esportiva de noies/dones i nois/homes i en la visibilització de les aportacions de les dones a l'esport. Per això, es plantegen actuacions que promoguin l'increment de l'ús dels equipaments esportius per part de les noies/dones de diferents edats a través de programació d'activitats específicament dirigides a elles i del suport a equips femenins. Tot això, per contribuir a eradicar els estereotips de gènere que segreguen la pràctica esportiva "per homes i per dones", i que menysvaloren l'esport practicat per dones.

A més, la perspectiva de gènere contribueix a ampliar la mirada sobre la salut, i a millorar-ne el coneixement i a proporcionar respostes més adients a les necessitats de salut de les dones al llarg del seu cicle de vida.

Els objectius d'aquesta línia, per tant, són els següents:

LE6-Obj.1 Introduir la perspectiva de gènere en les activitats esportives i promoure l'esport femení.

LE6-Obj.2 Sensibilitzar la ciutadania en la promoció de la salut integral amb perspectiva de gènere.

A continuació es facilita una taula resum del conjunt de línies estratègiques, objectius i actuacions proposades:

Línies estratègiques	Objectius	Actuacions
LE1. Articular el compromís institucional i transversal amb la igualtat de gènere del Consell Comarcal d'Osona, l'Ajuntament de Vic i tots els ajuntaments adherits al PCIGO	LE1-Obj.1 Posar en el centre de les polítiques comarcals la igualtat de gènere, garantint les condicions perquè les polítiques d'igualtat es prioritzin i es consolidin.	LE1 – Obj.1 - Ac.1. Aprovació del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020, amb la difusió i el compromís del Consell Comarcal d'Osona, de l'Ajuntament de Vic i dels ajuntaments de la comarca adherits.
		LE1 – Obj.1 – Ac.2. Posada en marxa del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020 i creació d'un sistema d'implementació, seguiment i avaluació.
		LE1 – Obj.1 - Ac.3. Identificació i articulació de l'estructura tècnica i política pròpiament comarcal que té l'objectiu d'impulsar la transversalització de la perspectiva de gènere internament, i de promoure les polítiques d'igualtat de gènere cap a la ciutadania.
		LE1 – Obj.1 - Ac.4. Continuitat i augment progressiu del pressupost comarcal per la promoció de la igualtat de gènere, amb una planificació anual clara, i amb el compromís per part de totes les àrees del Consell Comarcal d'Osona.
		LE1 – Obj.1 - Ac.5. Consolidació de la relació entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal d'Osona en relació a les polítiques d'igualtat de gènere, quant a informació, coordinació i assessorament tècnic i econòmic.
	LE1-Obj.2 Impulsar una cultura de treball al Consell Comarcal d'Osona i als ajuntaments de la comarca que incorpori la perspectiva de gènere.	LE1 – Obj.2 - Ac.1. Programació d'un pla de formació sobre la incorporació de la perspectiva de gènere adreçat al personal tècnic i polític de les diverses àrees del Consell Comarcal d'Osona.
	LE1 – Obj.2 - Ac.2. Programació d'un pla de formació sobre la perspectiva de gènere, adreçat al personal dels ajuntaments de la comarca d'Osona.	

	LE1 – Obj.2 - Ac.3. Elaboració i implementació d'un Pla d'igualtat intern del Consell Comarcal d'Osona.
	LE1 – Obj.2 - Ac.4. Promoció de plans d'igualtat interns als ajuntaments de la comarca d'Osona.
	LE1 – Obj.2 - Ac.5. Revisió dels sistemes d'informació estadística del Consell Comarcal d'Osona, incloent dades segregades per sexe i indicadors sensibles al gènere.
	LE1 – Obj.2 - Ac.6. Revisió de la comunicació (interna i externa) i el llenguatge (escrit i visual) del Consell Comarcal d'Osona des d'una perspectiva de gènere.
LE1-Obj.3 Continuar i reforçar el treball de sensibilització i suport a la ciutadania a nivell comarcal per contribuir a transformar les relacions de gènere des d'una mirada àmplia i integral.	LE1 – Obj.3 - Ac.1. Reforç de la visibilitat dels serveis d'informació i atenció oferts pel VicDones-SIAD Osona al territori, amb una major difusió de la informació destinada a diversos perfils de dones.
	LE1 – Obj.3 - Ac.2. Incloure en els serveis d'informació i atenció del VicDones-SIAD Osona els casos de LGTBfòbia.
	LE1 – Obj.3 - Ac.3. Consolidació del treball conjunt a nivell comarcal pel que fa a les accions divulgatives (diades, xerrades, tallers, concurs, campanyes, etc.) de sensibilització i formació cap a la ciutadania.
	LE1 – Obj.3 - Ac.4. Visibilització de la diversitat de les dones en les accions divulgatives (diades, xerrades, tallers, concurs, campanyes, etc.) de sensibilització i formació cap a la ciutadania.

LE2. Reforçar i ampliar l'acció contra les violències masclistes	LE2-Obj.1 Reforçar el treball comarcal d'atenció a dones en situacions de violències masclistes.	LE2 – Obj.1 - Ac.1. Aprovació, desplegament i difusió del Protocol Comarcal per a la intervenció de la violència masclista en l'àmbit de la parella i consolidació del Circuit Comarcal d'Actuació per a una intervenció coordinada.
		LE2 – Obj.1 - Ac.2. Formació per al personal de l'administració pública (Circuit Comarcal d'Actuació, personal del CCO, ajuntaments) per tal de millorar i reforçar el sistema de detecció i derivació de possibles casos de violències masclistes.
		LE2 – Obj.1 - Ac.3. Continuitat dels serveis d'informació i atenció a dones en situacions de violències masclistes del VicDones-SIAD Osona.
		LE2 – Obj.1 - Ac.4. Foment del treball grupal d'acompanyament en els processos d'empoderament de les dones.
	LE2-Obj.2 Continuar i reforçar el treball de prevenció i de sensibilització a la ciutadania sobre les violències masclistes a nivell comarcal.	LE2 – Obj.2 - Ac.1. Consolidació de les actuacions de prevenció de les violències masclistes per als i les joves en espais educatius formals i no formals.
		LE2 – Obj.2 - Ac.2. Suport des del Consell Comarcal d'Osona als ajuntaments de la comarca per a realitzar campanyes de prevenció i informació adaptades als contextos territorials.
		LE2 – Obj.2 - Ac.3. Atenció especial a les campanyes de prevenció i informació adreçades específicament als i les joves.
		LE2 – Obj.2 - Ac.4. Informació sistemàtica sobre els recursos contra les violències masclistes disponibles a nivell comarcal en serveis d'atenció a persones nouvingudes.

<p>LE3. Promoure un treball conjunt amb la comunitat educativa de la comarca per desenvolupar formacions i actuacions de sensibilització en gènere des d'una perspectiva coeducativa</p>	<p>LE3-Obj.1 Continuar i reforçar el treball de formació, sensibilització i prevenció en gènere en tots els nivells educatius (infantil, primària i secundària) i per tota la comunitat educativa.</p>	<p>LE3 – Obj.1 - Ac.1. Consolidació i ampliació de l'oferta de tallers a l'alumnat dels diversos instituts de la comarca a través del catàleg educatiu, reforçant la perspectiva LGTB.</p>
		<p>LE3 – Obj.1 - Ac.2. Promoció de l'assessorament tècnic i la capacitació en gènere al professorat, adaptada a les necessitats de cada centre i que incorpori la perspectiva de gènere i LGTB de forma integral.</p>
		<p>LE3 – Obj.1 - Ac.3. Tallers de sensibilització i formació adreçats a famílies per a treballar els rols i estereotips de gènere en col·laboració amb les AMPAs.</p>
		<p>LE3 – Obj.1 - Ac.4. Èmfasi en el treball amb nens i nenes des de la primera infància, amb una prova pilot d'intervenció coeducativa en les escoles bressols i primàries.</p>
	<p>LE3-Obj.2 Incloure la perspectiva de gènere en el conjunts d'espais educatius no formals de la comarca d'Osona.</p>	<p>LE3 – Obj.2 - Ac.1. Reforç de les actuacions de sensibilització i formació en gènere adreçades a persones adultes i joves en l'àmbit de l'educació no formal de la comarca.</p>
		<p>LE3 – Obj.2 - Ac.2. Promoció de l'assessorament tècnic i la capacitació en gènere als equips educatius de l'àmbit de l'educació no formal de la comarca, adaptada a les necessitats de cada espai i que incorporin la perspectiva de gènere i LGTB de forma integral.</p>

LE4. Promoure la coresponsabilitat i la conciliació i a la vegada contribuir a eradicar les desigualtats de gènere al

mercat laboral

LE4-Obj.1 Visibilitzar i sensibilitzar el conjunt d'agents socials sobre les desigualtats de gènere al mercat laboral, la coresponsabilitat i la conciliació.

LE4-Obj.2 Impulsar la col·laboració amb el teixit empresarial de la comarca per promoure la igualtat de gènere.

LE4 – Obj.1 - Ac.1. Realització de campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania de la comarca sobre la coresponsabilitat en el treball domèstic i de cura.

LE4 – Obj.1 - Ac.2. Anàlisi permanent de la realitat laboral de les dones i les desigualtats de gènere al mercat laboral de la comarca d'Osona.

LE4 – Obj.1 - Ac.3. Incorporació de la perspectiva de gènere en les formacions ocupacionals i els projectes d'inserció sociolaboral a nivell comarcal.

LE4 – Obj.2 - Ac.1. Realització de campanyes de sensibilització sobre igualtat de gènere per a les empreses de la comarca, destacant la necessitat d'un rol actiu del teixit empresarial en la promoció de la igualtat.

LE4 – Obj.2 - Ac.2. Accions de formació en igualtat de gènere, coresponsabilitat i conciliació adreçades al personal responsable de gestionar equips i personal de RRHH de les empreses de la comarca.

LE4 – Obj.2 - Ac.3. Identificació i recull de bones pràctiques en igualtat de gènere a les empreses de la comarca.

LE5. Reconèixer el lideratge i la participació política,
social i cultural de les dones

LE5-Obj.1 Promoure la visibilitat, coneixement mutu i coordinació entre les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.

LE5-Obj.2 Foment i suport a l'associacionisme i la cultura com elements d'empoderament de les dones de la comarca.

LE5 – Obj.1 - Ac.1. Identificació, reconeixement i visibilització de les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.

LE5 – Obj.1 - Ac.2. Creació d'un espai de trobada comú a nivell comarcal per a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.

LE5 – Obj.1 - Ac.3. Foment de la participació de les entitats i la ciutadania en relació a la igualtat de gènere a través de les xarxes socials.

LE5 – Obj.2 - Ac.1. Sensibilització i formació en gènere adreçada al teixit associatiu de la comarca, amb especial atenció a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.

LE5 – Obj.2 - Ac.2. Reforç del suport i assessorament a nivell comarcal a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.

LE5 – Obj.2 - Ac.3. Difusió de les aportacions de les dones en la cultura de la comarca i suport a la seva participació en la vida cultural i artística.

LE6. Promoure la qualitat de vida de
les dones a partir de l'esport i d'una
perspectiva de salut integral

LE6-Obj.1 Introduir la perspectiva de
gènere en les activitats esportives i
promoure l'esport femení.

LE6-Obj.2 Sensibilitzar la ciutadania en
la promoció de la salut integral amb
perspectiva de gènere.

LE6 – Obj.1 - Ac.1. Promoció de l'increment del nombre de noies/dones implicades en la pràctica esportiva.

LE6 – Obj.1 - Ac.2. Suport tècnic a les entitats esportives perquè duguin a terme accions de suport i acompanyament a les nenes i noies que participen en esports masculinitzats, en el marc de promoure l'esport inclusiu.

LE6 – Obj.2 - Ac.1. Consolidació de les accions divulgatives i de sensibilització adreçades a la ciutadania sobre la salut de les dones, així com reforç de la col·laboració a nivell comarcal.

LE6 – Obj.2 - Ac.2 Formació i sensibilització en salut i gènere a personal professional tan en l'àmbit assistencial com preventiu.

7.2 Actuacions

A continuació es presenten les diferents actuacions que s'han fixat per a cada una de les línies estratègiques i dels objectius del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020 (PCIGO). S'especifiquen, per a cada una d'elles, els continguts, i acompanyant-los d'una proposta de calendarització, la definició de les àrees responsables i d'una proposta d'indicadors per al seguiment i l'avaluació de la seva implementació. Alhora, les actuacions es codifiquen per tal de facilitar-ne la classificació i sistematització, amb la referència a la línia estratègica- objectiu – actuació (exemple: LE1 – Obj.1 - Ac.1.).

LE1. Articular el compromís institucional i transversal amb la igualtat de gènere del Consell Comarcal d'Osona, l'Ajuntament de Vic i tots els ajuntaments adherits al PCIGO

LE1-Obj.1 Posar en el centre de les polítiques comarcals la igualtat de gènere, garantint les condicions perquè les polítiques d'igualtat es prioritzin i es consolidin.

114

LE1 – Obj.1 - Ac.1. Aprovació del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020, amb la difusió i el compromís del Consell Comarcal d'Osona, de l'Ajuntament de Vic i dels ajuntaments de la comarca adherits.					
Contingut	Aprovació del I PCIGO, després d'haver seguit el procés i tràmits habituals. Presentació i difusió als ajuntaments de la comarca que s'hagin adherits.				
Calendari	2016 ▶	2017	2018	2019	2020
Responsables	Ple del CCO. Ajuntament de Vic. Ajuntaments adherits al PCIGO.				
Proposta d'indicadors	<p>Aprovació del PCIGO per part del CCO i de l'Ajuntament de Vic.</p> <p>Grau de coneixement de la plantilla del CCO i de l'Ajuntament de Vic en relació a l'existència d'un PCIGO.</p> <p>Nombre d'ajuntaments adherits al PCIGO.</p> <p>Nombre de jornades de presentació del PCIGO realitzades:</p> <ul style="list-style-type: none"> - internes al CCO i a l'Ajuntament de Vic; - amb els ajuntaments de la comarca; - amb la ciutadania i amb les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca. <p>Nombre i sexe de les persones assistents a les jornades de presentació del PCIGO.</p> <p>Nombre de notícies a les xarxes socials (web, FB, twitter, youtube) del CCO i dels ajuntaments adherits sobre l'aprovació del PCIGO.</p> <p>Nombre de visites i descarregues del PCIGO des del web del CCO.</p> <p>Nombre de notícies relacionades amb l'aprovació del PCIGO que apareixen en els mitjans de comunicació, tant interns com externs al CCO i a l'Ajuntament de Vic.</p>				

LE1 – Obj.1 – Ac.2. Posada en marxa del I Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere d'Osona 2016-2020 i creació d'un sistema d'implementació, seguiment i avaluació.

Contingut	<p>Establiment de mecanismes clars d'implementació i seguiment. Es plantegen diferents nivells d'intervenció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seguiment estratègic per part d'una Comissió de Lideratge del PCIGO, amb el principal objectiu de vetllar per a l'assoliment dels objectius plantejats. És una comissió formada per persones referents a nivell polític i a nivell tècnic (del CCO i dels ajuntaments adherits). Aquesta Comissió de Lideratge serà l'encarregada de validar la planificació i el seguiment anual de les accions a desenvolupar, de l'avaluació a mig termini (2018) i de l'avaluació final en acabar el període de vigència del PCIGO (2020). - Seguiment operatiu per part d'una Comissió de Seguiment, amb el principal objectiu de fer el seguiment i recopilar informació per l'avaluació, a més de donar a conèixer els resultats i les possibles incidències a la Comissió de Lideratge. És una comissió formada per personal tècnic (VicDones-SIAD Osona i les àrees del CCO involucrades). <p>La/les persones responsables de ser referents del procés de transversalització de gènere (VicDones-SIAD Osona - "Oficina tècnica comarcal d'igualtat de gènere") construeixen una comunicació continuada amb les diferents àrees del CCO per tal de poder donar resposta a consultes, lliurar material, fer suport tècnic, etc.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Totes les àrees del CCO. Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona del CCO. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Existència d'una partida pressupostària destinada a la implementació del PCIGO.</p> <p>Existència d'un document de caràcter operatiu que reculli les responsabilitats específiques en relació a la implementació i seguiment de cada una de les accions.</p> <p>Nombre de reunions i periodicitat trimestral de la Comissió de Lideratge i de la Comissió de Seguiment.</p> <p>Recull de l'assistència a la Comissió de Lideratge i la Comissió de Seguiment.</p>				

	<p>Actes de les reunions de la Comissió de Lideratge i de la Comissió de Seguiment.</p> <p>Existència d'un Pla anual de treball del PCIGO.</p> <p>Existència d'un informe d'avaluació intermèdia (2018) i final (2020).</p> <p>Utilització d'indicadors de seguiment i avaluació a partir de la proposta d'indicadors del present Pla d'Acció.</p> <p>Nombre de consultes/assessoraments sobre la perspectiva de gènere rebudes pel VicDones-SIAD Osona des de les àrees del CCO.</p>
--	---

LE1 – Obj.1 - Ac.3. Identificació i articulació de l'estructura tècnica i política pròpiament comarcal que té l'objectiu d'impulsar la transversalització de la perspectiva de gènere internament, i de promoure les polítiques d'igualtat de gènere cap a la ciutadania.					
Contingut	Establiment i reforç d'una figura tècnica referent dintre del VicDones-SIAD Osona que garanteixi l'impuls de les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal i la incorporació de la perspectiva de gènere a les seves actuacions. Cal definir clarament les seves responsabilitats i funcions per tal que actuï com una "Oficina tècnica comarcal d'igualtat de gènere".				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona del CCO. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	Existència d'un document de caràcter operatiu que reculli les responsabilitats i funcions específiques de la figura tècnica referent. Nombre d'hores destinades a implementar les tasques vinculades a la promoció de les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal.				

LE1 – Obj.1 - Ac.4. Continuïtat i augment progressiu del pressupost comarcal per la promoció de la igualtat de gènere, amb una planificació anual clara, i amb el compromís per part de totes les àrees del Consell Comarcal d'Osona.

Contingut	<p>Augment del pressupost destinat a la promoció de la igualtat de gènere, que implica, tal com s'esmenta a aquest PCIGO, una multiplicitat de funcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promoció de la perspectiva de gènere a les polítiques i actuacions comarcals i municipals. - Serveis d'atenció directa a les dones. - Accions de sensibilització i formació i diversos programes per fomentar la igualtat i l'empoderament. <p>Articulació amb major claredat del sistema de finançament compartit entre el Consell Comarcal d'Osona i l'Ajuntament de Vic perquè siguin facilitades la planificació i previsió dels recursos disponibles.</p> <p>Dotació pressupostària per cada àrea del CCO involucrada en la implementació del PCIGO, per garantir la seva efectivitat de forma transversal.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	<p>Consellera delegada de Joventut, Cultura i Dona del CCO. Regidor d'Igualtat, Ciutadania i Cooperació de l'Ajuntament de Vic.</p>				
Proposta d'indicadors	<p>Increment % de partida pressupostària anual del CCO destinada a impulsar les polítiques d'igualtat de gènere.</p> <p>Augment progressiu del % facilitat pel CCO en el pressupost total del VicDones-SIAD Osona.</p> <p>Existència d'un % de partida pressupostària per cada àrea del CCO involucrada en la implementació del PCIGO.</p>				

LE1 – Obj.1 - Ac.5. Consolidació de la relació entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal d'Osona en relació a les polítiques d'igualtat de gènere, quant a informació, coordinació i assessorament tècnic i econòmic.

Contingut	<p>Reforç del rol tècnic del CCO en la coordinació i col·laboració entre ajuntaments de la comarca (adherits o no adherits al PCIGO) en la promoció de la igualtat de gènere a nivell comarcal.</p> <p>Per això, es planteja la necessitat, tal com s'ha dit, de desenvolupar les funcions pròpies d'una "Oficina tècnica comarcal d'igualtat de gènere" (VicDones-SIAD Osona):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Donar informació i suport tècnic a les consultes i iniciatives per a la incorporació de la perspectiva de gènere als ajuntaments adherits al PCIGO. - Coordinar i reforçar espais de coordinació i accions conjuntes (programes específics, iniciatives en motiu de les diades, etc.) amb els diversos ajuntaments de la comarca (estiguin o no adherits al PCIGO). 				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de consultes/assessoraments sobre perspectiva de gènere des dels ajuntaments de la comarca adherits al PCIGO.</p> <p>Nombre de comunicacions (correus, trucades, visites, etc.) entre VicDones-SIAD Osona i els ajuntaments de la comarca.</p> <p>Nombre de trobades/reunions entre el VicDones-SIAD Osona i els ajuntaments de la comarca.</p>				

LE1-Obj.2 Impulsar una cultura de treball al Consell Comarcal d'Osona i als ajuntaments de la comarca que incorpori la perspectiva de gènere.

LE1 – Obj.2 - Ac.1. Programació d'un pla de formació sobre la incorporació de la perspectiva de gènere adreçat al personal tècnic i polític de les diverses àrees del Consell Comarcal d'Osona.					
Contingut	<p>Impuls d'un pla formatiu per delinear i compartir un marc conceptual comú i facilitar eines d'incorporació de la perspectiva de gènere a les diverses àrees del CCO.</p> <p>Calen programes formatius que siguin transversals a totes les àrees del CCO i amb una perspectiva àmplia (LGTBI, intercultural, etc.). La formació pot ser en format de "càpsules" de curta durada però impartides de manera continuada i seguint un mateix itinerari. En tots els casos, caldrà articular accions formatives de contingut i estructura molt adaptades als perfils als quals s'adrecen.</p>				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶	▶	▶	▶
Responsables	Gerència, Comunicació i Protocol. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Existència d'un pla formatiu sobre la perspectiva de gènere en què participin totes les àrees del CCO al llarg del període de desplegament del PCIGO.</p> <p>Nombre i tipus d'actuacions de formació i sensibilització interna per a la incorporació de la perspectiva de gènere.</p> <p>Nombre de participants per sexe i àrea/servei.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones assistents a les formacions.</p>				

LE1 – Obj.2 - Ac.2. Programació d'un pla de formació sobre la perspectiva de gènere, adreçat al personal dels ajuntaments de la comarca d'Osona.					
Contingut	Impuls d'un pla formatiu per delinear i compartir un marc conceptual comú i facilitar eines d'incorporació de la perspectiva de gènere als diversos ajuntaments de la comarca.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
			▶	▶	▶
Responsables	Gerència, Comunicació i Protocol. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre i tipus d'actuacions de formació i sensibilització als ajuntaments per a la incorporació de la perspectiva de gènere.</p> <p>Nombre de participants per sexe, àrea/servei i ajuntament.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones assistents a les formacions.</p>				

LE1 – Obj.2 - Ac.3. Elaboració i implementació d'un Pla d'igualtat intern del Consell Comarcal d'Osona.					
Contingut	Elaboració i implementació d'un Pla d'igualtat intern del CCO, com a eina necessària per centralitzar i impulsar les actuacions internes de promoció de la igualtat de gènere (visibilització i superació de possibles desigualtats de gènere entre el personal, mesures de conciliació i coresponsabilitat, plans formatius, etc.).				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶	▶		
Responsables	Gerència del CCO. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Realització d'un Pla d'igualtat intern.</p> <p>Quantitat de recursos humans i econòmics destinats a la implementació del Pla d'igualtat intern.</p>				

LE1 – Obj.2 - Ac.4. Promoció de plans d'igualtat interns als ajuntaments de la comarca d'Osona.					
Contingut	Promoció de l'elaboració de plans d'igualtat interns per part dels ajuntaments de la comarca, donant informació sobre aquesta eina i visibilitzant la seva importància.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
				▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'ajuntaments contactats per visibilitzar la importància dels plans d'igualtat intern.</p> <p>Nombre d'ajuntaments que consulten/demanen assessorament per iniciar el procés d'elaboració d'un pla d'igualtat intern.</p> <p>Nombre d'ajuntaments amb un pla d'igualtat intern.</p>				

LE1 – Obj.2 - Ac.5. Revisió dels sistemes d'informació estadística del Consell Comarcal d'Osona, incloent dades segregades per sexe i indicadors sensibles al gènere.	
Contingut	<p>Establiment d'un sistema d'indicadors bàsics de seguiment i avaluació sensibles al gènere i compartit per totes les àrees del CCO. Aquesta actuació doncs consisteix en assegurar que es realitza de forma sistemàtica la segregació per sexe en el treball amb totes les dades que recull, manipula i tracta el CCO. Això implica que, des de totes les àrees, es revisi l'actual sistema d'indicadors i es garanteixi l'efectiva incorporació de la variable sexe en tots els tractaments que es realitzin.</p> <p>Amb aquests indicadors s'haurien de poder visibilitzar des de la perspectiva de gènere alguns elements com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi de l'accés i la participació de dones i homes en els programes, projectes, actuacions, etc. - Anàlisi de la satisfacció de les persones i agents involucrats en els programes, projectes, actuacions, desglossat per sexe. - Anàlisi de com es reparteixen, entre dones i homes, els beneficis i l'impacte dels programes, projectes, actuacions realitzats.

	Incorporació d'una atenció específica a la fase de diagnòstic prèvia a la implementació dels programes, projectes i actuacions, per analitzar la situació de desigualtats de gènere existents en el territori i la població involucrada en l'acció. Hi ha la possibilitat de complementar la informació facilitada en la Diagnosi d'aquest PCIGO (capítol 5) amb les dades ofertes pel l'Observatori Socioeconòmic d'Osona.				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Presidència i Gerència. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Totes les àrees del CCO.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'àrees del CCO que han revisat i, si ha calgut, modificat els seus processos de treball per a garantir la recollida de dades segregades.</p> <p>Nombre d'informes interns i externs que presenten i analitzen les dades segregades per sexe.</p> <p>Nombre d'actuacions específiques de millora dissenyades a partir de l'anàlisi segregat per sexe.</p>				

LE1 – Obj.2 - Ac.6. Revisió de la comunicació (interna i externa) i el llenguatge (escrit i visual) del Consell Comarcal d'Osona des d'una perspectiva de gènere.

Contingut	<p>Recopilació i difusió de recursos existents (guies i manuals), sobre llenguatge no sexista ni androcèntric, amb l'objectiu de fomentar i millorar l'ús del llenguatge no sexista en totes les seves dimensions (oral, escrit, visual, etc.).</p> <p>Elaboració de recursos propis sobre l'ús de llenguatge no sexista ni androcèntric, els quals poden tenir formats diversos com: llistat de requisits mínims, guia, plantilles, etc. Alhora, han de contemplar les necessitats concretes de les diferents àrees del CCO, per exemple, fent un èmfasi especial en el vocabulari específic.</p> <p>També s'ha de garantir que el llenguatge mostri la diversitat i inclogui la perspectiva LGTB i intercultural.</p>				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	<p>Comunicació. Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Totes les àrees del CCO.</p>				
Proposta d'indicadors	<p>Existència de recursos propis sobre ús de llenguatge no sexista ni androcèntric (llistat de requisits mínims, guia, plantilles, etc.).</p> <p>Nombre de recursos recopilats i posats a la disposició de tot el personal del CCO.</p> <p>Existència d'un canal de fàcil accés a aquests recursos.</p> <p>Nombre de descàrregues o consultes.</p>				

LE1-Obj.3 Continuar i reforçar el treball de sensibilització i suport a la ciutadania a nivell comarcal per contribuir a transformar les relacions de gènere des d'una mirada àmplia i integral.

LE1 – Obj.3 - Ac.1. Reforç de la visibilitat dels serveis d'informació i atenció oferts pel VicDones-SIAD Osona al territori, amb una major difusió de la informació destinada a diversos perfils de dones.

Contingut	<p>Reforç del caràcter comarcal dels serveis de VicDones-SIAD Osona perquè puguin arribar al conjunt dels ajuntaments de la comarca als quals cobreix. La Diagnosi ha posat de relleu la necessitat d'una difusió més àmplia, ja que no tota la població coneix els serveis i les actuacions facilitades pel VicDones-SIAD Osona. En aquest sentit, es planteja intentar altres formes de realitzar l'atenció directe, per exemple a través del trasllat o de comunicació a distància, en cas d'atenció a dones amb dificultat de mobilitat.</p> <p>Diversificació del perfil de les dones ateses, sobretot respecte al municipi de procedència dintre de la comarca, fent èmfasi en els municipis més petits. També importància de diversificar quant a edat i lloc de procedència.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de díptics de difusió dels serveis del VicDones-SIAD Osona difoses als ajuntaments.</p> <p>Existència i actualització de perfils propis de VicDones-SIAD Osona a les xarxes socials (web, facebook, twitter, etc.).</p> <p>Diversitat de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons procedència dins la comarca.</p> <p>Diversitat de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons edat.</p> <p>Diversitat de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons nacionalitat.</p> <p>Nombre d'atencions a distància via skype/telèfon.</p> <p>Nombre de desplaçaments per serveis d'atenció directa.</p>				

LE1 – Obj.3 - Ac.2. Incloure en els serveis d'informació i atenció del VicDones-SIAD Osona els casos de LGTBfòbia.					
Contingut	En línia amb les accions identificades en el Pla d'igualtat per raó d'orientació sexual i identitat de gènere de la Comarca d'Osona, es planteja la inclusió de les temàtiques relatives al col·lectiu LGTB en els serveis d'informació i atenció oferts pel VicDones-SIAD Osona. Perquè això sigui possible és fonamental destinar a aquesta ampliació una partida pressupostària per ampliar la disponibilitat d'hores d'atenció per part del VicDones-SIAD Osona així com preveure formacions especialitzades en aquesta temàtica pel personal a càrrec de les atencions directes.				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	Increment del nombre total d'hores d'atenció directa ofert pel servei del VicDones-SIAD Osona per tal d'incloure hores destinades a temes LGTB. Nombre d'actuacions de formació i sensibilització interna en temàtiques LGTB per personal del VicDones-SIAD Osona.				

LE1 – Obj.3 - Ac.3. Consolidació del treball conjunt a nivell comarcal pel que fa a les accions divulgatives (diades, xerrades, tallers, concurs, campanyes, etc.) de sensibilització i formació cap a la ciutadania.					
Contingut	Reforç del caràcter comarcal de les accions divulgatives, a través de: <ul style="list-style-type: none"> - Coordinació per realitzar programes/celebracions/concurs conjunts entre CCO i els ajuntaments de la comarca, arran de l'èxit de l'experiència dels concursos de cartells en motiu del Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones (25N). - Assessorament tècnic als ajuntaments més petits i sense recursos d'igualtat propis perquè puguin posar en marxa accions de divulgació amb el suport comarcal. 				
Calendari	2016	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶

Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.
Proposta d'indicadors	<p>Nombre i tipologia d'accions realitzades conjuntament pel CCO i els ajuntaments.</p> <p>Nombre de consultes/assessorament destinades als ajuntaments petits sense recurs propis d'igualtat sobre accions divulgatives (diades, xerrades, tallers, concursos, campanyes, etc.).</p> <p>Nombre d'accions divulgatives realitzades pels ajuntaments petits sense recurs propis d'igualtat amb el suport tècnic del VicDones-SIAD Osona.</p>

LE1 – Obj.3 - Ac.4. Visibilització de la diversitat de les dones en les accions divulgatives (diades, xerrades, tallers, concursos, campanyes, etc.) de sensibilització i formació cap a la ciutadania.					
Contingut	Plantejament d'accions de divulgació, de sensibilització i de formació que reflecteixin la diversitat de les dones quant a edat, lloc de procedència, cultura, diversitat funcional, orientació sexual i identitat de gènere.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
			▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'imatges en el material de les accions de divulgació que mostren la diversitat de les persones i de les formes de relacions (en base a lloc de procedència, edat, diversitat funcional, etc.).</p> <p>Diversitat de les persones que participen en les accions de divulgació (en base a lloc de procedència, edat, diversitat funcional, etc.).</p>				

LE2. Reforçar i ampliar l'acció contra les violències masclistes

LE2-Obj.1 Reforçar el treball comarcal d'atenció a dones en situacions de violències masclistes.

LE2 – Obj.1 - Ac.1. Aprovació, desplegament i difusió del Protocol Comarcal per a la intervenció de la violència masclista en l'àmbit de la parella i consolidació del Circuit Comarcal d'Actuació per a una intervenció coordinada.					
Contingut	<p>Promoció específica del desplegament i difusió del Protocol Comarcal perquè sigui conegut per tots els agents socials implicats del territori (Circuit Comarcal d'Actuació, el personal de les diverses àrees del CCO, els ajuntaments de la comarca, les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca, la ciutadania en general). Aquest ha d'esdevenir una eina útil i indispensable per la prevenció, detecció, atenció i recuperació de les dones en situacions de violències masclistes.</p> <p>Per a una correcta implementació del Protocol Comarcal és fonamental desplegar els mecanismes de seguiment previstos pel Protocol Comarcal, com ara la Comissió de Seguiment del Protocol.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca. Circuit Comarcal d'Actuació per a una intervenció coordinada contra la violència masclista en l'àmbit de la parella.				
Proposta d'indicadors	<p>Aprovació del Protocol Comarcal per a la Intervenció de la violència masclista en l'àmbit de la parella.</p> <p>Acta de constitució de la creació de la Comissió de Seguiment del Protocol.</p> <p>Nombre reunions i periodicitat de la Comissió de Seguiment del Protocol.</p> <p>Recull assistència a les reunions de la Comissió de Seguiment del Protocol.</p> <p>Actes reunions de la Comissió de Seguiment del Protocol.</p>				

	<p>Nombre d'accions de difusió del Protocol i del Circuit Comarcal d'Actuació cap a les diverses àrees del CCO, els ajuntaments de la comarca, les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca, i la ciutadania en general.</p>
--	---

<p>LE2 – Obj.1 - Ac.2. Formació per al personal de l'administració pública (Circuit Comarcal d'Actuació, personal del CCO, ajuntaments) per tal de millorar i reforçar el sistema de detecció i derivació de possibles casos de violències masclistes.</p>					
Contingut	<p>Realització d'accions formatives adreçades específicament al personal que integra el Circuit Comarcal, així com altres agents que poden intervenir en el procés de detecció, atenció i recuperació de dones en situacions de violències masclistes.</p> <p>Es plantegen aquestes formacions especialitzades en violències masclistes en dues tipologies diferents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formació adreçada al personal del Circuit Comarcal d'Actuació, per millorar la seva capacitat i, per tant, les seves competències tant tècniques com transversals i el seu nivell d'actuació des del propi àmbit de treball. - Formació adreçada al personal del CCO i dels ajuntaments de la comarca, per millorar el coneixement sobre el fenomen i sobre el Protocol Comarcal i el funcionament del Circuit Comarcal d'Actuació, amb l'objectiu de augmentar la capacitat de detecció i derivació de possibles casos. 				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶		▶	
Responsables	<p>Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca. Circuit Comarcal d'Actuació per a una intervenció coordinada contra la violència masclista en l'àmbit de la parella.</p>				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de formacions específiques en violències masclistes realitzades.</p> <p>Nombre de participants per sexe, àrea/servei i ajuntament.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones assistents a les formacions.</p>				

LE2 – Obj.1 - Ac.3. Continuïtat dels serveis d'informació i atenció a dones en situacions de violències masclistes del VicDones-SIAD Osona.					
Contingut	<p>Manteniment i garantia d'un mínim d'hores del servei d'atenció actuals i ampliació d'aquestes, en la mesura que sigui possible. Tal com s'ha vist en la Diagnosi el VicDones-SIAD Osona té una importància i un valor central en el servei d'atenció psicològica i jurídica a dones que viuen o han viscut situacions de violències masclistes.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Augment del pressupost en recursos humans destinat al servei d'atenció a dones en situacions de violències masclistes.</p> <p>Augment anual del nombre de dones ateses, segons edat i origen.</p> <p>Nivell de satisfacció amb l'atenció rebuda.</p> <p>Nombre de derivacions i característiques.</p>				

LE2 – Obj.1 - Ac.4. Foment del treball grupal d'acompanyament en els processos d'empoderament de les dones.					
Contingut	<p>Impuls a l'acompanyament grupal a dones que han viscut o viuen situacions de violències masclistes, com a eina molt potent pel treball de recuperació. VicDones-SIAD Osona ja té experiència en treball d'empoderament grupal (per exemple, el grup "Dones i apoderament") i, tal com s'indica a la Diagnosi, hi ha la voluntat de reforçar-lo i impulsar-lo encara més.</p>				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de tallers grupals realitzats.</p> <p>Nombre dones assistents als grups, per edats i lloc de procedència.</p> <p>Grau de satisfacció de les dones participants.</p>				

LE2-Obj.2 Continuar i reforçar el treball de prevenció i de sensibilització a la ciutadania sobre les violències masclistes a nivell comarcal.

LE2 – Obj.2 - Ac.1. Consolidació de les actuacions de prevenció de les violències masclistes per als i les joves en espais educatius formals i no formals.					
Contingut	Reforç de l'oferta a nivell comarcal dels tallers de prevenció de les violències masclistes adreçats a joves de la comarca, tant en l'àmbit de l'educació reglada com en la no reglada. Per una banda, doncs, cal consolidar l'oferta de tallers (catàleg educatiu) als centres educatius sobre prevenció de relacions abusives i, per l'altra banda, sensibilitzar sobre la qüestió en totes les actuacions de prevenció que es facin en espais educatius no formals, escoles d'adults, casals de joves, esplais, agrupaments escoltes, cursos de català, etc.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
	▶	▶	▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut. Cultura i Formació permanent.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'accions de prevenció sobre violències masclistes realitzades.</p> <p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones assistents.</p> <p>Nombre d'instituts de secundària en què es realitzen accions de prevenció.</p> <p>Nombre d'espais de lleure en què realitzen accions de prevenció.</p> <p>Nombre de municipis en què es realitzen accions de prevenció.</p>				

LE2 – Obj.2 - Ac.2. Suport des del Consell Comarcal d'Osona als ajuntaments de la comarca per a realitzar campanyes de prevenció i informació adaptades als contextos territorials.

Contingut	Especial suport i assessorament des del CCO als petits municipis que no tenen recursos específics d'igualtat perquè puguin dur a terme campanyes adaptades a la situació del municipi per tal de prevenir de forma eficaç les violències masclistes i fer difusió dels recursos disponibles a nivell comarcal. A la Diagnosi es posa de manifest la diversitat territorial de la comarca i com poden ser de diferents les experiències de violències i recuperació de noies i dones que viuen en petits municipis respecte les de grans nuclis urbans.				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de consultes/assessorament adreçades als ajuntaments petits sense recursos propis d'igualtat sobre possibles campanyes de prevenció i informació.</p> <p>Nombre de campanyes de prevenció i informació realitzades per ajuntaments petits sense recurs propis d'igualtat amb el suport tècnic del VicDones-SIAD Osona.</p>				

LE2 – Obj.2 - Ac.3. Atenció especial a les campanyes de prevenció i informació adreçades específicament als i les joves.					
Contingut	Realització de campanyes específicament adreçades a la població més jove i a través d'un llenguatge directe i proper. Les violències masclistes són transversals a totes les edats i, malgrat els progressos en matèria d'igualtat de gènere, els i les joves reproduïxen encara avui en dia patrons de conducta violents en les relacions de parella.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
			▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Joventut.				
Proposta d'indicadors	Nombre de campanyes de prevenció i informació adreçades específicament a la població jove.				

LE2 – Obj.2 - Ac.4. Informació sistemàtica sobre els recursos contra les violències masclistes disponibles a nivell comarcal en serveis d'atenció a persones nouvingudes.					
Contingut	Incorporació de forma sistemàtica d'informació sobre els recursos sobre violències masclistes disponibles a diversos espais com: sessions i materials d'acollida, cursos de català, etc. Les violències masclistes són transversals i afecten a totes les dones, més enllà del seu origen. No obstant, es detecta la necessitat d'una atenció específica per facilitar la informació i l'accés als recursos disponibles cap a les persones immigrades, especialment nouvingudes i/o que no tenen suficient coneixement dels serveis disponibles a l'entorn.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
	▶	▶	▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Acollida i integració. Normalització Lingüística.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de díptics informatius sobre els serveis d'atenció a situacions de violències masclistes distribuïts en cursos de català.</p> <p>Nombre de díptics informatius sobre els serveis d'atenció a situacions de violències masclistes distribuïts en sessions d'acollida.</p>				

LE3. Promoure un treball conjunt amb la comunitat educativa de la comarca per desenvolupar formacions i actuacions de sensibilització en gènere des d'una perspectiva coeducativa.

LE3-Obj.1 Continuar i reforçar el treball de formació, sensibilització i prevenció en gènere en tots els nivells educatius (infantil, primària i secundària) i per tota la comunitat educativa.

133

LE3 – Obj.1 - Ac.1. Consolidació i ampliació de l'oferta de tallers a l'alumnat dels diversos instituts de la comarca a través del catàleg educatiu, reforçant la perspectiva LGTB.					
Contingut	Continuïtat del treball de sensibilització als instituts de secundària de la comarca que ja es realitza a través del catàleg educatiu. El repte a llarg termini és que tots els i les adolescents de la comarca en algun moment del currículum de secundària tractin el tema de les relacions de gènere i la prevenció de les violències masclistes. Es considera també important treballar encara més per a la prevenció de la LGTBfòbia i la qüestió de les masculinitats i feminitats no hegemòniques.				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'IES que participen en els tallers de sensibilització de gènere i de prevenció de les violències masclistes.</p> <p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Grau de satisfacció dels nois i noies participants a les formacions.</p> <p>Nombre de municipis en què es realitzen els tallers.</p>				

LE3 – Obj.1 - Ac.2. Promoció de l'assessorament tècnic i la capacitació en gènere al professorat, adaptada a les necessitats de cada centre i que incorpori la perspectiva de gènere i LGTB de forma integral.					
Contingut	<p>Reforç de l'assessorament tècnic i la capacitació al professorat de tots els nivells educatius (infantil, primària i secundària) per a la inclusió transversal de la perspectiva de gènere i LGTB en l'acció educativa, així com, millorar en l'abordatge de situacions específiques com violències masclistes, bullying homofòbic, etc.</p> <p>Acompanyament en l'elaboració i desenvolupament d'un projecte educatiu de centre centrat en la coeducació.</p>				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
			▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'assessoraments tècnics realitzats a professorat d'escola infantil, primària i secundària.</p> <p>Nombre de professorat participant, desglossat per sexe.</p> <p>Grau de satisfacció de les intervencions.</p> <p>Nombre de municipis en què es realitzen assessoraments.</p>				

LE3 – Obj.1 - Ac.3. Tallers de sensibilització i formació adreçats a famílies per a treballar els rols i estereotips de gènere en col·laboració amb les AMPAs.					
Contingut	<p>Oferir tallers en igualtat de gènere a famílies de nens i nenes i nois i noies dels diversos nivells educatius, amb la col·laboració de les AMPAs. Alguns dels temes a treballar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paternitat/maternitat des d'una perspectiva de gènere; - Socialització de gènere i rol de les famílies; - Promoció de la coresponsabilitat; - Visió transversal i inclusiva de la perspectiva LGTB i intercultural. 				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
				▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				

Proposta d'indicadors	<p>Nombre de centres educatius que participen en els tallers de sensibilització al gènere i de prevenció de les violències masclistes.</p> <p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p> <p>Nombre de municipis en què es realitzen els tallers.</p>
-----------------------	--

LE3 – Obj.1 - Ac.4. Èmfasi en el treball amb nens i nenes des de la primera infància, amb una prova pilot d'intervenció coeducativa en les escoles bressols i primàries.

Contingut	Treball des d'una perspectiva coeducativa amb nens i nenes en l'etapa de l'educació infantil, a partir d'una prova pilot i amb l'objectiu que tingui continuïtat. La socialització i assimilació de rols i estereotips de gènere comença des de la primera infància i és per això que és clau treballar des d'una perspectiva de gènere en aquestes edats.				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'escoles bressols i primàries que participen als tallers.</p> <p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Grau satisfacció de la comunitat educativa (nens i nenes, famílies i educadors/res).</p>				

LE3-Obj.2 Incloure la perspectiva de gènere en el conjunts d'espais educatius no formals de la comarca d'Osona.

LE3 – Obj.2 - Ac.1. Reforç de les actuacions de sensibilització i formació en gènere adreçades a persones adultes i joves en l'àmbit de l'educació no formal de la comarca.					
Contingut	Reforç i ampliació del treball de formació i sensibilització en gènere a l'àmbit educatiu no formal com escoles d'adults, casals de joves, esplais, agrupaments escoltes, cursos de català, etc. Es considera també important treballar encara més per a la prevenció de la LGTBfòbia i la qüestió de les masculinitats i feminitats no hegemòniques.				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Nombre d'espais de lleure en què es realitzen accions de prevenció.</p> <p>Nombre d'espais de formació de persones adultes en què es realitzen accions de prevenció.</p> <p>Nombre de participants per sexe i edat.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p>				

LE3 – Obj.2 - Ac.2. Promoció de l'assessorament tècnic i la capacitat en gènere als equips educatius de l'àmbit de l'educació no formal de la comarca, adaptada a les necessitats de cada espai i que incorporin la perspectiva de gènere i LGTB de forma integral.

Contingut	Suport al professorat i als monitors/res dels diversos àmbits de l'educació no formal per a la inclusió transversal de la perspectiva de gènere i LGTB en l'acció educativa, així com, millorar en l'abordatge a situacions específiques com violències masclistes, bullying homofòbic, etc.				
Calendari	2016	2017 ▶	2018	2019 ▶	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Educació i formació. Joventut.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'assessoraments tècnics realitzats.</p> <p>Nombre de persones d'equips educatius participants, desglossat per sexe.</p> <p>Grau de satisfacció de les intervencions per part de les persones participants.</p> <p>Nombre de municipis en què es realitzen assessoraments.</p>				

LE4. Promoure la coresponsabilitat i la conciliació i a la vegada contribuir a eradicar les desigualtats de gènere al mercat laboral

LE4-Obj.1 Visibilitzar i sensibilitzar el conjunt d'agents socials sobre les desigualtats de gènere al mercat laboral, la coresponsabilitat i la conciliació.

138

LE4 – Obj.1 - Ac.1. Realització de campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania de la comarca sobre la coresponsabilitat en el treball domèstic i de cura.					
Contingut	<p>Realització d'una campanya a nivell comarcal de sensibilització orientada a la promoció de la coresponsabilitat. Aquesta haurà de fer èmfasi en la importància d'un repartiment equilibrat de les tasques domèstiques i de cura, tant d'infants com de persones dependents.</p> <p>Es tractarà d'una campanya adreçada al conjunt de la ciutadania (amb missatges adaptats segons l'edat) per a fomentar la desnaturalització dels estereotips de gènere relatius a la cura i promoure que els homes s'involucrin en major mesura en aquestes tasques.</p>				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Realització d'una campanya de sensibilització sobre la qüestió de la coresponsabilitat.</p> <p>Nombre d'ajuntaments que s'hi adhereixen.</p> <p>Nombre de notícies o altres continguts (entrevistes, articles, etc.) relacionats amb la campanya que apareixen en els mitjans de comunicació de la comarca.</p>				

LE4 – Obj.1 - Ac.2. Anàlisi permanent de la realitat laboral de les dones i les desigualtats de gènere al mercat laboral de la comarca d'Osona.					
Contingut	Sistematització d'indicadors i fonts d'informació sobre el mercat laboral des d'una perspectiva de gènere per tal de conèixer les desigualtats de gènere en aquest àmbit (taxa d'atur, contractació, població activa, etc.) i planificar accions amb perspectiva de gènere. Reforçar la col·laboració amb l'Observatori Socioeconòmic d'Osona per recollir i sistematitzar les dades.				
Calendari	2016	2017 ▶	2018	2019 ▶	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica.				
Proposta d'indicadors	Existència d'una bateria d'indicadors sobre desigualtats de gènere i mercat laboral actualitzada cada dos anys.				

LE4 – Obj.1 - Ac.3. Incorporació de la perspectiva de gènere en les formacions ocupacionals i els projectes d'inserció sociolaboral a nivell comarcal.					
Contingut	Incorporació de càpsules formatives sobre igualtat de gènere en les formacions ocupacionals desenvolupades des del CCO i promoció de la paritat en la participació de dones/homes (noies/nois) en les formacions i els programes d'inserció sociolaboral (per exemple, Joves per la Ocupació).				
Calendari	2016	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica. Joventut. Cultura i Formació permanent.				
Proposta d'indicadors	Augment de la presència de noies/dones en formacions sobre ocupacions tradicionalment masculinitzades i viceversa. Grau de satisfacció de les persones assistents. Nombre de programes formatius que incorporen càpsules d'igualtat de gènere.				

LE4-Obj.2 Impulsar la col·laboració amb el teixit empresarial de la comarca per promoure la igualtat de gènere.

LE4 – Obj.2 - Ac.1. Realització de campanyes de sensibilització sobre igualtat de gènere per a les empreses de la comarca, destacant la necessitat d'un rol actiu del teixit empresarial en la promoció de la igualtat.

140

Contingut	Realització d'una campanya a nivell comarcal de sensibilització a les empreses per visibilitzar les desigualtats existents i les possibles mesures per a promoure la igualtat. Promoció de l'adopció de plans d'igualtat interns, de protocols de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual, per raó de sexe i/o per raó d'orientació sexual, promoció de la contractació femenina, etc.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶		▶	
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica.				
Proposta d'indicadors	<p>Realització d'una jornada bianual sobre igualtat de gènere pel teixit empresarial.</p> <p>Nombre empreses contactades (correus, telèfon, etc.) per assessorament sobre plans d'igualtat internes.</p> <p>Nombre empreses que adopten plans d'igualtat interns.</p> <p>Nombre empreses que adopten protocols contra l'assetjament sexual, per raó de sexe i/o per raó d'orientació sexual.</p>				

LE4 – Obj.2 - Ac.2. Accions de formació en igualtat de gènere, coresponsabilitat i conciliació adreçades al personal responsable de gestionar equips i personal de RRHH de les empreses de la comarca.

Contingut	<p>Realització de cursos per contribuir a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer les desigualtats de gènere existents a les empreses (segregació vertical i horitzontal, rols i estereotips, etc.). - Facilitar eines per promoure la coresponsabilitat, la conciliació i una gestió del personal amb perspectiva de gènere. <p>És important realitzar cursos en què participin el major número d'empreses de la comarca i que incloguin els diversos contextos territorials.</p>
-----------	---

Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
				▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'empreses que participen en les formacions en igualtat de gènere cap al teixit empresarial.</p> <p>Nombre de participants per sexe i càrrec a l'empresa.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p> <p>Municipis on s'ubiquen les empreses que reben les formacions.</p> <p>Implicació de la cambra de comerç.</p>				

LE4 – Obj.2 - Ac.3. Identificació i recull de bones pràctiques en igualtat de gènere a les empreses de la comarca.					
Contingut	Recull de les actuacions que es duen a terme per part de les empreses de la comarca en la promoció de la igualtat de gènere (conciliació, plans igualtat, protocols assetjament, etc.). Elaboració d'un recull de bones pràctiques a la comarca, que s'actualitzi anualment i que es difongui al teixit associatiu i a la ciutadania.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
				▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Promoció econòmica. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Existència d'un recull de bones pràctiques d'empreses de la comarca.</p> <p>Nombre de notícies sobre bones pràctiques empresarials que apareixen a les xarxes socials del CCO o als mitjans de comunicació de la comarca.</p>				

LE5. Reconèixer el lideratge i la participació política, social i cultural de les dones

LE5-Obj.1 Promoure la visibilitat, coneixement mutu i coordinació entre les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.

LE5 – Obj.1 - Ac.1. Identificació, reconeixement i visibilització de les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.					
Contingut	Continuïtat en la tasca, iniciada el 2013 i reforçada durant la Diagnosi d'aquest PCIGO (capítol 5), de recollir informació sobre les entitats i grups actius a la comarca. Això és pot realitzar a través d'un qüestionari a les entitats i grups que permeti actualitzar la informació. A més, es tracta d'una oportunitat per entrar en contacte amb les diverses realitats i establir canals de comunicació i d'intercanvi d'informació.				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de qüestionaris enviats a les diverses entitats/grups del territori.</p> <p>Nombre de qüestionaris omplerts i rebuts.</p> <p>Actualització anual del llistat d'entitats de la comarca.</p>				

LE5 – Obj.1 - Ac.2. Creació d'un espai de trobada comú a nivell comarcal per a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.

Contingut	<p>Creació d'un espai de trobada trimestral impulsat pel VicDones-SIAD Osona que parteixi de les necessitats de les pròpies entitats i grups degut a que a la Diagnosi es detecta la manca de coneixement mutu entre entitats i grups de la comarca i la voluntat de crear espais comuns per tal de poder pensar i engegar accions conjuntes de promoció de la igualtat de gènere. Aquest espai ha de complir els objectiu de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ser un espai per visibilitzar les iniciatives presents al territori, tant per part de les entitats com per part del CCO i dels ajuntaments. - Ser un espai per poder conèixer les polítiques d'igualtat del territori. - Ser un espai d'intercanvi i de coneixement mutu, sobre la realitat de la comarca des d'una perspectiva de gènere. - Ser un espai per pensar i concretar accions conjuntes de promoció de la igualtat de gènere. <p>La forma de funcionament d'aquest espai ha de ser participativa, amb la implicació i capacitat de decisió de les entitats que l'integrin.</p>				
Calendari	2016	2017	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre d'entitats/grups que s'adhereixen a l'espai.</p> <p>Assistència a les trobades.</p> <p>Actes de reunions.</p> <p>Nivell de satisfacció amb el funcionament per part de les entitats i grups que hi participen.</p>				

LE5 – Obj.1 - Ac.3. Foment de la participació de les entitats i la ciutadania en relació a la igualtat de gènere a través de les xarxes socials.					
Contingut	Consolidació i reforç de l'ús de les xarxes socials com a espai de difusió de les polítiques d'igualtat de gènere a nivell comarcal, així com d'intercanvi, coneixement i visibilitat de les iniciatives al territori.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	Increment del nombre d'usuaris/àries i seguidors/es de les xarxes socials pròpies dels serveis d'igualtat de la comarca. Increment del nombre d'entitats i grups que són usuàries/seguidores de les xarxes socials pròpies dels serveis d'igualtat de la comarca.				

LE5-Obj.2 Foment i suport a l'associacionisme i la cultura com elements d'empoderament de les dones de la comarca.

LE5 – Obj.2 - Ac.1. Sensibilització i formació en gènere adreçada al teixit associatiu de la comarca, amb especial atenció a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere.					
Contingut	Impuls d'accions de sensibilització i formació en gènere adreçades al teixit associatiu de la comarca, tal com es va manifestar a la Diagnosi. Es tracten de sessions de formació que facilitin un marc conceptual comú i eines per a incorporar la perspectiva de gènere en els objectius i actuacions de les entitats/grups/associació. Es considera també important treballar encara més per a la prevenció de la LGTBfòbia i la qüestió de les masculinitats i feminitats no hegemòniques. A més, aquests espais formatius poden ser l'oportunitat per transmetre el coneixement sobre el fenomen de les violències masclistes i sobre el Protocol Comarcal i el funcionament del Circuit Comarcal d'Actuació.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020

Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.			
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de participants per sexe, edat i entitats/grup/associació.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p> <p>Grau de cobertura territorial (nombre de municipis de procedència de les entitats/grup/associació participants).</p>			

LE5 – Obj.2 - Ac.2. Reforç del suport i assessorament a nivell comarcal a les entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.					
Contingut	Consolidació del treball, que ja es realitza des del VicDones-SIAD Osona, pel que fa al suport i assessorament a les entitats, tal com es va manifestar a la Diagnosi. Cal seguir informant sobre les subvencions existents i donant suport a les activitats que plantegin, així com procurar arribar a la major cobertura territorial possible.				
Calendari	2016 ▶	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre consultes/assessoraments facilitades a entitats, grups, col·lectius de dones i feministes, i/o que treballin per promoure la igualtat de gènere a la comarca.</p> <p>Grau de cobertura territorial (nombre de municipis de procedència de les entitats/grup/associació participants).</p>				

LE5 – Obj.2 - Ac.3. Difusió de les aportacions de les dones en la cultura de la comarca i suport a la seva participació en la vida cultural i artística.

Contingut	Continuïtat a l'organització d'exposicions i concursos artístics en què participin noies/dones i/o que tinguin com a temàtica la promoció de la igualtat de gènere. Pot ser interessant treballar amb un ampli ventall de disciplines artístiques (literatura, música, arts plàstiques, poesies, etc.) i involucrar persones de diverses edats i procedències.				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶		▶	
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Cultura i Formació permanent. Joventut.				
Proposta d'indicadors	Nombre d'exposicions realitzades. Nombre de participants per sexe i edat.				

LE6. Promoure la qualitat de vida de les dones a partir de l'esport i d'una perspectiva de salut integral

LE6-Obj.1 Introduir la perspectiva de gènere en les activitats esportives i promoure l'esport femení.

147

LE6 – Obj.1 - Ac.1. Promoció de l'increment del nombre de noies/dones implicades en la pràctica esportiva.					
Contingut	<p>Suport als equips esportius locals de noies i dones per tal de potenciar-los a i alhora poder garantir la continuïtat de les dones adultes i noies que hi participen.</p> <p>Des del CCO es poden concretar accions com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Donar visibilitat als equips femenins i a les dones en els esports en general, a través de xerrades, articles als mitjans de comunicació i a les xarxes socials, etc. - Accions de motivació per a les noies joves, mostrant els beneficis individuals i col·lectius i procurant que no abandonin la pràctica de l'esport. 				
Calendari	2016	2017	2018	2019	2020
		▶	▶	▶	▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Esports.				
Proposta d'indicadors	Increment del nombre de noies i dones que practiquen esport durant els cinc anys de vigència del PCIGO.				

LE6 – Obj.1 - Ac.2. Suport tècnic a les entitats esportives perquè duguin a terme accions de suport i acompanyament a les nenes i noies que participen en esports masculinitzats, en el marc de promoure l'esport inclusiu.

Contingut	<p>Suport tècnic, en forma d'informació i assessorament a aquelles entitats esportives de la comarca que promouen esports tradicionalment masculinitzats i en què la presència de nenes i noies és minoritària. El suport tècnic es pot concretar de diverses maneres:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dur a terme accions de formació i/o sensibilització adreçades a les entitats sobre els criteris d'actuació que han d'aplicar per tal d'assegurar que les nenes i noies no abandonin la pràctica de l'esport. - Donar assessorament i acompanyament a aquelles entitats que així ho sol·licitin. 				
Calendari	2016	2017	2018	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Esports.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de formacions realitzades.</p> <p>Nombre de participants per sexe, edat i entitats/grup/associació.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p> <p>Nombre d'accions de suport i assessorament realitzades.</p> <p>Grau de cobertura territorial (nombre de municipis de procedència de les entitats/grup/associació participants).</p>				

LE6-Obj.2 Sensibilitzar la ciutadania en la promoció de la salut integral amb perspectiva de gènere.

LE6 – Obj.2 - Ac.1. Consolidació de les accions divulgatives i de sensibilització adreçades a la ciutadania sobre la salut de les dones, així com reforç de la col·laboració a nivell comarcal.					
Contingut	<p>Continuïtat de la promoció d'espais de reflexió (xerrades, tallers, caminades, etc.) sobre la salut de les dones des d'una perspectiva integral, sobretot en motiu del 28 de maig, Dia Internacional d'acció per la salut de les dones.</p> <p>Assessorament tècnic als municipis més petits i sense recursos d'igualtat propis perquè puguin posar en marxa accions amb el suport del CCO.</p>				
Calendari	2016	2017 ▶	2018 ▶	2019 ▶	2020 ▶
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Agents de salut del territori. Ajuntaments de la comarca.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre i tipologia d'accions realitzades.</p> <p>Nombre de consultes/assessorament als municipis petits sense recurs propis d'igualtat sobre accions divulgatives (xerrades, tallers, caminades, etc.).</p> <p>Nombre d'accions divulgatives realitzades pels municipis petits sense recurs propis d'igualtat amb el suport tècnic del VicDones-SIAD Osona.</p>				

LE6 – Obj.2 - Ac.2 Formació i sensibilització en salut i gènere a personal professional tan en l'àmbit assistencial com preventiu.

Contingut	Promoció d'espais de formació i sensibilització adreçats a professionals (tant de la salut, com de l'atenció a les persones), que tractin la salut des d'una perspectiva de gènere i integral, especialment, les diferències entre dones i homes pel que fa a les malalties que pateixen, els motius de les consultes, els factors de risc, els hàbits, les drogodependències, etc. Posar una especial atenció a les causes estructurals de les desigualtats en els repartiments dels treballs, l'accés als recursos, etc.				
Calendari	2016	2017	2018	2019 ▶	2020
Responsables	Àrea bàsica de Serveis Socials/VicDones-SIAD Osona. Agents de salut del territori.				
Proposta d'indicadors	<p>Nombre de formacions realitzades.</p> <p>Nombre de participants per sexe, edat i professió.</p> <p>Grau de satisfacció de les persones participants.</p> <p>Nombre d'accions de suport i assessorament realitzades.</p> <p>Grau de cobertura territorial (nombre de municipis de procedència de les entitats/grup/associació participants).</p>				

8. GLOSSARI

S'aporta en aquest apartat un recull de definicions de termes relacionats amb les polítiques d'equitat de gènere. Els termes que segueixen a continuació s'han extret de la **Guia per al disseny i la implantació d'un pla d'igualtat d'oportunitats als Ajuntaments (2007)**, **Guia de coeducació per als centres educatius: pautes de reflexió i recursos per a l'elaboració d'un projecte de centre (2008)** i **Recull de Termes "Dones i treball" (2008)** elaborades les dues primeres per l'Institut Català de les Dones i la darrera pel Departament de Treball, ambdós organismes de la Generalitat de Catalunya.

151

Accions positives. Mesures destinades a assolir l'efectiva igualtat d'oportunitats de dones i homes atorgant avantatges concrets destinades a facilitar l'exercici d'activitats professionals o a evitar o compensar desavantatges en les seves carreres professionals, eliminant els obstacles que puguin impedir o dificultar a les dones el seu desenvolupament professional. Són accions destinades a eliminar estereotips de gènere, la segregació vertical i horitzontal i a conciliar la vida personal i professional.

Agent per a la igualtat. Persona que professionalment té per objectiu l'anàlisi, la intervenció i l'avaluació de la realitat en relació amb la igualtat d'oportunitats. Les seves funcions són les de disseny, de desenvolupament i d'avaluació de les accions que l'organisme impulsa, mitjançant la realització d'accions d'investigació, formació, assessorament, sensibilització, transversalització i actuació.

Assetjament sexual. És la conducta verbal o física de caire sexual o altres comportaments fonamentats en el sexe, que vulneren la dignitat de la dona i de l'home a la feina, i que són considerades ofensives i no desitjades per la víctima.

Avaluació de l'impacte segons el gènere. Anàlisi de les propostes per saber si afectaran les dones d'una forma diferent que els homes, per adaptar-les, evitar els efectes discriminatoris i fomentar la igualtat d'oportunitats de dones i homes.

Conciliació de la vida personal, familiar i laboral. Fer compatibles aquests àmbits d'una persona, perquè disposi de temps i oportunitats per desenvolupar-se en les diferents facetes de la vida.

Discriminació directa. Situació en què una persona hagi estat o pugui ser tractada de manera menys favorable que una altra en situació comparable per raó de sexe.

Discriminació indirecta. Situació en què una disposició, un criteri o una pràctica aparentment neutres situa persones d'un sexe determinat en desavantatge particular respecte a persones de l'altre sexe, a menys que aquesta disposició, aquest criteri o aquesta pràctica pugui justificar-se objectivament amb una finalitat legítima i que els mitjans per assolir aquesta finalitat siguin adequats i necessaris.

Discriminació per raó de sexe. Es produeix quan una persona és tractada de forma diferent per la seva pertinença a un determinat sexe i no sobre la base de la seva aptitud, competència o capacitat individual. És tota distinció, exclusió, restricció o preferència per raó de sexe que tingui per objectiu o per resultat limitar o anul·lar el reconeixement, el gaudi o l'exercici per a la dona de les llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural i civil o en qualsevol altra esfera.

Equitat de gènere. Imparcialitat de tracte sobre la base del gènere, que pot significar tant una igualtat de tracte com un tractament que, sent diferent, es pot considerar equivalent en termes de drets, beneficis, obligacions i oportunitats.

Estereotip de gènere. És un conjunt d'actituds, de clixés, de concepcions, d'opinions o d'imatges convencionals, simplificades, generalitzades i moltes vegades equivocades, que adjudiquen característiques, capacitats i comportaments a les dones i als homes. Són simplistes i uniformitzen les persones.

Gènere. Construcció cultural i social que defineix les diferents característiques emocionals, afectives, intel·lectuals i els comportaments que cada societat assigna com a propis i naturals a dones i a homes. El gènere s'aprèn i pot ser educat, canviat i manipulat.

Igualtat de gènere. Concepte que defensa que tots els éssers humans són lliures de desenvolupar les seves habilitats personals i prendre decisions sense limitacions per raons de gènere, i que els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

Igualtat d'oportunitats entre dones i homes. Absència d'obstacles o barreres per raó de sexe en la participació econòmica, política, cultural i social.

Igualtat de tracte entre dones i homes. Absència de tota discriminació per raó de sexe, tant directa com indirecta.

Transversalització de gènere (mainstreaming). És una estratègia a llarg termini que consisteix en la integració sistemàtica de la igualtat d'oportunitats de dones i s homes en l'organització i en la seva cultura, en els programes, en les polítiques i en les pràctiques a tots els nivells. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i les actuacions per tenir en compte les necessitats i els interessos tant dels homes com de les dones.

Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes. conjunt d'estratègies destinades assolir la igualtat real entre dones i homes, eliminant els estereotips, les actituds i els obstacles en qualsevol àmbit.

Sexe. Atribut innat de les persones determinat per la naturalesa que estableix diferències físiques, biològiques i anatòmiques entre dones i homes. El sexe classifica les persones pel seu potencial en la reproducció sexual.

Segregació horitzontal. Concentració en determinades ocupacions, que en el cas de les dones generalment es caracteritzen perquè el valor associat i la remuneració són menors.

Segregació vertical. Concentració en determinats llocs de treball, que en el cas de les dones generalment es caracteritzen pel fet de ser els de responsabilitat més baixa i tenir una remuneració menor.

Sexisme en el llenguatge. Quan s'utilitza el masculí com a genèric, quan es parla en femení sols per referir-se a determinades professions o categories professionals.

Sostre de vidre. Fa referència a les barreres invisibles que dificulten o impedeixen a les dones l'accés al poder, als nivells de decisió o als nivells més alts de responsabilitat, de manera que queden estancades les seves carreres professionals o polítiques en les categories o els nivells organitzatius més baixos.

Violències masclistes. violències que s'exerceixen contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

9. ÍNDEX DE FIGURES, TAULES I GRÀFICS

9.1 Figures

Figura 1. Fases de l'elaboració del Pla d'Igualtat de Gènere d'Osona (2016-2020).

Figura 2. Obtenció d'informació en la fase de tast.

Figura 3. Grups de participació en la fase de diagnosi.

Figura 4. Densitat de població per municipis. Osona. Any 2015.

Figura 5. Organigrama del Consell Comarcal de Vic (actualitzat el setembre 2015).

9.2 Taules

Taula 1. Entrevistes realitzades en la fase de diagnosi.

Taula 2. Participants al grup de discussió de personal tècnic i polític. Fase diagnosi.

Taula 3. Participants al grup de discussió de ciutadania i associacions de dones. Fase diagnosi.

Taula 4. Participants al grup de discussió de personal tècnic i polític. Fase pla d'acció.

Taula 5. Participants al grup de discussió de ciutadania i associacions de dones.. Fase pla d'acció.

Taula 6. Evolució de la població. Període 2011-2015.

Taula 7. Taxa bruta de natalitat d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

Taula 8. Taxa bruta de mortalitat d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

Taula 9. Taxa de saldo migratori d'Osona i Catalunya. Període 2012-2014.

Taula 10. Saldo migratori absolut desglossat per sexe a Osona. Període 2010-2014.

Taula 11. Països d'origen de la població estrangera per sexe. Osona. Any 2015.

Taula 12. Evolució del pressupost per a la Igualtat de Gènere del Consell Comarca d'Osona. Període 2013-2015.

Taula 13. Persones ateses pel VicDones-SIAD Osona. Període 2012-2014.

Taula 14. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons procedència dins la comarca. Període 2012-2014.

Taula 15. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona per edat. Període 2012-2014.

Taula 16. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons nacionalitat. Període 2012-2014.

Taula 17. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons nivell d'estudis. Període 2012-2014.

Taula 18. Dones ateses pel VicDones-SIAD Osona segons estat civil (2012-2014).

Taula 19. Canals d'entrada de les dones ateses pel VicDones-SIAD Osona. Període 2012-2014.

Taula 20. Nombre de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona que han presentat denúncia per edat. Any 2014.

Taula 21. Nombre de dones ateses pel VicDones-SIAD Osona amb una ordre d'allunyament per edat. Any 2014.

Taula 22. Nombre de matriculats/des als diferents nivells educatius segregats per sexe. Curs 2013-2014

Taula 23. Distribució del tipus de part desglossat per edats. Catalunya. Any 2013.

Taula 24. Situació professional de les persones ocupades. Osona i Catalunya. Any 2011.

Taula 25. Població de 15 anys i més en situació de dependència i estimació del nombre de casos, per grup d'edat i sexe. Catalunya. Any 2014.

Taula 26. Grups/entitats/associació de dones i/o per la igualtat a Osona.

155

9.3 Gràfics

Gràfic 10. Tipologia de municipis per quantitat d'habitants. Percentatges. Osona. Any 2015.

Gràfic 11. Població total desglossada per sexe. Percentatges. Comparació Osona-Catalunya. Any 2015.

Gràfic 12. Evolució de la població d'Osona. Període 2011-2015.

Gràfic 13. Evolució de la població de Catalunya. Període 2011-2015.

Gràfic 14. Migracions externes en nombres absoluts. Osona. Període 2005-2014.

Gràfic 15. Evolució de les migracions externes. Nombres absoluts. Catalunya. Període 2005-2014.

Gràfic 7. Edat mitjana de maternitat. Comarques centrals i Catalunya. Període 2010-2014.

Gràfic 8. Població desglossada per edat. Percentatges. Comparació Osona i Catalunya. Any 2014.

Gràfic 9. Població desglossada per edat i sexe. Percentatges. Osona. Any 2014

Gràfic 10. Índex d'envelliment. Osona. Any 2015.

Gràfic 16. Població estrangera desglossada per sexe. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2015.

Gràfic 12. Població estrangera desglossada per sexe i edat. Osona. Any 2015.

Gràfic 13. Població estrangera per nacionalitat. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2015.

Gràfic 14. Població estrangera desglossada per nacionalitat i sexe. Osona. Any 2015.

Gràfic 15. Estructura de les llars per tipus de nucli. Percentatges. Osona i Catalunya. Any 2011.

Gràfic 16. Número de denúncies per VM a l'àmbit de la parella, per any. Osona. Període 2011-2015.

Gràfic 17. Número de denúncies per VM a l'àmbit de la parella, per any. Comparació Osona, Regió Policial Central i Catalunya. Període 2011-2015.

Gràfic 18. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit de la parella, per any. Osona. Període 2011-2015.

Gràfic 19. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit de la parella, per any. Comparació Osona, Regió Policial Central i Catalunya. Període 2011-2015.

Gràfic 20. Número de denúncies per VM a l'àmbit comunitari, per any, a Osona. Període 2011-2015.

Gràfic 21. Número de dones ateses pels cossos policials per VM a l'àmbit comunitari, per any. Osona. Període 2011-2015.

Gràfic 22. Alumnat d'Educació primària per sexe. Percentatges. Osona i Catalunya. Curs 2013/14.

Gràfic 23. Distribució de l'alumnat segons el tipus d'educació secundària. Percentatges. Osona. Curs 2013/14.

Gràfic 24. Educació secundària desglossada per sexe. Percentatges. Osona. Curs 2013/14.

Gràfic 25. Educació Universitària en curs desglossada per sexe. Percentatges. Osona. Any 2011.

Gràfic 26. Població de 16 anys i més segons nivell d'instrucció. Percentatges. Catalunya i Osona. Any 2011.

Gràfic 27. Població de 16 anys i més segons nivell d'instrucció per sexe. Percentatges. Osona. Any 2011.

Gràfic 17. Nivell d'instrucció. Osona. Anys 2011 i 2015.

Gràfic 29. Evolució de la interrupció voluntària de l'embaràs. Nombres absoluts. Osona. Període 2010-2014.

Gràfic 30. Interrupcions voluntàries de l'embaràs desglossades per grups d'edat. Catalunya. Any 2014.

Gràfic 31. Mamografia periòdica (50-69 anys). Percentatges. Catalunya. Període 1994-2014.

Gràfic 182. Citologies periòdiques (25-64 anys). Percentatges. Catalunya. Període 1994-2014.

Gràfic 33. Empreses per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

Gràfic 34. Assalariats/des per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

Gràfic 35. Autònoms/es per sector d'activitat. Percentatges. Osona - Catalunya. III Trimestre 2015.

Gràfic 36. Taxa d'atur registrat per sexe i edat. Percentatges. Osona - Catalunya. Gener 2016.

Gràfic 37. Taxa d'atur registrat per sexe i edat. Osona - Catalunya. Gener 2016.

Gràfic 38. Tipus de pensió contributiva per sexe. Osona i Catalunya. Any 2014.

Gràfic 39. Quantia prestació contributiva per tipus de pensió i sexe. Osona i Catalunya. Any 2014.

10. ANNEXOS

10.1 Annex 1

DOCUMENTACIÓ ANALITZADA

DOCUMENTS RELATIUS A L'ESTRUCTURA DEL CONSELL COMARCAL D'OSONA

- Estructura Organitzativa dels Serveis Social a Osona(2013).
- Organigrama polític del Consell Comarcal d'Osona (2015).
- Organigrama tècnic del Consell Comarcal d'Osona(2015).
- Presentació del Consorci d'Osona de Serveis Socials (2015).

DOCUMENTS RELATIUS A LA CONSELLERIA D'IGUALTAT

- Full de sol·licitud i normativa dels tallers i activitats formatives que ofereix VicDones-SIAD Osona i d'altres entitats elaborat pel Consell Comarcal d'Osona.
- Guia del catàleg de tallers amb perspectiva de gènere de Vic-Dones i SIAD Osona 2015-2016, elaborat pel Consell Comarcal d'Osona.
- Informe de la primera fase del Pla Comarcal per a la igualtat per raó de d'orientació sexual i identitat de gènere impulsat des del Consell Comarcal d'Osona (2015).
- Línies de treball per desenvolupar el Pla d'Igualtat d'oportunitats entre homes i dones de la Mancomunitat de la Plana (2009).
- Mapa general de la situació de les dones a la Comarca d'Osona elaborat per el Consell Comarcal d'Osona (2010).
- Memòries dels serveis de VicDona i el SIAD Osona anys 2012, 2013 i 2014.
- Pla d'Igualtat entre homes i dones de Torelló 2014-2016, elaborat per l'Ajuntament de Torelló.
- Pla d'Igualtat per a la Ciutadania de Manlleu 2012-2016 elaborat per l'Ajuntament de Manlleu.
- Pla de polítiques per a DonesVic, elaborat per l'Ajuntament de Vic (2012).
- Pressupost del Consell Comarcal d'Osona per a la Conselleria d'Igualtat anys 2013, 2014 i 2015.
- Protocol Comarcal per a la intervenció de la violència masclista en l'àmbit de la parella elaborat pel Consell Comarcal d'Osona (2015).

- Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a les comarques de la Catalunya Central (Anoia, Bages, Berguedà i Osona) elaborat per l'Institut Català de les Dones (2014).

DOCUMENTS RELATIUS A LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES A LA COMARCA D'OSONA

159

- Buidatge de la trobada d'entitats VicDones-SIAD Osona.
- Llistat d'entitats de dones de Vic i la Comarca d'Osona.
- Reglament d'organització i funcionament del Consell Local de Dones de Vic.
- Qüestionari de la trobada d'entitats (2014) VicDones-SIAD Osona.

DOCUMENTS RELATIUS L'EDUCACIÓ

- Fitxa del projecte "Enxaneta" impulsat pel Consell Comarcal d'Osona, l'Ajuntament de Vic i les escoles d'educació primària participants pels cursos 2015-2016 i 2016-2017.
- Proposta de conveni per a la gestió dels menjadors escolars públics d'Osona elaborat pel Consell Comarcal d'Osona (2014).

DOCUMENTS RELATIUS JUVENTUT

- Pla local de Joventut de Vic 2012-2015 elaborat per l'Ajuntament de Vic.

ALTRES FONTS I REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Agència de Salut Pública de Catalunya (2014). *Indicadors de salut perinatal a Catalunya. Any, 2013. Informe executiu*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Salut. [Consulta: 24 de març, 2016] Disponible en línia a: http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home_canal_salut/professionals/temes_de_salut/salut_maternoinfantil/indicadors/info_executiu_indicadors_perinatal_2013.pdf
- Argent Ballús, T. (coord). (2013). *Projecte Educatiu MILLOREM. Causes de fracàs escolar i propostes de millora*. Associació Educativa i Formativa TBCLASS. [Consulta: 24 de març, 2016]. Disponible a: http://www.fapac.cat/sites/all/files/root/Arrel/P%C3%BAblic/Publicacions/Estudi_Proiecte%20educatiu%20Millorem%20Toni%20Argent.pdf
- Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (2014). *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament. [Consulta: 24 de març, 2016] Disponible en línia a:

[http://csda.gencat.cat/web/.content/home/consell superior d avalua/pdf i altres/static file/Indicadors18.pdf](http://csda.gencat.cat/web/.content/home/consell_superior_d_avalua/pdf_i_altres/static_file/Indicadors18.pdf)

- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (25 de novembre, 2013) "La crisi fa caure les denúncies i les morts per violències masclistes en complicar que les dones puguin allunyar-se de l'agressor". [Consulta: 16 de març, 2016] Disponible en línia a: <http://www.ccma.cat/324/La-cri-si-fa-caure-les-denuncies-i-les-morts-per-violencia-masclista-en-complicar-que-les-dones-puguin-allunyar-se-de-lassetjador/noticia/2228034/#>

- Departament de Salut. Generalitat de Catalunya (2015). *Informe de Salut 2014*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. [Consulta: 24 de març, 2016] Disponible en línia a: [http://salutweb.gencat.cat/web/.content/home/el departament/pla de salut/documentos/arxius/informe de salut 2014.pdf](http://salutweb.gencat.cat/web/.content/home/el_departament/pla_de_salut/documentos/arxius/informe_de_salut_2014.pdf)

- Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya (2010). *Enquesta de violència masclista de Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior. [Consulta: 16 de març, 2016] Disponible en línia a: [http://interior.gencat.cat/web/.content/home/ms_-_programa de seguretat contra la violencia masclista/elements home/banners/documentos/presentacio resultats evmc.pdf](http://interior.gencat.cat/web/.content/home/ms_-_programa_de_seguretat_contra_la_violencia_masclista/elements_home/banners/documentos/presentacio_resultats_evmc.pdf)

- Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya (2015). *Dades sobre violència masclista a Osona (2011-2015)*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Direcció General d'Administració de Seguretat. Dades no publicades.

- Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya (2015). *Dades sobre violència masclista*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior [Consulta: 16 de març, 2016] Disponible en línia a: [http://victimesviolencia.gencat.cat/web/.content/home/ms_-_pla seguretat i atencio victimes/03 materials i dades sobre violencia masclista i domestica/dades estadistiques sobre violencia masclista i domestica/dades sobre violencia masclista - dones/Any 2015/Dades-VM-2015.pdf](http://victimesviolencia.gencat.cat/web/.content/home/ms_-_pla_seguretat_i_atencio_victimes/03_materials_i_dades_sobre_violencia_masclista_i_domestica/dades_estadistiques_sobre_violencia_masclista_i_domestica/dades_sobre_violencia_masclista_-_dones/Any_2015/Dades-VM-2015.pdf)

- Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. [Consulta: 16 de març, 2016] Disponible en línia a: http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=491383&language=ca_ES

- Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Gobierno de España (2015). *Macroencuesta de la Violencia contra la Mujer 2015. Avance de resultados*. Madrid, Delegación del Gobierno para la violencia de género. [Consulta: 16 de març, 2016] Disponible en línea a: <http://www.msssi.gob.es/gabinetePrensa/notaPrensa/pdf/30.03300315160154508.pdf>

161

- Observatori Català de la Joventut. Observatori del Tercer Sector; QUIT (2006). *La realitat juvenil a l'Osona*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Presidència, Secretaria General de Joventut. [Consulta: 24 de març, 2016] Disponible en línia: <http://www.observatoritercersector.org/pdf/recerques/osona.pdf>

BASES DE DADES I WEBS CONSULTADES

- Catàleg de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona. Disponible en línia a: <http://www.observatorisocioeconomicosona.cat/>

- Institut d'Estadística de Catalunya, IDESCAT. Disponible en línia a: <http://www.idescat.net>

- Web del Consell Esportiu d'Osona: <http://www.ceosona.com/>

- Web de la Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.cat/>

10.2 Annex 2

GUIÓ DE LES ENTREVISTES REALITZADES

GUIÓ DE LES ENTREVISTES REALITZADES AL PERSONAL POLÍTIC

Objectius de les entrevistes:

1. Conèixer quines són les polítiques d'igualtat de Vic.
2. Propostes i reptes pel I Pla d'Igualtat del Consell Comarcal.

TEMA 1: Polítiques d'Igualtat de gènere al Consell Comarcal: relació amb l'àmbit comarcal i transversalitat de gènere.

1. Articulació de les polítiques d'igualtat a nivell municipal i comarcal.
2. Valoració de les polítiques d'igualtat.
3. Estructura i RRHH d'igualtat.
4. Recursos econòmics i finançament.
5. Àmbits/temes que es prioritzen des de igualtat.

6. Accions i programes desenvolupats
7. Transversalitat de gènere al Consell Comarcal.
8. Paper del SIAD Vic-Osona. Procés de col·laboració. Model fusional.
9. El Pla igualtat 2009-2012
10. Vincles amb la ciutadania i amb les entitats.
11. Violència masclista: dades i valoració dels serveis, circuits contra la violència i protocol comarcal.
12. Reptes i dificultats de les polítiques de gènere a nivell municipal i comarcal.

TEMA 2: Propostes i reptes pel I Pla d'Igualtat del Consell

1. Expectatives envers el Pla d'Igualtat.
2. Paper de l'Ajuntament de Vic en el desenvolupament del Pla.
3. Paper de la ciutadania i teixit associatiu.
4. Línies del I Pla d'Igualtat del Consell: prioritització
 - compromís amb la igualtat
 - acció contra la violència masclista
 - drets i qualitat de vida
 - reformulació dels treballs i dels temps
 - reconeixement del lideratge i la participació d'elles dones
5. Rol de la comissió de lideratge.

GUIÓ DE LES ENTREVISTES REALITZADES AL PERSONAL TÈCNIC

Objectius de les entrevistes:

1. Conèixer quines són les polítiques d'igualtat del Consell Comarcal d'Osona i com s'aplica la transversalitat de gènere al Consell
2. Compartir informacions sobre el mapa general de la situació de les dones a la comarca d'Osona/Pla de Dones
3. Compartir informacions sobre el VicDones-SIAD Osona
4. Propostes i reptes pel I Pla d'Igualtat del Consell
5. Recollir les percepcions

TEMA 0:

-Distribució territorial i àmbits d'actuació segons territori.

- Línia estratègica 2 del Pla estratègic

TEMA 1: Mapa General de la situació de les dones a la Comarca d'Osona (2010)

Breu explicació sobre el procés de diagnosi mapa general

1. Impulsors
2. Participants
3. Suport extern.
4. Facilitats i dificultats
5. Temes de major preocupació i prioritaris.

TEMA 2: Polítiques d'Igualtat de gènere al Consell Comarcal i transversalitat de gènere.

1. Valoració de les polítiques d'igualtat a l'agenda política actual.
2. Metodologia de coordinació interdepartamental (comissions) i amb entitats
3. Estructura i RRHH d'igualtat
4. Recursos econòmics
5. Vincles amb la ciutadania.
6. Estratègies comunicatives internes i externes.
7. Reptes i dificultats de les polítiques de gènere al Consell.
8. Transversalitat de gènere al Consell Comarcal.
9. Formació dels i les professionals.
10. Aplicació de la perspectiva de gènere a les diferents àrees.
11. Mecanismes de millora.

TEMA 3: VicDones – SIAD Osona

1. Origen col·laboració/conveni Siad Vic-Siad Osona
2. Estructura i recursos humans del VicDones-SIAD OSONA
3. Recursos econòmics.
4. Metodologia de treball (atenció, prevenció, sensibilització i recuperació)
5. Activitats que ofereix el servei i evolució d'aquestes.
 - a. Atenció directa.
 - b. Grups de dones.

c. Accions de sensibilització.

6. Dades sobre les violències masclistes a la comarca.
7. Estratègies comunitàries: guia de tallers amb perspectiva de gènere, pla de barris
8. Estratègies de coordinació amb els municipis i amb el Departament d' Igualtat del Consell Comarcal d'Osona.
9. Relació amb la ciutadania. Organització de dones.
10. Percepció de les dificultats i potencialitats del servei.

164

TEMA 4: Propostes i reptes pel I Pla d'Igualtat del Consell

1. Expectatives envers el I Pla d'Igualtat
2. Paper del SIAD Comarcal.
3. Paper dels ajuntaments municipals.
4. Paper de la ciutadania i teixit associatiu
5. Línies del I Pla d'Igualtat del Consell: prioritització
 - compromís amb la igualtat
 - acció contra la violència masclista
 - drets i qualitat de vida
 - reformulació dels treballs i dels temps
 - reconeixement del lideratge i la participació d'elles dones
6. Facilitats i dificultats del futur Pla d'Igualtat.
7. Proposta de comissió de seguiment.
8. Col·laboració amb el Pla LGTB

10.3 Annex 3

FITXES UTILITZADES COM A EINA DURANT ELS GRUPS DE PARTICIPACIÓ

FITXA DELS GRUPS DE PARTICIPACIÓ POLÍTIC I TÈCNIC

165

- Nom i cognoms:
- Àrea/departament de treball:

Bloc 1: Diagnosi

- Des de la seva àrea o departament, quines són les principals desigualtats de gènere que identifica a nivell comarcal?

Bloc 2: Accions realitzades

- Des de la seva àrea o departament es realitzen accions a nivell comarcal per a la igualtat entre dones i homes?
 - SI
 - NO
- En cas afirmatiu, quines són les principals accions? (breu descripció de l'acció, finançament, temporalitat, suport tècnic, etc.)

Bloc 3: El Futur

PUNTS FEBLES:

- Quines dificultats identifica per dur a terme accions per a la igualtat entre dones i homes des de la seva àrea o departament?

PUNTS FORTS:

- Quines són les principals fortaleses que identifica per dur-les a terme des de la seva àrea o departament?
- Pensant en un futur pla d'igualtat, com creu que s'hauria de treballar des de la seva àrea o departament per promoure la igualtat de gènere a nivell comarcal?

- Prioritza de l'1 al 5 les següents línies estratègiques (1 poc i 5 molt)

	VALORACIÓ
1. Compromís amb la igualtat	
2. Acció contra la Violència masclista	
3. Drets i qualitat de vida	
4. Reformulació dels treballs i dels temps	
5. Reconeixement del lideratge i la participació de les dones	

Altres àmbits temes a prioritzar o tenir en compte:

11.3.2 FITXA DE GRUPS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

- Nom i cognoms:
- Edat:
- Entitat, associació, interessos:
- Coneixes actuacions/projectes en matèria d'igualtat de gènere que s'hagin desenvolupat des del lideratge del Consell Comarcal d'Osona? Quines?

Bloc 1: Diagnosi

L.1 Lluitar contra les Violències masclistes

- Quina percepció tens del fenomen de les violències masclistes a la comarca?
- Quins recursos/serveis/accions i projectes coneixes?

L.2 Fomentar la participació sociopolítica i cultural de les dones

- Creieu que hi ha desigualtats entre dones i homes en la participació política? On participeu les dones i homes a nivell comarcal/municipal?

- Quin tipus d'associacions de dones/feministes hi ha a la comarca? Quines necessitats teniu com a entitats/associacions de dones/feministes?
- Rellevància del paper de les dones en el món cultural i associatiu

L.3 Igualtat al mercat laboral, cura i conciliació i usos dels temps

- Creieu que hi ha desigualtats entre dones i homes en l'accés i la permanència al mercat de treball?
- Hi ha equitat en el repartiment de les tasques de cura?
- Quins recursos/serveis/accions projectes coneixes en relació al mercat laboral i la conciliació (repartiment i usos dels temps)?

L.4 Qualitat de vida

- Hi ha desigualtat de gènere en l'accés als recursos de salut? En cas afirmatiu, quina? Quins usos fan les dones d'aquests serveis?
- Quins recursos/programes/accions coneixeu a nivell comarcal en relació als drets sexuals i reproductius de les dones i la violència sexual
- Valoració i presència de les dones a nivell esportiu?
- Prioritza de l'1 al 5 les següents línies estratègiques (1 poc i 5 molt)

	VALORACIÓ
1. Compromís amb la igualtat	
2. Acció contra les Violències masclistes	
3. Drets i qualitat de vida	
4. Reformulació dels treballs i dels temps	
5. Reconeixement del lideratge i la participació de les dones	

Altres àmbits temes: